

Fundamento de Esperanto

Giusti

Livorno; ITA 1907

Signatur: 701583-A.1.1.c

Barcode: +Z100418508

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/rep/10034725>

Umfang: Bild 1 - 112

Nutzungsbedingungen

Die Österreichische Nationalbibliothek macht an diesen Inhalten kein eigenes urheberrechtliches Verwertungsrecht geltend. Sie erklärt sich insofern auch mit einer Nachnutzung dieser Inhalte in der abrufbaren Qualität ausdrücklich einverstanden. Dies gilt auch für die Verwendung dieser Inhalte in Online-Foren, Blogs und in Social-Media-Kanälen wie Facebook, Instagram, Pinterest etc.. Unabhängig davon sind allenfalls bestehende Rechte Dritter an den Inhalten vor jeglicher Nachnutzung vom Verwender individuell zu klären.

Bei einer Nutzung unserer Inhalte ersuchen wir um die Angabe eines Bildnachweises (Titel, Datierung und weitere verfügbare Beschreibungen) und um eine Quellenangabe (Zitierlink aus [Portal] und der Verweis "[Portal]/Österreichische Nationalbibliothek"). Für Postings auf Facebook oder Instagram ersuchen wir um Verlinkung des entsprechenden Accounts der Österreichischen Nationalbibliothek.

ÖSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK

701.583-A

ESP

1
1
C

ÖNB

+Z100418508

OSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK

701583-A

ESPI

NTO

HOF

OF

Fundamento de Esperanto

TRADUKITA, LAŬ LA PERMESO DE LA AŬTORO
DE

ROSA JUNCK

ELDONO ITALA

FRANCUJO. — HACHETTE et Cie, PARIS.
ANGLUJO. — « REVIEW of REVIEWS », LONDON.
DANUJO. — ANDR. FRED. HÖST & SÖN, KJÖBENHAVN.
GERMANUJO. — MÖLLER & BOREL, BERLIN
HISPANUJO. — J. ESPASA, BARCELONA.
ITALUJO. — RAFFAELLO GIUSTI, LIVORNO.
POLUJO. — M. ARCT, WARSZAWA.
SVEDUJO. — ESPERANTOFÖRENING, STOCKHOLM.

1907

FRANCUJO. — HACHETTE kaj K^o, 79, Boul. St-Germain, Paris

VERKOJ DE D^{ro} ZAMENHOF

ĈIU ESPERANTISTO DEVAS ILIN POSEDI

Fundamento de Esperanto :

Eldono Franca, Angla, Germana, Rusa, Pola (<i>bindita</i>).	3 »
(<i>La sama broŝurita</i>)	2 »
— Hispana	1 »
— Itala (tradukita de S ^{ino} R. Junck).	1 »
— Greka (en presado).	» »
Oni vendas aparte : { Ekzercaro (kvinlingva)	» 75
{ Universala Vortaro (kvinlingva)	1 »
Fundamenta Krestomatio de la lingvo Esperanto.	3 50
Hamleto, tradukita el Shakespeare, nova eldono.	2 »
La Revizoro, tradukita el Gogol.	1 50
La Predikanto, tradukita el « La Biblio ».	» 75

LERNOLIBROJ POR FRANCOJ

Premier manuel de la langue auxiliaire Esperanto	» 10
Grammaire complète d'Esperanto, par C. Aymonier.	1 50
Grammaire et Exercices de la langue Esperanto, par L. de Beaufront.	1 50
Corrigé du précédent, par L. de Beaufront.	» 75
Commentaire sur la grammaire Esperanto, par L. de Beaufront	2 »
Texte synthétique, par L. de Beaufront.	» 50
Thèmes d'application, par L. de Beaufront.	2 »
L'Esperanto en dix leçons, par Th. Cart et Pagnier.	» 75
Corrigé du précédent, par L. Marissiaux.	1 »
Premières leçons d'Esperanto, par Th. Cart.	» 30
Cours commercial d'Esperanto, par L. Marissiaux.	1 50
Corrigé du précédent, par Th. Cart et M. Procureur.	» 50
Dictionnaire Esperanto-Français, par L. de Beaufront.	1 50
Structure du dictionnaire Esperanto, par L. de Beaufront.	» 30
Vocabulaire Français-Esperanto et Vocabulaire abrégé Esperanto-Français, par Th. Cart, M. Merckens et P. Berthelot	2 50
Vocabulaire des mots spéciaux à la philatélie, par R. Lemaire.	» 40
Vocabulaire technique et technologique Français-Esperanto, par Ch. Vêrax.	2 50

TEKSTOJ EN ESPERANTO

Anatomia Vortaro (kvarlingva) verkita de la Medicina Esperantista Grupo	1 50
Brueys et Palaprat. <i>Advokato Patelin</i> , tradukita de J. Evrot.	» 75
Devjatnin. <i>Verkaro</i>	2 »
Diversaĵoj, rakontetoj tradukitaj de S ^{oj} Lallemand kaj Beau.	1 25
Ekzercoj de Aplikado, de L. de Beaufront.	1 »
Esperantaj prozaĵoj, de diversaj aŭtoroj.	2 50
— (1 ^a Parto), <i>Rakontoj kaj Fabeloj</i>	» 25
Esperanta Sintakso, de P. Fruictier.	1 50
Godineau. <i>La Kolorigisto-aerveturanto</i>	» 30
Javal (D ^{ro}). <i>Inter blinduloj</i> , trad. S ^{ino} J. Javal.	2 »
Komercaj leteroj, de P. Berthelot kaj Ch. Lambert	» 50
Kondukanto de l'interparolado kaj korespondado kun aldonita Antologio Internacia, de Grabowski.	2 »
Kurso tutmonda, de E. Gasse.	» 75
Labiche et Legouvé. <i>Cikado ĉe Formikoj</i> , unuakta komedio.	» 60
La Fontaine. <i>Elektitaj Fabeloj</i> , esperantigitaj de G. Vaillant.	» 75
La Komerca sekretario, de Ros Sudria.	» 50
Leibniz. <i>Monadologio</i> , tradukita de Emile Boirac.	» 60
Maistre (X. de). <i>Vojaĝo interne de mia Cambro</i> , trad. de S. Meyer.	» 75
Matematika terminaro kaj krestomatio, de R. Bricard.	» 75
Molière. <i>L'Avarulo</i> , tradukita de S. Meyer	» 75
— <i>Don Juan</i> , tradukis E. Boirac.	1 50
Norman. <i>Poŝlibro Internacia</i> , por Aferistoj, Turistoj, k. c.	2 »
Orzesko. <i>La interrompita kanto</i> , tradukita de Kabe.	» 75
Perrault (Ch.). <i>Rakontoj pri Feinoj</i> , tradukitaj de Sinjorino Sarpy.	1 »
Pola Antologio, elektis kaj tradukis Kabe	2 »
Sieroŝevski (Vaclav). <i>La Fundo de l'mizero</i> , tradukita de Kabe.	» 75
Virgilio. <i>Eneido</i> , kantoj I-XII, tradukita de D ^{ro} Vallienne.	3 »

(Turnu.)

L. L. ZAMENHOF

Fundamento de Esperanto

TRADUKITA, LAŬ LA PERMESO DE LA AŬTORO

DE

ROSA JUNCK

ELDONO ITALA

FRANCUJO. — HACHETTE et Cie, PARIS.
ANGLUJO. — « REVIEW of REVIEWS », LONDON.
DANUJO. — ANDR.-FRED. HÖST & SÖN, KJÖBENHAVN.
GERMANUJO. — MÖLLER & BOREL, BERLIN
HISPANUJO. — J. ESPASA, BARCELONA.
ITALUJO. — RAFFAELLO GIUSTI, LIVORNO.
POLUJO. — M. ARCT, WARSZAWA.
SVEDUJO. — ESPERANTOFÖRENING, STOCKHOLM.

1907

Tous droits réservés.

701583-A

/ Esp. 1, 1, c

Farmenhof, Hedwig (Hazarus)

ANTAŬPAROLO

Por ke lingvo internacia povu bone kaj regule progresadi kaj por ke ĝi havu plenan certecon, ke ĝi neniam disfalos kaj ia facilanima paŝo de ĝiaj amikoj estontaj ne detruos la laborojn de ĝiaj amikoj estintaj, — estas plej necesa antaŭ ĉio unu kondiĉo : la ekzistado de klare difinita, neniam tuŝebla kaj neniam ŝanĝebla **Fundamento** de la lingvo. Kiam nia lingvo estos oficiale akceptita de la *registaroj* de la plej ĉefaj regnoj kaj tiu ĉi registaroj per speciala *leĝo* garantios al Esperanto tute certan vivon kaj uzatecon kaj plenan sendanĝerecon kontraŭ ĉiuj personaj kapricoj aŭ disputoj, tiam aŭtoritata komitato, interkonsente elektita de tiuj registaroj, havos la rajton fari en la fundamento de la lingvo unu fojon por ĉiam ĉiujn deziritajn ŝanĝojn, se tiaj ŝanĝoj montriĝos necesaj ; sed *ĝis tiu tempo* la fundamento de Esperanto devas plej severe resti absolute senŝanĝa, ĉar severa netuŝebleco de nia fundamento estas la plej grava kaŭzo de nia ĝisnuna progresado kaj la plej grava kondiĉo por nia regula kaj paca progresado estonta. *Neniu persono kaj neniu societo devas havi la rajton arbitre fari en nia Fundamento iun*

eĉ plej malgrandan ŝanĝon! Tiun ĉi tre gravan principon la esperantistoj volu ĉiam bone memori kaj kontraŭ la ektuŝo de tiu ĉi principo ili volu ĉiam energie batali, ĉar la momento, en kiu ni ektuŝus tiun principon, estus la komenco de nia morto.

Laŭ silenta interkonsento de ĉiuj esperantistoj jam de tre longa tempo la sekvantaj tri verkoj estas rigardataj kiel fundamento de Esperanto : 1) La 16-regula gramatiko ; 2) la « *Universala Vortaro* » ; 3) la « *Ekzer-caro* ». Tiujn ĉi tri verkojn la aŭtoro de Esperanto rigardadis ĉiam kiel *leĝojn* por li, kaj malgraŭ oftaj tentoj kaj delogoj li neniam permesis al si (almenaŭ *konscie*) eĉ la plej malgrandan pekon kontraŭ tiuj ĉi leĝoj ; li esperas, ke pro la bono de nia afero ankaŭ ĉiuj aliaj esperantistoj ĉiam rigardados tiujn ĉi tri verkojn kiel la solan leĝan kaj netuŝeblan fundamenton de Esperanto.

Por ke ia regno estu forta kaj glora kaj povu sane disvolviĝadi, estas necese ke ĉiu regnano sciu, ke li neniam dependos de la kapricoj de tiu aŭ alia persono, sed devas obei ĉiam nur klarajn, tute difinitajn fundamentajn *leĝojn* de sia lando, kiuj estas egale devigaj por la regantoj kaj regatoj kaj en kiuj neniu havas la rajton fari arbitre laŭ persona bontrovo ian ŝanĝon aŭ aldonon. Tiel same por ke nia afero bone progresadu, estas necese, ke ĉiu esperantisto havu la plenan certecon, ke leĝdonanto por li ĉiam estos ne ia *persono*, sed ia klare difinita *verko*. Tial, por meti finon al ĉiuj malkompreniĝoj kaj disputoj, kaj por ke ĉiu esperantisto sciu tute klare, per kio li devas en ĉio sin gvidi,

la aŭtoro de Esperanto decidis nun eldoni en formo de unu libro tiujn tri verkojn, kiuj laŭ silenta interkonsento de ĉiuj esperantistoj jam de longe fariĝis fundamento por Esperanto, kaj li petas, ke la okuloj de ĉiuj esperantistoj estu ĉiam turnataj ne al li, sed al *tiu ĉi libro*. Ĝis la tempo, kiam ia por ĉiuj aŭtoritata kaj nedisputebla institucio decidus alie, ĉio, kio troviĝas en tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel deviga por ĉiuj; ĉio, kio estas kontraŭ tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel malbona, se ĝi eĉ apartenus al la plumo de la aŭtoro de Esperanto mem. Nur la supre nomitaj tri verkoj publikigitaj en la libro « Fundamento de Esperanto », devas esti rigardataj kiel oficialaj; ĉio alia, kion mi verkis aŭ verkos, konsilas, korektas, aprobas k. t. p., estas nur verkoj *privataj*, kiujn la esperantistoj — se ili trovas tion ĉi utila por la unueco de nia afero — povas rigardadi kiel *modela*, sed ne kiel *deviga*.

Havante la karakteron de *fundamento*, la tri verkoj represitaj en tiu ĉi libro devas antaŭ ĉio esti *netuŝeblaj*. Tial la legantoj ne miru, ke ili trovos en la nacia traduko de diversaj vortoj en tiu ĉi libro (precipe en la angla parto) tute nekorekte tiujn samajn *erarojn*, kiuj sin trovis en la unua eldono de la « Universala Vortaro ». Mi permesis al mi nur korekti la *preserarojn*: sed se ia vorto estis erare aŭ nelerte *tradukita*, mi ĝin lasis en tiu ĉi libro tute senŝanĝe; ĉar se mi volus plibonigi, tio ĉi jam estus *ŝanĝo*, kiu povus kaŭzi disputojn kaj kiu en verko fundamenta ne povas esti tolerata. *La fundamento devas resti severe netuŝebla eĉ*

kune kun siaj eraroj. La *erareco* en la nacia traduko de tiu aŭ alia vorto ne prezentas grandan malfeliĉon, ĉar, komparante la kuntekstan tradukon en la aliaj lingvoj, oni facile trovos la veran sencon de ĉiu vorto; sed senkompare pli grandan danĝeron prezentus la *ŝanĝado* de la traduko de ia vorto, ĉar, perdinte la severan netuŝeblecon, la verko perdus sian eksterordinare necesan karakteron de dogma fundamenteco, kaj, trovante en unu eldono alian tradukon ol en alia, la uzanto ne havus la certecon, ke mi morgaŭ ne faros ian alian ŝanĝon, kaj li perdus sian konfidon kaj apogon. Al ĉiu, kiu montros al mi ian nebonan esprimon en la Fundamenta libro, mi respondos trankvile : jes, ĝi estas eraro, sed ĝi devas resti netuŝebla, ĉar ĝi apartenas al la fundamenta dokumento, en kiu neniuj havas la rajton fari ian ŝanĝon. »

La « Fundamento de Esperanto » tute ne devas esti rigardata kiel la plej bona lernolibro kaj vortaro de Esperanto. Ho, ne! Kiu volas *perfektiĝi* en Esperanto, al tiu mi rekomendas la diversajn lernolibrojn kaj vortarojn, multe *pli bonajn* kaj *pli vastajn*, kiuj estas eldonitaj de niaj plej kompetentaj amikoj por ĉiu nacio aparte kaj el kiuj la plej gravaj estas eldonitaj tre bone kaj zorgeme, sub mia persona kontrolo kaj kunhelpo. Sed la « Fundamento de Esperanto » devas troviĝi en la manoj de ĉiu bona esperantisto kiel konstanta *gvida dokumento*, por ke li bone ellernu kaj per ofta enrigardado konstante memorigadu al si, kio en nia lingvo estas oficiala kaj netuŝebla, por ke li povu ĉiam bone distingi la vortojn kaj regulojn *oficia-*

lajn, kiuj devos troviĝi en ĉiuj lernoverkoj de Esperanto, de la vortoj kaj reguloj rekomendataj *private*, kiuj eble ne al ĉiuj esperantistoj estas konataj aŭ eble ne de ĉiuj estas aprobatataj. La « Fundamento de Esperanto » devas troviĝi en la manoj de ĉiu esperantisto kiel konstanta *kontrolilo*, kiu gardos lin de deflankiĝado de la vojo de unueco.

Mi diris, ke la fundamento de nia lingvo devas esti absolute netuŝebla, se eĉ ŝajnus al ni, ke tiu aŭ alia punkto estas sendube erara. Tio ĉi povus naski la penson, ke nia lingvo restos ĉiam rigida kaj neniam disvolviĝos... Ho, ne! Malgraŭ la severa netuŝebleco de la fundamento, nia lingvo havos la plenan eblon ne sole konstante riĉiĝadi, sed eĉ konstante *pliboniĝadi* kaj *perfektiĝadi*; la netuŝebleco de la fundamento nur garantios al ni konstante, ke tiu perfektigado fariĝados ne per arbitra, interbatala kaj ruiniga *rompado* kaj *ŝanĝado*, ne per nuligado aŭ sentaŭgigado de nia ĝisnuna literaturo, sed per vojo *natura*, senkonfuza kaj sendanĝera. Pli detale mi parolos pri tio ĉi en la Bulonja kongreso; nun mi diros pri tio ĉi nur kelkajn vortojn, por ke mia opinio ne ŝajnu tro paradoksa :

1) *Riĉiĝadi* la lingvon per novaj vortoj oni povas jam *nun*, per konsiliĝado kun tiuj personoj, kiuj estas rigardataj kiel la plej aŭtoritataj en nia lingvo, kaj zorgante pri tio, ke ĉiuj uzu tiujn vortojn en la sama formo; sed tiuj ĉi vortoj devas esti nur rekomendataj, ne altrudataj; oni devas ilin uzadi nur en la *literaturo*; sed en korespondado kun personoj *nekonataj* estas bone ĉiam peni uzadi nur vortojn el la « Funda-

mento » ĉar nur pri tiaj vortoj ni povas esti certaj, ke nia adresato ilin nepre trovos en sia vortaro. Nur iam poste, kiam la plej granda parto de la novaj vortoj estos jam tute matura, ia aŭtoritata institucio enkondukos ilin en la vortaron *oficialan*, kiel « *Aldonon al la Fundamento* ».

2) Se ia aŭtoritata centra institucio trovos, ke tiu aŭ alia vorto aŭ regulo en nia lingvo estas *tro neoportuna*, ĝi ne devos *forigi* aŭ *ŝanĝi* la diritan formon, sed ĝi povos proponi formon *novan*, kiun ĝi rekomendos uzadi *paralele* kun la formo malnova. Kun la tempo la formo nova iom post iom elpuŝos la formon malnovan, kiu fariĝos *arĥaismo*, kiel ni tion ĉi vidas en ĉiu natura lingvo. Sed, prezentante parton de la *fundamento*, tiuj ĉi arĥaismoj neniam estos elĵetitaj, sed ĉiam estos presataj en ĉiuj lernolibroj kaj vortaroj samtempe kun la formoj novaj, kaj tiamaniere ni havos la certecon, ke eĉ ĉe la plej granda perfektigado la unueco de Esperanto neniam estos rompata kaj neniu verko esperanta eĉ el la plej frua tempo iam perdos sian valoron kaj kompreneblecon por la estontaj generacioj.

Mi montris en *principo*, kiamaniere la severa netuŝebleco de la « *Fundamento* » gardos ĉiam la unuecon de nia lingvo, ne malhelpante tamen al la lingvo ne sole riĉiĝadi, sed eĉ konstante *perfektiĝadi*. Sed en la *praktiko* ni (pro kaŭzoj jam multajn fojojn priparolitaj) devas kompreneble esti *tre singardaj* kun ĉia « *perfektigado* » de la lingvo : a) ni devas tion ĉi fari ne facilanime, sed nur en okazoj de efektiva *neceseco*;

b) fari tion ĉi (post matura prijuĝado) povas ne apartaj personoj, sed nur ia centra institucio kiu havos nedisputeblan aŭtoritatecon por la tuta esperantistaro.

Mi finas do per la jenaj vortoj :

1. pro la unueco de nia afero ĉiu bona esperantisto devas antaŭ ĉio bone koni la *fundamenton* de nia lingvo ;

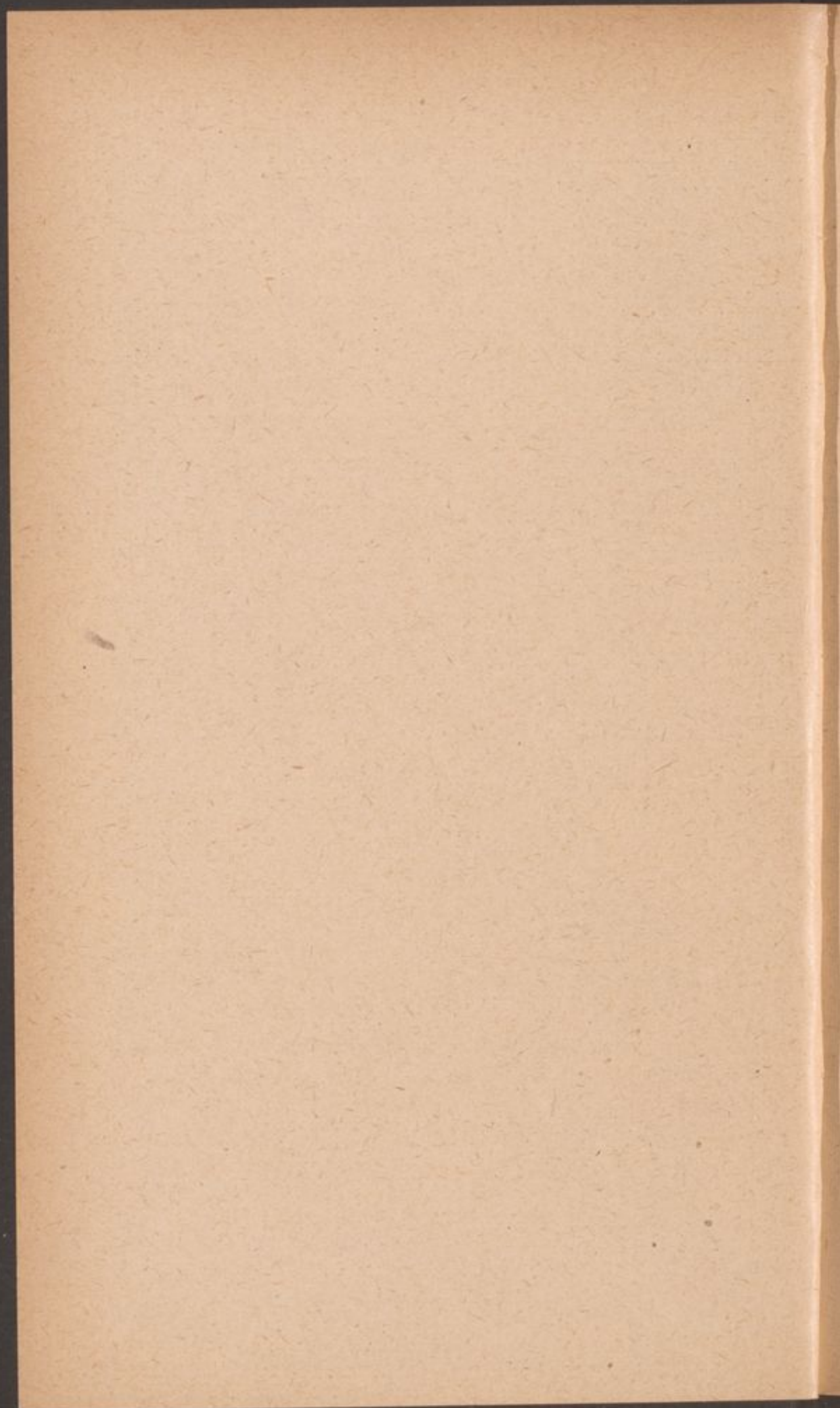
2. la fundamento de nia lingvo devas resti por ĉiam *netuŝebla* ;

3. ĝis la tempo kiam aŭtoritata centra institucio decidus *pligrandigi* (neniam *ŝanĝi*!) la ĝisnunan fundamenton per oficialigo de novaj vortoj aŭ reguloj, ĉio bona, kio ne troviĝas en la « Fundamento de Esperanto », devas esti rigardata ne kiel deviga, sed nur kiel *rekomendata*.

La ideoj, kiujn mi supre esprimis pri la Fundamento de Esperanto, prezentas dume nur mian *privatan* opinion. Leĝan sankcion ili ricevos nur en tia okazo, se ili estos akceptitaj de la unua internacia kongreso de esperantistoj, al kiu tiu ĉi verko kune kun sia antaŭparolo estos prezentita.

L. ZAMENHOF.

Varsovio, Julio 1905.

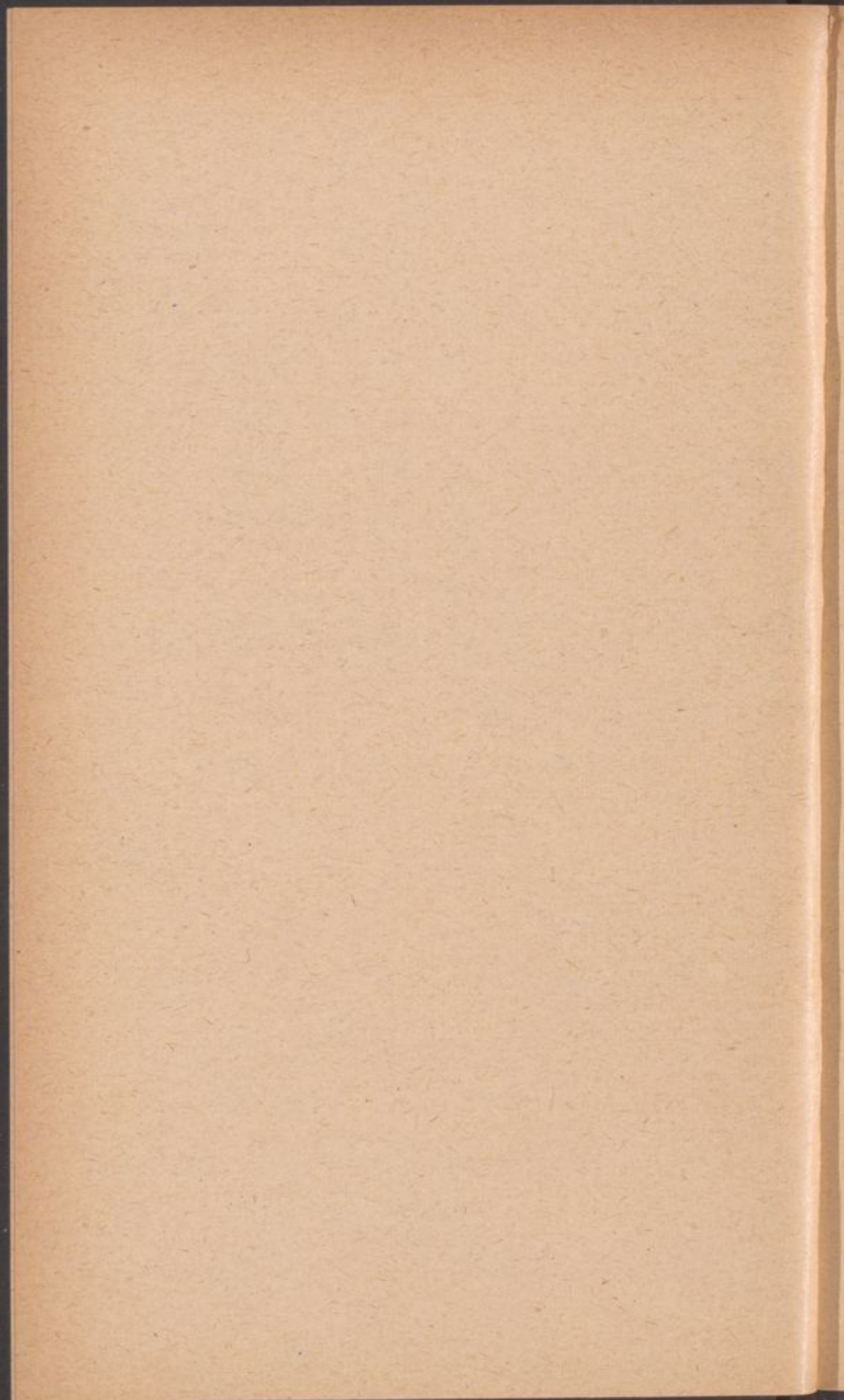

I

FUNDAMENTA GRAMATIKO

DE LA

Lingvo internacia « Esperanto »

GRAMMATICA

A) ALFABETO

Aa, Bb, Cc, Ĉĉ, Dd, Ee, Ff,
a b zz d e f

(bellezza) (ce, ci, cio,
ciascuno)

Gg, Ĝĝ, Hh, Ĥĥ, Ii,
g h ch i

(duro
ga, ghe,
ghi, go)

(ge, gi,
gia, gio)

(aspirata
come in tedesco)

(gutturale
tedesco,
o c toscana)

Jj, Ĵĵ, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo,
j k l m n o

(noi, voi) (come
j francese)

(come in italiano;
ca, co, che, chi)

Pp, Rr, Ss,Ŝŝ, Tt, Uu, Ŭŭ,
p r s sc t u u

(sciabola)

(breve
nel aŭ, hieraŭ)

Vv, Zz.

v

s.

(rosa)

Osservazione. — I tipografi che non hanno i caratteri cogli accenti possono stampare invece di : ĉ, ĝ, ŝ, ĵ, ŝ, ŭ, = ch, gh, hh, jh, sh, u.

B) LE PARTI DEL DISCORSO

1. L'Esperanto non ha che un articolo definito (*la*), invariabile per tutti i generi, numeri e casi. Non vi è articolo indefinito.

2. Il sostantivo finisce sempre in *o*. Per formare il plurale si aggiunge *j* al singolare. La lingua ha solamente due casi : il *nominativo* e l'*accusativo*. Quest'ultimo si forma del nominativo aggiungendo una *n*. Gli altri casi sono marcati dalle preposizioni : il *genitivo* con *de* (di), il *dativo* con *al* (al, alla). L'*ablativo* con *per* (per, per mezzo di), o colle altre preposizioni, secondo il senso. P. es. : *la patr'o* — il padre, *al la patr'o* — al padre, *de la patr'o* — del padre, *la patr'o'n* — il padre (nell'accusativo cioè complemento diretto), *per la patr'o'j* — per mezzo dei padri, *la patr'o'j'n* — i padri (accusativo plurale); *por la patro* — per il padre, *kun la patr'o* — col padre, ecc.

3. L'aggettivo finisce sempre in *a*. I suoi casi ed i suoi numeri si marcano della stessa maniera come quelli del sostantivo. Il *comparativo* si forma col-l'aiuto della parola *pli* — più, e il *superlativo* col-l'aiuto della parola *plej* — il più. Il « che » del comparativo si traduce per « *ol* » e il « de » del superlativo per « *el* » (fuori di). Per es. : (*pli blank'a ol neg'o* — più bianco che la (= della) neve; *mi hav'as la plej bel'a'n patr'in'o'n el ĉiu'j* — io ho la più bella madre di tutte).

4. Gli *aggettivi numerali cardinali* sono invariabili : *unu* (1), *du* (2), *tri* (3), *kvar* (4), *kvin* (5), *ses* (6), *sep* (7), *ok* (8), *naŭ* (9), *dek* (10), *cent* (100), *mil* (1000).

Le decine e le centinaia si formano per mezzo della semplice riunione dei dieci primi numeri. Agli aggettivi numerali cardinali si aggiunge; la terminazione (a) dell' aggettivo per i numerali ordinali; *obl*, per i numeri *multiplicativi*; *on*, per i numerali *frazionali*; *op*, per i numerali *collettivi*. Si mette *po* davanti a questi numeri per marcare i numerali *distributtivi*. Infine, nella lingua gli aggettivi numerali possono essere impiegati sostantivamente oppure avverbialmente. P. es. : *Kvin'cent tri'dek tri* = 533; *kvar'a* — la quarta; *tri'obl'a* — triplice; *kvar'on'o* — un quarto; *du'op'e* — due a due; *po kvin* — a ragione di cinque (cinque a testa); *unu'o* — l'unità; *sep'e* settimanamente.

5. I pronomi personali sono : *mi* (io), *vi* (voi, tu), *li* (egli), *ši* (essa), *gi* (per gli animali e le cose); *si* (sè), *ni* (noi), *ili* (essi, esse), *oni* (si). Per farne degli aggettivi o dei pronomi possessivi, si aggiunge la terminazione (a) dell' aggettivo. I pronomi si declinano come il sostantivo. P. es. : *mi'n* — me (accusativo); *mi'a* — mio, mia), *la vi'a'j* — i vostri.

6. Il verbo non cambia nè per le persone, nè per i numeri. P. es. : *mi far'as* — io fo, *la patr'o far'as* — il padre fa, *ili far'as* — essi fanno.

Le forme del verbo :

a) Il *presente* termina in *as* : p. es. : *mi far'as* — io fo.

b) Il *passato*, in *is* : p. es. : *li far'is* — egli ha fatto, egli fece.

c) Il *futuro*, in *os* : p. es. : *ili far'os* — essi, esse faranno.

ĉ) Il *condizionale*, in *us* : p. es. : *ŝi far'us* — essa farebbe.

d) L'*imperativo*, in *u* : p. es. : *far'u!* — fa, faccia, fate!

e) L'*infinitivo*, in *i* : p. es. : *far'i* — fare.

f) Il *participio presente attivo*, in *ant* : p. es. : *far'ant'a* — facendo (aggett.); *far'ant'e* (avv.).

g) Il *participio passato attivo*, in *int* : p. es. : *far'int'a* — che ha fatto, avendo fatto.

ĝ) Il *participio futuro attivo*, in *ont* : p. es. : *far'ont'a* — chi farà.

h) Il *participio presente passivo*, in *at* : *far'at'a* — ciò che si fa.

ĥ) Il *participio passato passivo*, in *it* : *far'it'a* — ciò che è stato fatto.

i) Il *participio futuro passivo*, in *ot* : *far'ot'a* — ciò che si farà.

Tutte le forme del passivo si fanno coll' aiuto del verbo *est'* (essere) nel desiderato tempo e del participio passivo del verbo qualunque; si adopera la preposizione « *de* ». P. es. : *ŝi est'as am'at'a de ĉiu'j* — essa è amata da tutti (part. presente). *La pord'o est'as ferm'it'a* — la porta è chiusa (part. passato).

7. L'*avverbio* è caratterizzato dall' *e*; Paragone come dall' aggettivo. P. es. : *mi'a frat'o pli bon'e kant'as ol mi* — mio fratello canta meglio di me (meglio che io).

8. Tutte le preposizioni reggono il nominativo.

C) REGOLE GENERALI

9. Ogni parola si pronuncia assolutamente come è scritta.

10. L'accento tonico si pone sempre sulla penultima sillaba.

11. Le parole composte si ottengono per mezzo della semplice riunione degli elementi che le formano, scritte insieme, ma separate dalle piccole virgolette ¹ (apostrofi). La parola fondamentale deve sempre essere alla fine. Le terminazioni grammaticali sono considerate come parole. P. es. : *vapor'ŝip'o* (bastimento a vapore) è formato di : *vapor* — vapore, *ŝip'* — battello, *o* — terminazione caratteristica del sostantivo.

12. Se vi è nella frase un'altra parola di senso negativo, l'avverbio « ne » si sopprime. P. es. : *mi nenio'n vid'is* — io non vidi nulla.

13. Se la parola indica il luogo ove si va (dopo la domanda : per dove?) essa prende la terminazione dell'accusativo. P. es. : *tie* — là; *tie'n* — per là, lì; *kie vi est'as?* — dove siete? *kie'n vi ir'as?* — dove andate? *Mi ir'as Parizo'n* — io vado a Parigi.

14. Ogni preposizione ha in Esperanto un significato ben precisato e immutabile; ma se del senso della frase non è facile di trovare quale preposizione adoperare, si prenderà la preposizione : *je*, la quale non ha alcun proprio significato; p. es. : *ĝoj'i je tio* — rallegrarsi di ciò; *rid'i je tio* — ridersene; *enu'o je la patr'uj'o* — nostalgia. La chiarezza della lingua non vi soffre nulla, poichè ciò accade in tutte le lingue, che in casi simili si prende una preposizione qualunque,

1. Nelle lettere o nelle opere che si indirizzano alle persone, le quali conoscono già la lingua, si possono omettere queste etichette. Esse hanno per scopo di permettere a tutti di trovare facilmente nel dizionario il senso preciso di ciascuno degli elementi della parola e di ottenerne il significato completo, senza alcuno studio precedente della grammatica.

purchè essa sia sanzionata dall' uso. Esperanto adopera in queste occasioni soltanto la preposizione *je*. Ma in sua vece si può usare anche l'accusativo senza preposizione, quando non c'è da temere alcun equivoco.

15. Le parole delle lingue estranee, cioè quelle parole, le quali furono dalla maggior parte delle lingue prese alla stessa fonte, vengono usate in Esperanto immutabili, prendendo soltanto l'ortografia e le terminazioni grammaticali della lingua internazionale. Ma quando in una categoria parecchie parole diverse derivano della stessa radice, allora sarà meglio di non impiegare che la parola fondamentale, senza cambiamento e formare le altre secondo le regole della lingua internazionale. P. es. : tragedia — *tragedi'o*; tragico — *tragedi'a*.

16. Le terminazioni dei sostantivi e dell' articolo possono essere soppresse e sostituite dall'apostrofo. P. es. : *Ŝiller'* (Schiller), invece di *Ŝiller'o*; de l'mond'o — invece di : *de la mondo*.

II

EKZERCARO

DE LA

Lingvo internacia “ Esperanto ”

§ 1.

Aa, Bb, Cc, Ĉĉ, Dd, Ee, Ff, Gg, Ĝĝ, Hh,
Ĥĥ, Ii, Jj, Ĵĵ, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp,
Rr, Ss,Ŝŝ, Tt, Uu, Ŭŭ, Vv, Zz.

*Aa, Bb, Cc, Ĉĉ, Dd, Ee, Ff,
Gg, Ĝĝ, Hh, Ĥĥ, Ii, Jj, Ĵĵ,
Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr,
Ss,Ŝŝ, Tt, Uu, Ŭŭ, Vv, Zz.*

Nomoj de la literoj : a, bo, co, ĉo, do, e, fo, go, ĝo,
ho, ĥo, i, jo, ĵo, ko, lo, mo, no, o, po, ro, so, ŝo, to,
u, ŭo, vo, zo.

§ 2.

Al. Bá-lo. Pát-ro. Nù-bo. Cé-lo. Ci-tró-no. Cén-to.
Sén-to. Scé-no. Sci-o. Có-lo. Kó-lo. O-fi-cí-ro. Fa-
cí-la. Lá-ca. Pa-cú-lo. Ĉar. Ĉe-mi-zo. Ĉi-ká-no. Ĉi-é-
lo. Ĉu. Fe-li-ĉa. Cí-a. Ĉi-a. Pro-cé-so. Sen-ĉé-sa. Ec.
Eĉ. Ek. Da. Lú-do. Dén-to. Plén-di. El. En. De. Té-

ni. Sen. Vé-ro. Fá-li. Fi-dé-la. Trá-fi. Gá-lo. Grán-da. Gén-to. Gíp-so. Gús-to. Lé-gi. Pá-go. Pá-ĝo. Lé-ĝo. Ĝis. Ĝús-ta. Ré-ĝi. Ĝar-dé-no. Lón-ga. Rég-no. Signi. Gvar-dí-o. Lín-gvo. Ĝu-á-do. Há-ro. Hi-rún-do. Há-ki. Ne-hé-la. Pac-hó-ro. Ses-hó-ra. Bat-hú-fo. Hó-ro. Ĥó-ro. Kó-ro. Ĥo-lé-ro. Ĥe-mí-o. I-mí-ti. Fí-lo. Bír-do. Tró-vi. Prin-tém-po. Min. Fo-í-ro. Fe-í-no. Í-el. Í-am. Iu. Jam. Ju. Jes. Ju-rís-to. Kra-jó-no. Majés-ta. Tuj. Dó-moj. Ru-í-no. Prúj-no. Ba-lá-i. Pá-laj. De-í-no. Vėj-no. Pe-ré-i. Mál-plej. Jú-s-ta. Ĵus. Ĵé-ti. Ĵa-lú-za. Ĵur-ná-lo. Má-jo. Bo-ná-ĵo. Ká-po. Ma-kú-lo. Kés-to. Su-ké-ro. Ak-vo. Ko-ké-to. Li-kvó-ro. Pac-ká-po.

§ 3.

Lá-vi. Le-ví-lo. Pa-ró-li. Mem. Im-plí-ki. Em-bará-so. Nó-mo. In-di-fe-rén-ta. In-ter-na-cí-a. Ol. Heró-i. He-ro-í-no. Fój-no. Pí-a. Pál-pi. Ri-pé-ti. Arbá-ro. Sá-ma. Stá-ri. Si-gé-lo. Sis-té-mo. Pe-sí-lo. Pe-zi-lo. Sén-ti. So-fis-mo. Ci-pré-so. Ŝi. Pá-ŝo. Stá-lo. Ŝtá-lo. Vés-to. Vêŝ-to. Dis-ŝi-ri. Ŝan-cé-li. Ta-pí-ŝo. Te-o-rí-o. Pa-tén-to. U-tí-la. Ŭn-go. Plú-mo. Tu-múl-to. Plu. Lú-i. Kí-u. Ba-lá-u. Tra-ú-lo. Pe-ré-u. Ne-ú-lo. Fraŭ-lo. Paŭ-li-no. Láŭ-di. Eŭ-ró-po. Tro-ú-zi. Ho-dí-aŭ. Vá-na. Vér-so. Sól-vi. Zór-gi. Ze-ní-to. Zo-o-lo-gí-o. A-zé-no. Me-zú-ro. Ná-zo. Tre-zó-ro. Mez-nók-to. Zú-mo. Sú-mo. Zó-no. Só-no. Pé-zo. Pé-co. Pé-so. Ne-ní-o. A-dí-aŭ. Fi-zi-ko. Ge-o-gra-fí-o. Spirí-to. Lip-há-ro. In-díg-ni. Ne-ní-el. Spe-gú-lo. Spí-no. Ŝpí-no. Né-i. Ré-e. He-ró-o. Kon-sci-i. Tra-e-té-ra. He-ro-é-to. Lú-e. Mó-le. Pá-le. Tra-í-re. Pa-sí-e. Me-tí-o. In-ĝe-ni-é-ro. In-sék-to. Re-sér-vi. Re-zérvi.

§ 4.

Citrono. Cento. Sceno. Scio. Balau. Ŝanceli. Neni. Embaraso. Zoologio. Reservi. Traire. Hodiaŭ. Disŝiri. Neulo. Majesta. Packapo. Heroino. Pezo. Internacia. Seshora. Cipreso. Stalo. Feino. Plu. Sukero. Gento. Indigni. Sigelo. Kraĵono. Ruino. Pesilo. Lipharo. Metio. Ĝardeno. Sono. Laŭdi. Pale. Facila. Insekto. Kiu. Zorgi. Ĉikano. Traetera. Sofismo. Domoj. Spino. Majo. Signi. Ec. Bonaĵo. Legi. Iel. Juristo. Ĉielo. Ĥemio.

§ 5.

Patro kaj frato. — Leono estas besto. — Rozo estas floro kaj kolombo estas birdo. — La rozo apartenas al Teodoro. — La suno brilas. — La patro estas sana. — La patro estas tajloro.

patro, padre.
o, finale di ogni sostantivo.
kaj, e, ed.
frato, fratello.
leono, leone.
esti, essere.
as, indica il tempo presente di un verbo.
besto, animale.
rozo, rosa.
floro, fiore.

kolombo, piccione.
birdo, uccello.
la, articolo definito.
aparteni, appartenere.
al, a, ad.
suno, sole.
brili, risplendere.
sana, sano.
a, finale dell' aggettivo.
tajloro, sarto.

§ 6.

Infano ne estas matura homo. — La infano jam ne ploras. — La ĉielo estas blua. — Kie estas la libro kaj la kraĵono? — La libro estas sur la tablo, kaj la kraĵono kuŝas sur la fenestro. — Sur la fenestro

kuŝas kraĵono kaj plumo. — Jen estas pomo. — Jen estas la pomo, kiun mi trovis. — Sur la tero kuŝas ŝtono.

infano, fanciullo.
ne, non, no.
matura, maturo.
homo, uomo.
jam, già.
plori, piangere.
ĉielo, cielo.
blua, azzurro.
kie, dove.
libro, libro.
kraĵono, matita.
sur, soltanto.
tablo, tavola.

kuŝi, essere, giacere
fenestro, finestra.
plumo, penna.
jen, ecco, qui.
pomo, pomo, mela.
kiu, che, il quale.
n, indica l'accusativo.
mi, io.
trovi, trovare.
is, indica el passato.
tero, terra.
ŝtono, pietra.

§ 7.

Leono estas forta. — La dentoj de leono estas akraj. — Al leono ne donu la manon. — Mi vidas leonon. — Resti kun leono estas danĝere. — Kiu kuraĝas rajdi sur leono? — Mi parolas pri leono.

forta, forte.
dento, dente.
j, indica il plurale.
de, di, da.
akra, acuto.
doni, dare.
u, mostra l'imperativo.
mano, mano.
vidi, vedere.

resti, restare.
kun, con.
danĝero, pericolo.
e, indica l'avverbio.
kuraĝa, coraggioso.
rajdi, cavalcare.
i, indica l'infinitivo del verbo.
paroli, parlare.
pri, di, attorno.

§ 8.

La patro estas bona. — Jen kuŝas la ĉapelo de la patro. — Diru al la patro, ke mi estas diligenta. — Mi amas la patron. — Venu kune kun la patro. — La filo staras apud la patro. — La mano de Johano estas

pura. — Mi konas Johanon. — Ludoviko, donu al mi panon. — Mi manĝas per la buŝo kaj flaras per la nazo. — Antaŭ la domo staras arbo. — La patro estas en la ĉambro.

bona, buono.
ĉapelo, cappello.
diri, dire.
ke, che.
diligenta, diligente.
ami, amare.
veni, venire.
kune, insieme.
filo, figlio.
stari, stare.
apud, vicino, prossimo.
pura, puro, pulito.

koni, conoscere.
pano, pane.
manĝi, mangiare.
per, per, per mezzo di.
buŝo, bocca.
flari, fiattare.
nazo, naso.
antaŭ, davanti, avanti.
domo, casa.
arbo, albero.
ĉambro, camera.

§ 9.

La birdoj flugas. — La kanto de la birdoj estas agrabla. — Donu al la birdoj akvon, ĉar ili volas trinki. — La knabo forpelis la birdojn. — Ni vidas per la okuloj kaj aŭdas per la oreloj. — Bonaj infanoj lernas diligente. — Aleksandro ne volas lerni, kaj tial mi batas Aleksandron. — De la patro mi ricevis libron, kaj de la frato mi ricevis plumon. — Mi venas de la avo, kaj mi iras nun al la onklo. — Mi legas libron. — La patro ne legas libron, sed li skribas leteron.

flugi, volare.
kanti, cantare.
agrabla, piacevole.
akvo, acqua.
ĉar, poichè.
ili, essi, esse.
voli, volere.
trinki, bere.
knabo, ragazzo.

for, fuori, via.
peli, scacciare.
ni, noi.
okulo, occhio.
aŭdi, udire.
orelo, orecchio.
lerni, imparare.
tial, perciò.
bati, battere.

ricevi, ricevere.
 avo, avo, nonno.
 iri, andare.
 nun, ora, adesso.
 onklo, zio.

legi, leggere.
 sed, ma.
 li, lui.
 skribi, scrivere.
 letero, lettera.

§ 40.

Papero estas blanka. — Blanka papero kuŝas sur la tablo. La blanka papero jam ne kuŝas sur la tablo. — Jen estas la kajero de la juna fraŭlino. — La patro donis al mi dolĉan pomon. — Rakontu al mia juna amiko belan historion. — Mi ne amas obstinajn homojn. — Mi deziras al vi bonan tagon, sinjoro! — Bonan matenon! — Ĝojan feston! (mi deziras al vi). — Kia ĝoja festo! (estas hodiaŭ). — Sur la ĉielo staras la bela suno. — En la tago ni vidas la helan sunon, kaj en la nokto ni vidas la palan lunon kaj la belajn stelojn. — La papero estas tre blanka, sed la neĝo estas pli blanka. — Lakto estas pli nutra, ol vino. — Mi havas pli freŝan panon, ol vi. — Ne, vi eraras, sinjoro: via pano estas malpli freŝa, ol mia. — El ĉiuj miaj infanoj Ernesto estas la plej juna. — Mi estas tiel forta, kiel vi. — El ĉiuj siaj fratoj Antono estas la malplej saĝa.

papero, carta.
 blanka, bianca.
 kajero, quaderno.
 juna, giovane.
 fraŭlo, celibatore.
 in, indica sesso femminile.
 fraŭlino, signorina.
 dolĉa, dolce.
 rakonti, raccontare.
 mia, mio, mia.
 amiko, amico.
 bela, bella.

historio, storia.
 obstina, ostinato.
 deziri, desiderare.
 vi, voi.
 tago, giorno.
 sinjoro, signore.
 mateno, di mattina.
 ĝoji, rallegrarsi.
 festi, festeggiare.
 kia, quale.
 hodiaŭ, oggi.
 en, in, dentro.

hela, chiaro.
 nokto, notte.
 pala, pallido.
 luno, luna.
 stelo, stella.
 neĝo, neve.
 pli, più.
 lakto, latte.
 nutri, nutrire.
 ol, che (in un paragone :
 più che, pli ol).
 vino, vino.
 havi, avere.
 freŝa, fresca.
 erari, errare.

mal (significa il contrario) :
estimi, stimare — *malestimi*,
 detestare, disprezzare ;
bona, buono — *malbona*,
 cattivo.

el de, fuori di.
 ĉiu, ciascuno.
 ĉiuj, tutti.
 plej, il più.
 tiel, così.
 kiel, come.
 si, se.
 sia, suo (proprio).
 saĝa, savio.

§ 11.

La feino.

Unu vidvino havis du filinojn. La pli maljuna estis tiel simila al la patrino per sia karaktero kaj vizaĝo, ke ĉiu, kiu ŝin vidis, povis pensi, ke li vidas la patrino; ili ambaŭ estis tiel malagrablaj kaj tiel fieraj, ke oni ne povis vivi kun ili. La pli juna filino, kiu estis la plena portreto de sia patro laŭ sia boneco kaj honesteco, estis krom tio unu el la plej belaj knabinoj, kiujn oni povis trovi.

feino, fata.
 unu, uno, una.
 vidvo, vedovo.
 du, due.
 simila, simile.
 karaktero, carattere.
 vizaĝo, viso.
 povi, potere.
 pensi, pensare.
 ambaŭ, ambidue.
 fiero, fiero, a.
 oni, si (pr. impersonale).

vivi, vivere.
 plena, pieno, a.
 portreto, ritratto.
 laŭ, secondo.
 ec, significa la qualità astratta : *bona*, buono — *boneco*, bontà; *viro*, uomo — *vireco*, virilità.
 honesta, onesto, a.
 krom, eccetto.
 tio, ciò.

§ 12.

Du homoj povas pli multe fari ol unu. — Mi havas nur unu buŝon, sed mi havas du orelojn. — Li promenas kun tri hundoj. — Li faris ĉion per la dek fingroj de siaj manoj. — El ŝiaj multaj infanoj unuj estas bonaj kaj aliaj estas malbonaj. — Kvin kaj sep faras dek du. — Dek kaj dek faras dudek. — Kvar kaj dek ok faras dudek du. — Tridek kaj kvardek kvin faras sepdek kvin. — Mil okcent naŭdek tri. — Li havas dek unu infanojn. Sesdek minutoj faras unu horon, kaj unu minuto konsistas el sesdek sekundoj. — Januaro estas la unua monato de la jaro, Aprilo estas la kvara, Novembro estas la dek-unua, Decembro estas la dek-dua. — La dudeka (tago) de Februaro estas la kvindek-unua tago de la jaro. — La sepan tagon de la semajno Dio elektis, ke ĝi estu pli sankta, ol la ses unuaj tagoj. — Kion Dio kreis en la sesa tago? — Kiun daton ni havas hodiaŭ? — Hodiaŭ estas la dudek-sepa (tago) de Marto — Georgo Vaŝington estis naskita la dudek-duan de Februaro de la jaro mil-sepcent-tridek-dua.

multe, molto.
fari, fare.
nur, soltanto.
promeni, passeggiare.
tri, tre.
hundo, cane.
ĉio, tutto.
dek, dieci.
fingro, dito.
alia, altro.
kvin, cinque.
sep, sette.
kvar, quattro.
ok, otto.

mil, mille.
cent, cento.
naŭ, nove.
ses, sei.
minuto, minuto.
horo, ora.
konsisti, consistere.
sekundo, secondo.
Januaro, Gennaio.
monato, mese.
jaro, anno.
Aprilo, Aprile.
Novembro, Novembre.
Decembro, Dicembre.

Februaro, Febbraio.
 semajno, settimana.
 Dio, Iddio.
 elekti, eleggere.
 ĝi, lo.
 sankta. santo, a.

krei, creare.
 dato, data (del mese).
 Marto, Marzo.
 naski, dar alla luce.
 it, indica il participio passato di un verbo.

§ 13.

La feino. (Daŭrigo.)

Ĉar ĉiu amas ordinare personon, kiu estas simila al li, tial tiu ĉi patrino varmege amis sian pli maljunan filinon, kaj en tiu sama tempo ŝi havis teruran malamon kontraŭ la pli juna. Ŝi devigis ŝin manĝi en la kuirejo kaj laboradi senĉese. Inter aliaj aferoj tiu ĉi malfeliĉa infano devis du fojojn en ĉiu tago iri ĉerpi akvon en tre malproksima loko kaj alporti domen plenan grandan kruĉon.

daŭri, durare.
 ig, fare, p. es. : *pura*, puro — *purigi*, pulire; *morti*, morire — *mortigi*, uccidere (far morire).
 ordinara, ordinario, usuale.
 persono, persona.
 tiu, quello.
 ĉi (tiu ĉi), questo.
 varma, calda.
 eg, indica aumento, grado più alto, p. es. : *pordo*, porta — *pordego*, portone; *peti*, pregare — *petegi*, scongiurare.
 sama, stesso.
 tempo, tempo.
 teruro, terrore.
 kontraŭ, contro.
 devi, dovere.
 kuiri, cuocere.
 ej, indica un luogo destinato, a qualche cosa; p. es. :

preĝi, pregare — *preĝejo*, chiesa; *lerni*, imparare *lernejo*, scuola.
 labori, lavorare.
 ad, indica la durata nella azione p. es. : *pafado*, colpo di fucile — *pafado*, fucilata; *danco*, (una) danza — *dancado*, il ballare.
 sen, senza.
 ĉesi, cessare.
 inter, tra.
 afero, affare.
 feliĉa, felice.
 fojo, volta.
 ĉerpi, attingere.
 tre, molto.
 proksima, prossimo.
 loko, luogo.
 porti, portare.
 n, indica l'accusativo.
 kruĉo, brocca.

§ 14.

Mi havas cent pomojn. — Mi havas centon da pomoj. — Tiu ĉi urbo havas milionon da loĝantoj. — Mi aĉetis dekduon (aŭ dek-duon) da kuleroj kaj du dekduojn da forkoj. — Mil jaroj (aŭ milo da jaroj) faras miljaron. — Unue mi redonas al vi la monon, kiun vi pruntis al mi; due mi dankas vin por la prunto; trie mi petas vin ankaŭ poste prunti al mi, kiam mi bezonos monon. — Por ĉiu tago mi ricevas kvin frankojn, sed por la hodiaŭa tago mi ricevis duoblan pagon, t. e. (=tio estas) dek frankojn. — Kvinoble sep estas tridek kvin. — Tri estas duono de ses. — Ok estas kvar kvinonoj de dek. — Kvar metroj da tiu ĉi ŝtofo kostas naŭ frankojn; tial du metroj kostas kvar kaj duonon frankojn (aŭ da frankoj). — Unu tago estas tricent-sesdek-kvinono aŭ tricent-sesdek-sesono de jaro. — Tiuj ĉi du amikoj promenas ĉiam duope. — Kvinope ili sin ĵetis sur min, sed mi venkis ĉiujn kvin atakantojn. — Por miaj kvar infanoj mi aĉetis dek du pomojn, kaj al ĉiu el la infanoj mi donis po tri pomoj. — Tiu ĉi libro havas sesdek paĝojn; tial, se mi legos en ĉiu tago po dek kvin paĝoj, mi finos la tutan libron en kvar tagoj.

on, indica i numeri frazionari, p. es.: *kvar*, quattro — *kvarono*, quarto.

da, di (dopo parole indicanti misura, peso, numero).

urbo, città.

loĝi, abitare.

ant, indica il participio presente attivo.

aĉeti, comprare.

aŭ, o, oppure.

kulero, cucchiaio.

forko, forchetta.

re, di nuovo.

mono, danaro.

prunti, prestare.

danki, ringraziare.

por, per.

peti, pregare.

ankaŭ, anche.

post, dopo.

kiam, quando.

bezoni, aver bisogno.
obl, indica l'aggettivo numerale moltiplicativo, p.
es. : *du*, due — *duobla*, doppio.
pagi, pagarē.
ŝtofo, stoffa.
kosti, costare.
ĉiam, sempre.
op, indica l'aggettivo nume-

rale collettivo p. es. : *du*, due — *duope*, due a due.
ĵeti, gettare.
venki, vincere.
ataki, attaccare, assalire.
paĝo, pagina.
se, se.
po, in ragione di...
fini, finire.
tuta, tutto, intiero.

§ 15.

La feino. (Daŭrigo.)

En unu tago, kiam ŝi estis apud tiu fonto, venis al ŝi malriĉa virino, kiu petis ŝin, ke ŝi donu al ŝi trinki. « Tre volonte, mia bona », diris la bela knabino. Kaj ŝi tuj lavis sian kruĉon kaj ĉerpis akvon en la plej pura loko de la fonto kaj alportis al la virino, ĉiam subtenante la kruĉon, por ke la virino povu trinki pli oportune. Kiam la bona virino trankviligis sian soifon, ŝi diris al la knabino : « Vi estas tiel bela, tiel bona kaj tiel honesta, ke mi devas fari al vi donacon » (ĉar tio ĉi estis feino, kiu prenis sur sin la formon de malriĉa vilaĝa virino, por vidi, kiel granda estos la ĝentileco de tiu ĉi juna knabino). « Mi faras al vi donacon », daŭrigis la feino, « ke ĉe ĉiu vorto, kiun vi diros, el via buŝo eliros aŭ floro aŭ multekosta ŝtono ».

fonto, fonte.
riĉa, ricco, a.
viro, uomo.
volonte, volentieri.
tuj, subito.
lavi, lavare.
sub, sotto.
teni, tenere.
oportuna, comodo,

trankvila, tranquillo, a.
soifi, aver sete.
donaci, fare regalo.
preni, prendere.
formo, forma.
vilaĝo, villaggio.
ĝentila, gentile.
ĉe, presso, da.

§ 16.

Mi legas. — Ci skribas (anstataŭ « ci » oni uzas ordinare « vi »). — Li estas knabo, kaj ŝi estas knabino. — La tranĉilo tranĉas bone, ĉar ĝi estas akra. — Ni estas homoj. — Vi estas infanoj. — Ili estas rusoj. — Kie estas la knaboj? — Ili estas en la ĝardeno. — Kie estas la knabinoj? — Ili ankaŭ estas en la ĝardeno. — Kie estas la tranĉiloj? — Ili kuŝas sur la tablo. — Mi vokas la knabon, kaj li venas. — Mi vokas la knabinon, kaj ŝi venas. — La infano ploras, ĉar ĝi volas manĝi. — La infanoj ploras, ĉar ili volas manĝi. — Knabo, vi estas neĝentila. — Sinjoro, vi estas neĝentila. — Sinjoroj, vi estas neĝentilaj. — Mia hundo, vi estas tre fidela. — Oni diras, ke la vero ĉiam venkas. — En la vintro oni hejtas la fornojn. — Kiam oni estas riĉa (aŭ riĉaj), oni havas multajn amikojn.

ci, tu (poco usato).

anstataŭ, invece.

uzi, usare.

tranĉi, tagliare.

il, strumento, p. es. : *tondi*,

tagliare; *tondilo*, forbici;

tranĉi, tagliare col coltello,

tranĉilo, coltello.

ruso, russo.

ĝardeno, giardino.

voli, volere.

fidela, fedele.

vero, verità.

vintro, inverno.

hejti, scaldare.

forno, forno.

§ 17.

La feino. (Daŭrigo.)

Kiam tiu ĉi bela knabino venis domen, ŝia patrino insultis ŝin, kial ŝi revenis tiel malfrue de la fonto. « Pardonu al mi, patrino », diris la malfeliĉa knabino, « ke mi restis tiel longe ». Kaj kiam ŝi parolis tiujn

ĉi vortojn, elsaltis el ŝia buŝo tri rozoj, tri perloj kaj tri grandaj diamantoj. « Kion mi vidas! » diris ŝia patrino kun grandega miro. « Ŝajnas al mi, ke el ŝia buŝo elsaltas perloj kaj diamantoj! De kio tio ĉi venas, mia filino? » (Tio ĉi estis la unua fojo, ke ŝi nomis ŝin ŝia filino). La malfeliĉa infano rakontis al ŝi naive ĉion, kio okazis al ŝi, kaj, dum ŝi parolis, elfalis el ŝia buŝo multego da diamantoj. « Se estas tiel », diris la patrino, mi devas tien sendi mian filinon. Maringo, rigardu, kio eliras el la buŝo de via fratino, kiam ŝi parolas; ĉu ne estus al vi agrable havi tian saman kapablon? Vi devas nur iri al la fonto ĉerpi akvon; kaj kiam malriĉa virino petos de vi trinki, vi donos ĝin al ŝi ĝentile.

insulti, insultare.
kial, perchè?
frue, di buon'ora.
pardoni, perdonare.
longa, lungo.
salti, saltare.
perlo, perla.
granda, grande.
diamanto, diamante.

miri, stupire.
ŝajni, sembrare.
nomi, nominare.
naiva, ingenuo.
okazi, accadere.
dum, durante,
sendi, mandare.
kapabla, capace.

§ 48.

Li amas min, sed mi lin ne amas. — Mi volis lin bati, sed li forkuris de mi. — Diru al mi vian nomon. — Ne skribu al mi tiajn longajn leterojn. — Venu al mi hodiaŭ vespere. — Mi rakontos al vi historion. — Ĉu vi diros al mi la veron? — La domo apartenas al li. — Li estas mia onklo, ĉar mia patro estas lia frato. — Sinjoro Petro kaj lia edzino tre amas miajn infanojn; mi ankaŭ tre amas iliajn (infanojn). — Montru al ili vian novan veston. — Mi amas min mem, vi

amas vin mem, li amas sin mem, kaj ĉiu homo amas sin mem. — Mia frato diris al Stefano, ke li amas lin pli, ol sin mem. — Mi zorgas pri ŝi tiel, kiel mi zorgas pri mi mem; sed ŝi mem tute ne zorgas pri si kaj tute sin ne gardas. — Miaj fratoj havis hodiaŭ gastojn; post la vespermangŝo niaj fratoj eliris kun la gastoj el sia domo kaj akompanis ilin ĝis ilia domo. — Mi jam havas mian ĉapelon; nun serĉu vi vian. — Mi lavis min en mia ĉambro, kaj ŝi lavis sin en sia ĉambro. — La infano serĉis sian pupon; mi montris al la infano, kie kuŝas ĝia pupo. — Oni ne forgesas facile sian unuan amon.

kuri, correre.

vespero, sera.

ĉu (si comencia la frase
interrogativa con : *ĉu...*)

edzo, marito.

montri, mostrare.

nova, nuovo.

vesti, vestire.

mem, stesso.

zorgi, aver cura.

gardi, far attenzione, aver
cura, custodire.

gasto, ospite.

akompani, accompagnare.

ĝis, fino a.

serĉi, cercare.

pupo, bambola.

forgesi, dimenticare.

facila, facile.

§ 19.

La feino. (Daŭrigo.)

« Estus tre bele », respondis la filino malĝentile, « ke mi iru al la fonto »! — « Mi volas ke vi tien iru », diris la patrino, « kaj iru tuj »! La filino iris, sed ĉiam murmurante. Ŝi prenis la plej belan arĝentan vazon, kiu estis en la loĝejo. Apenaŭ ŝi venis al la fonto, ŝi vidis unu sinjorinon, tre riĉe vestitan, kiu eliris el la arbaro kaj petis de ŝi trinki (tio ĉi estis tiu sama feino, kiu prenis sur sin la formon kaj la vestojn de princino, por vidi, kiel granda estos la malboneco

de tiu ĉi knabino). « Ĉu mi venis tien ĉi », diris al ŝi la malĝentila kaj fiera knabino, « por doni al vi trinki? Certe, mi alportis arĝentan vazon speciale por tio, por doni trinki al tiu ĉi sinjorino! Mia opinio estas : « prenu mem akvon, se vi volas trinki ». — « Vi tute ne estas ĝentila », diris la feino sen kolero. « Bone, ĉar vi estas tiel servema, mi faras al vi donacon, ke ĉe ĉiu vorto, kiun vi parolos, eliros el via buŝo aŭ serpento aŭ rano ».

us, indica il condizionale o soggiuntivo.

murmuri, mormorare.

vazo, vaso.

arĝento, argento.

apenaŭ, appena.

ar, indica riunione di certi oggetti, p. es. : *arbo*, albero — *arbaro*, foresta; *ŝtupo*, scalino — *ŝtuparo*, scala.

princo, principe.

certa, certo, a.

speciala, speciale.

opinio, opinione.

koleri, andar in collera.

servi, servire.

em, inclinazione, abitudine,

p. es. : *babili*, ciarlare —

babilema, ciarlona.

serpento, serpente.

rano, rana.

§ 20.

Nun mi legas, vi legas, kaj li legas; ni ĉiuj legas. — Vi skribas, kaj la infanoj skribas; ili ĉiuj sidas silente kaj skribas. — Hieraŭ mi renkontis vian filon, kaj li ĝentile salutis min. — Hodiaŭ estas sabato, kaj morgaŭ estos dimanĉo. — Hieraŭ estis vendredo, kaj post-morgaŭ estos lundo. — Antaŭ tri tagoj mi vizitis vian kuzon kaj mia vizito faris al li plezuron. — Ĉu vi jam trovis vian horloĝon? — Mi ĝin ankoraŭ ne serĉis; kiam mi finos mian laboron, mi serĉos mian horloĝon, sed mi timas, ke mi ĝin jam ne trovos. — Kiam mi venis al li, li dormis; sed mi lin vekis. — Se mi estus sana, mi estus feliĉa. — Se li sciis, ke mi estas tie ĉi, li tuj venus al mi. — Se la lernanto sciis

bone sian lecionon, la instruanto lin ne punus. — Kial vi ne respondas al mi? Ĉu vi estas surda aŭ muta? — Iru for! — Infano, ne tuŝu la spegulon! — Karaj infanoj, estu ĉiam honestaj! — Li venu, kaj mi pardonos al li. — Ordonu al li, ke li ne babilu. — Petu ŝin, ke ŝi sendu al mi kandelon. — Ni estu gajaj, ni uzu bone la vivon, ĉar la vivo ne estas longa. — Ŝi volas danci. — Morti pro la patrujo estas agrable. — La infano ne ĉesas petoli.

sidi, sedere.
 silenti, tacere.
 hieraŭ, ieri.
 renkonti, incontrare.
 saluti, salutare.
 sabato, sabato.
 morgaŭ, domani.
 dimanĉo, domenica.
 vendredo, venerdi.
 lundo, lunedì.
 viziti, visitare.
 kuzo, cugino.
 plezuro, piacere.
 horloĝo, orologio.
 timi, temere.
 dormi, dormire.
 vekti, vegliare.
 scii, sapere.
 leciono, lezione.
 instrui, istruire.

puni, punire.
 surda, sordo, a.
 muta, muto, a.
 tuŝi, toccare.
 spegulo, specchio.
 kara, caro, a.
 ordoni, ordinare, coman-
 dare.
 babili, ciarlare.
 kandelo, candela.
 gaja, gaio, a.
 danci, ballare.
 morti, morire.
 petoli, fare delle sciocchezze.
 uj, che contiene, p. es.:
 pomo, mela — pomujo,
 melo(albero);cigaro, sigaro
 — cigarujo, porta-sigari;
 Turko, Turco — Turkujo,
 Turchia.

§ 21.

La feino. (Daŭrigo.)

Apenaŭ ŝia patrino ŝin rimarkis, ŝi kriis al ŝi: « Nu, mia filino? » — « Jes, patrino », respondis al ŝi la malĝentilulino, elĵetante unu serpenton kaj unu ranon. — « Ho, ĉielo! » ekkriis la patrino, « kion mi

vidas? Ŝia fratino en ĉio estas kulpa; mi pagos al ŝi por tio ĉi »! — Kaj ŝi tuj kuris bati ŝin. La malfeliĉa infano forkuris kaj kaŝis sin en la plej proksima arbaro. La filo de la reĝo, kiu revenis de ĉaso, ŝin renkontis; kaj, vidante, ke ŝi estas tiel bela, li demandis ŝin, kion ŝi faras tie ĉi tute sola kaj pro kio ŝi ploras. — « Ho ve, sinjoro, mia patrino forpelis min el la domo ».

rimarki, osservare.

krii, gridare.

nu, ebbene.

jes, si.

ek, indica un'azione cominciata, p. es.: *krii*, gridare — *ekkrii*, esclamare; *kanti*, cantare — *ekkanti*, intonare.

kulpa, colpa.

kaŝi nascondere.

reĝo, re.

ĉasi, cacciare.

demandi, domandare, questionare.

sola, solo, a.

pro, a cagione.

ho! oh!

ve! guai!

ho ve! ohimè!

§ 22.

Fluanta akvo estas pli pura, ol akvo staranta senmove. — Promenante sur la strato, mi falis. — Kiam Nikodemo batas Jozefon, tiam Nikodemo estas la batanto kaj Jozefo estas la batato. — Al homo, pekinta senintence, Dio facile pardonas. — Trovinte pomon, mi ĝin manĝis. — La falinta homo ne povis sin levi. — Ne riproĉu vian amikon, ĉar vi mem pli multe meritas riproĉon; li estas nur unufoja mensoginto dum vi estas ankoraŭ nun ĉiam mensoganto. — La tempo pasinta jam neniam revenos; la tempon venontan neniu ankoraŭ konas. — Venu, ni atendas vin, Savonto de la mondo. — En la lingvo « Esperanto » ni vidas la estontan lingvon de la tuta mondo. — Aŭgusto estas mia plej amata filo. — Mono havata estas pli grava ol havita. — Pasero kaptita estas pli

bona, ol aglo kaptota. — La soldatoj kondukis la arestitojn tra la stratoj. — Li venis al mi tute ne atendi. — Homo, kiun oni devas juĝi, estas juĝoto.

flui, scorrere.

movi, muovere.

strato, strada.

at, indica il participio presente passivo.

fali, cadere.

peki, commettere peccato.

int, indica participio pasato del verbo attivo.

intenci, aver intenzione.

levi, levare, alzare.

riproĉi, rimproverare.

meriti, meritare.

mensogi, mentire.

pasi, passare.

neniam, mai.

ont, indica il participio

futuro d'un verbo attivo.

neniu, nessuno.

atendi, aspettare.

savi, salvare.

mondo, mondo.

lingvo, lingua.

grava, grave, importante.

pasero, passero.

kapti, acchiappare.

aglo, aquila.

ot, indica il participio futuro d'un verbo passivo.

soldato, soldato.

konduki, condurre.

aresti, arrestare.

tra, attraverso.

juĝi, giudicare.

§ 23.

La feino. (Fino.)

La reĝido, kiu vidis, ke el ŝia buŝo eliris kelke da perloj kaj kelke da diamantoj, petis ŝin, ke ŝi diru al li, de kie tio ĉi venas. Ŝi rakontis al li sian tutan aventuron. La reĝido konsideris, ke tia kapablo havas pli grandan indon, ol ĉio, kion oni povus doni dote al alia fraŭlino, forkondukis ŝin al la palaco de sia patro, la reĝo, kie li edziĝis je ŝi. Sed pri ŝia fratino ni povas diri, ke ŝi fariĝis tiel malaminda, ke ŝia propra patrino ŝin forpelis de si; kaj la malfeliĉa knabino, multe kurinte kaj trovinte nenium, kiu volus ŝin akcepti, baldaŭ mortis en angulo de arbaro.

kelke, qualche, alcuni.
 aventuro, avventura.
 konsideri, considerare.
 inda, degno.
 doto, dote.
 palaco, palazzo.
 iĝ, diventare, p. es.: *pala*,

pallido — *paliĝi*, impal-
 lidire.
 je, si traduce con diverse
 preposizioni.
 propra, proprio, a,
 akcepti, accettare.
 baldaŭ, bentosto.
 angulo, cantuccio, angolo.

§ 24.

Nun li diras al mi la veron. — Hieraŭ li diris al mi la veron. — Li ĉiam diradis al mi la veron. — Kiam vi vidis nin en la salono, li jam antaŭe diris al mi la veron (aŭ li estis dirinta al mi la veron). — Li diros al mi la veron. — Kiam vi venos al mi, li jam antaŭe diros al mi la veron (aŭ li estos dirinta al mi la veron; aŭ antaŭ ol vi venos al mi, li diros al mi la veron). — Se mi petus lin, li dirus al mi la veron. — Mi ne farus la eraron, se li antaŭe dirus al mi la veron (aŭ se li estus dirinta al mi la veron). — Kiam mi venos, diru al mi la veron. — Kiam mia patro venos, diru al mi antaŭe la veron (aŭ estu dirinta al mi la veron). — Mi volas diri al vi la veron. — Mi volas, ke tio, kion mi diris estu vera (aŭ mi volas esti dirinta la veron).

salono, salone.

os, indica il futuro del verbo.

§ 25.

Mi estas amata. Mi estis amata. Mi estos amata. Mi estus amata. Estu amata. Esti amata. — Vi estas lavita. Vi estis lavita. Vi estos lavita. Vi estus lavita. Estu lavita. Esti lavita. — Li estas invitota. Li estis invitota. Li estos invitota. Li estus invitota. Estu invitota. Esti invitota. — Tiu ĉi komercaĵo estas ĉiam

volonte aĉetata de mi. — La surluto estas aĉetita de mi, sekve ĝi apartenas al mi. — Kiam via domo estis konstruata, mia domo estis jam longe konstruita. — Mi sciigas, ke de nun la ŝuldoj de mia filo ne estos pagataj de mi. — Estu trankvila, mia tuta ŝuldo estos pagita al vi baldaŭ. — Mia ora ringo ne estus nun tiel longe serĉata, se ĝi ne estus tiel lerte kaŝita de vi. — Laŭ la projekto de la inĝenieroj tiu ĉi fervojo estas konstruota en la daŭro de du jaroj; sed mi pensas, ke ĝi estos konstruata pli ol tri jarojn. — Honesta homo agas honeste. — La pastro, kiu mortis antaŭ nelonge (aŭ antaŭ nelonga tempo), loĝis longe en nia urbo. — Ĉu hodiaŭ estas varme aŭ malvarme? — Sur la kameno inter du potoj staras fera kaldrono; el la kaldrono, en kiu sin trovas bolanta akvo, eliras vaporo; tra la fenestro, kiu sin trovas apud la pordo, la vaporo iras sur la korton.

inviti, invitare.

komerci, negoziare, avere commercio.

aĵo, qualche cosa che ha una certa qualità o fatta di qualche certa materia, p. es. : *frukto*, frutto — *fruktaĵo*, cibo fatto di frutta.

sekvi, seguire.

konstrui, costruire.

ŝuldi, dovere, avere debito.

oro, oro.

ringo, anello.

lerta, lerto, abile.

projekto, progetto.

inĝeniero, ingegnere.

fero, ferro.

vojo, via, strada.

agi, agire.

pastro, prete, pastore.

kameno, camino.

poto, pignatta.

kaldrono, caldaia,

boli, bollire.

vaporo, vapore.

pordo, porta.

korto, cortile.

§ 26.

Kie vi estas? — Mi estas en la ĝardeno. — Kien vi iras? — Mi iras en la ĝardenon. — La birdo flugas en la ĉambro (= ĝi estas en la ĉambro kaj flugas en

ĝi). — La birdo flugas en la ĉambron (= ĝi estas ekster la ĉambro kaj flugas nun en ĝin). — Mi vojaĝas en Hispanujo. — Mi vojaĝas en Hispanujon. — Mi sidas sur seĝo kaj tenas la piedojn sur benketo. — Mi metis la manon sur la tablon. — El sub la kanapo la muso kuris sub la lito, kaj nun ĝi kuras sub la lito. — Super la tero sin trovas aero. — Anstataŭ kafo li donis al mi teon kun sukero, sed sen kremo. — Mi staras ekster la domo, kaj li estas interne. — En la salono estis neniu krom li kaj lia fianĉino. — La hirundo flugis trans la riveron, ĉar trans la rivero sin trovis aliaj hirundoj. — Mi restas tie ĉi laŭ la ordono de mia estro. — Kiam li estis ĉe mi, li staris tutan horon apud la fenestro. — Li diras, ke mi estas atenta. — Li petas, ke mi estu atenta. — Kvankam vi estas riĉa, mi dubas, ĉu vi estas feliĉa. — Se vi sciis, kiu li estas, vi lin pli estimus. — Se li jam venis, petu lin al mi. — Ho, Dio! kion vi faras! — Ha, kiel bele! — For de tie ĉi! — Fi, kiel abomene! — Nu, iru pli rapide!

ekster, fuori, esternamente.

vojaĝi, viaggiare.

Hispano, Spagnuolo.

piedo, piede.

benko, banco.

et, indica diminutivo, p. es.:

dormi, dormire — *dormeti*,

sonnecchiare; *ridi*, ridere

— *rideti*, sorridere.

meti, mettere.

kanapo, sofa.

muso, sorcio.

lito, letto.

super, sopra.

aero, aria.

kafo, caffè.

teo, té.

sukero, zucchero.

kremo, crema, panna, fior di latte.

interne, interno.

fianĉo, fidanzato.

hirundo, rondine.

trans, al di là.

rivero, fiume.

estro, capo, padrone.

atenta, attento, a.

kvankam, benchè.

dubi, dubitare.

estimi, stimare.

fi, fi, puh! (esclamazione di disgusto, disprezzo).

abomeno, abbominazione.

rapida, rapido, a.

§ 27.

La artikolo « la » estas uzata tiam, kiam ni parolas pri personoj aŭ objektoj konataj. Ĝia uzado estas tia sama kiel en la aliaj lingvoj. La personoj, kiuj ne komprenas la uzadon de la artikolo (ekzemple rusoj aŭ poloj, kiuj ne scias alian lingvon krom sia propra), povas en la unua tempo tute ne uzi la artikolon, ĉar ĝi estas oportuna sed ne necesa. Anstataŭ « la » oni povas ankaŭ diri « l' » (sed nur post prepozicio, kiu finiĝas per vokalo). — Vortoj kunmetitaj estas kreataj per simpla kunligado de vortoj; oni prenas ordinare la purajn radikojn, sed, se la bonsoneco aŭ la klareco postulas, oni povas ankaŭ preni la tutan vorton, t. e. la radikon kune kun ĝia gramatika finiĝo. Ekzemploj : skribtablo aŭ skribotablo (= tablo, sur kiu oni skribas); internacia (= kiu estas inter diversaj nacioj); tutmonda (= de la tuta mondo); unutaga (= kiu daŭras unu tagon); unuataga (= kiu estas en la unua tago); vaporŝipo (= ŝipo, kiu sin movas per vaporo); matenmanĝi, tagmanĝi, vespermanĝi; abonpago (= pago por la abono).

artikolo, articolo.
tiam, allora.
objekto, oggetto.
tia, tale.
kompreni, comprendere.
ekzemplo, esempio.
polo, polacco.
necesa, necessario.
prepozicio, preposizione.
vokalo, vocale (gramat.).
kunmeti, comporre.
simpla, semplice.

ligi, legare.
radiko, radice.
soni, suonare.
klara, chiaro, a.
postuli, esigere.
gramatiko, grammatica.
nacio, nazione.
diversa, diverso, a.
ŝipo, batello, nave.
matenmanĝi, far colazione.
aboni, prendere abbonamento.

§ 28.

Ĉiuj prepozicioj per si mem postulas ĉiam nur la nominativon. Se ni iam post prepozicio uzas la akuzativon, la akuzativo tie dependas ne de la prepozicio, sed de aliaj kaŭzoj. Ekzemple : por esprimi direkton, ni aldonas al la vorto la finon « n » ; sekve : tie (= en tiu loko), tien (= al tiu loko); tiel same ni ankaŭ diras : « la birdo flugis en la ĝardenon, sur la tablon », kaj la vortoj « ĝardenon », « tablon » staras tie ĉi en akuzativo ne ĉar la prepozicioj « en » kaj « sur » tion ĉi postulas, sed nur ĉar ni volis esprimi direkton, t. e. montri, ke la birdo sin ne trovis antaŭe en la ĝardeno aŭ sur la tablo kaj tie flugis, sed ke ĝi de alia loko flugis al la ĝardeno, al la tablo (ni volas montri, ke la ĝardeno kaj tablo ne estis la loko de la flugado, sed nur la celo de la flugado); en tiaj okazoj ni uzus la finiĝon « n » tute egale ĉu ia prepozicio starus aŭ ne. — Morgaŭ mi veturos Parizon (aŭ en Parizon). — Mi restos hodiaŭ dome. — Jam estas tempo iri domen. — Ni disiĝis kaj iris en diversajn flankojn : mi iris dekstren, kaj li iris maldekstren. — Flanken, sinjoro ! — Mi konas neniun en tiu ĉi urbo. — Mi neniel povas kompreni, kion vi parolas. — Mi renkontis nek lin, nek lian fraton (aŭ mi ne renkontis lin, nek lian fraton).

nominativo, nominativo.
iam, mai (qualche volta).
akuzativo, accusativo.
tie, là.
dependi, dipendere.
kaŭzo, causa.
esprimi, esprimere.
direkti, dirigere.
celi, mirare.
egala, uguale.

ia, qualunque (agg.).
veturi, andar in vettura.
dis, indica divisione p. es. :
iri, andare — *disiri*, separarsi.
flanko, fianco, parte.
dekstra, destro, a.
neniel, in nessuna maniera.
nek..... nek, nè, nè.

§ 29.

Se ni bezonas uzi prepozicion kaj la senco ne montr-
as al ni, kian prepozicion uzi, tiam ni povas uzi la
komunan prepozicion « je ». Sed estas bone uzadi la
vorton « je » kiel eble pli malofte. Anstataŭ la vorto
« je » ni povas ankaŭ uzi akuzativon sen prepozicio.
— Mi ridas je lia naiveco (aŭ mi ridas pro lia naiveco,
aŭ : mi ridas lian naivecon). — Je la lasta fojo mi
vidas lin ĉe vi (aŭ : la lastan fojon). — Mi veturis
du tagojn kaj unu nokton. — Mi sopiras je mia
perdita feliĉo (aŭ : mian perditan feliĉon). — El la
dirita regulo sekvas, ke se ni pri ia verbo ne scias,
ĉu ĝi postulas post si la akuzativon (t. e. ĉu ĝi estas
aktiva) aŭ ne, ni povas ĉiam uzi la akuzativon.
Ekzemple, ni povas diri « obei al la patro » kaj
« obei la patron » (anstataŭ « obei je la patro »). Sed
ni ne uzas la akuzativon tiam, kiam la klareco de la
senco tion ĉi malpermesas; ekzemple : ni povas diri
« pardoni al la malamiko » kaj « pardoni la mal-
amikon », sed ni devas diri ĉiam « pardoni al la mala-
miko lian kulpon ».

senco, senso.

komuna, comune.

ebla, possibile.

ofte, sovente.

ridi, ridere.

lasta, ultimo, a.

sopiri, sospirare.

regulo, regola.

verbo, verbo.

obei, obbedire.

permesi, permettere.

§ 30.

Ia, ial, iam, ie, iel, ies, io, iom, iu. — La montr-
itajn naŭ vortojn ni konsilas bone ellerni, ĉar el ili ĉiu
povas jam fari al si grandan serion da aliaj pronomoj
kaj adverboj. Se ni aldonas al ili la literon « k », ni

ricevas vortojn demandajn aŭ rilatajn : kia, kial, kiam, kie, kiel, kies, kio, kiom, kiu. Se ni aldonas la literon « t », ni ricevas vortojn montrajn : tia, tial, tiam, tie, tiel, ties, tio, tiom, tiu. Aldonante la literon « ĉ », ni ricevas vortojn komunajn : ĉia, ĉial, ĉiam, ĉie, ĉiel, ĉies, ĉio, ĉiom, ĉiu. Aldonante la prefikson « nen », ni ricevas vortojn neajn : nenia, nenial, neniam, nenie, neniel, nenies, nenio, neniom, neniu. Aldonante al la vortoj montraj la vorton « ĉi », ni ricevas montron pli proksiman; ekzemple : tiu (pli malproksima), tiu ĉi (aŭ ĉi tiu) (pli proksima); tie (malproksime), tie ĉi aŭ ĉi tie (proksime). Aldonante al la vortoj demandaj la vorton « ajn », ni ricevas vortojn sendiferencajn : kia ajn, kial ajn, kiam ajn, kie ajn, kiel ajn, kies ajn, kio ajn, kiom ajn, kiu ajn. Ekster tio el la diritaj vortoj ni povas ankoraŭ fari aliajn vortojn, per helpo de gramatikaj finiĝoj kaj aliaj vortoj (sufiksoj); ekzemple : tiama, ĉiama, kioma, tiea, ĉi-tiea, tieulo, tiamulo k. t. p. (= kaj tiel plu).

ia, qualunque, qualche.
ial, per una ragione (qualunque).
iam, un giorno (qualunque).
ie, qualche parte (luogo).
iel, di una maniera (qualunque).
ies, di qualcheduno.
io, qualche cosa.
iom, un poco.
iu, qualcheduno.
konsili, consigliare.

serio, serie.
pronomo, pronome.
adverbo, avverbio.
litero, lettera dell' alfabeto.
rilati, esser in relazione, in rapporto.
prefikso, prefisso.
ajn, checchesia.
diferenci, esser diverso.
helpi, aiutare.
sufikso, suffisso.

§ 31.

Lia kolero longe daŭris. — Li estas hodiaŭ en kolera humoro. — Li koleras kaj insultas. — Li fermis kolere la pordon. — Lia filo mortis kaj estas nun

malviva. — La korpo estas morta, la animo estas senmorta. — Li estas morte malsana, li ne vivos pli, ol unu tagon. — Li parolas, kaj lia parolo fluas dolĉe kaj agrable. — Ni faris la kontrakton ne skribe, sed parole. — Li estas bona parolanto. — Starante ekstere, li povis vidi nur la eksteran flankon de nia domo. — Li loĝas ekster la urbo. — La ekstero de tiu ĉi homo estas pli bona, ol lia interno. — Li tuj faris, kion mi volis, kaj mi dankis lin por la tuja plenumo de mia deziro. — Kia granda brulo! kio brulas? — Ligno estas bona brula materialo. — La fera bastono, kiu kuŝis en la forno, estas nun brule varmega. — Ĉu li donis al vi jesan respondon aŭ nean? Li eliris el la dormoĉambro kaj eniris en la manĝoĉambron. — La birdo ne forflugis: ĝi nur deflugis de la arbo, alflugis al la domo kaj surflugis sur la tegmenton. — Por ĉiu aĉetita funto da teo tiu ĉi komercisto aldonas senpage funton da sukero. — Lernolibron oni devas ne tralegi, sed tralerni. — Li portas rozokoloran superveston kaj teleroforman ĉapelon. — En mia skribotablo sin trovas kvar tirkestoĵ. — Liaj lipharoĵ estas pli grizaj, ol liaj vangharoĵ.

humoro, umore.

fermi, chiudere.

korpo, corpo.

animo, anima.

kontrakti, fare contratto.

um, suffisso poco usato, riceve diverso significato secondo le radici alle quali viene legato.

plenumi, adempiere.

bruli, ardere.

ligno, legno.

materialo, materiale.

bastono, bastone.

tegmento, tetto.

funto, libbra.

ist, significa mestiere, oppure occupazione, p. es.: *boto*, stivale — *botisto*, calzolaio; *maro*, mare — *maristo*, marinaio.

koloro, colore.

supre, sopra, in alto.

telero, piatto.

tero, terra.

kesto, cassa.

lipo, labbro.

haro, capello (pelo).

griza, grigio, a.

vango, guancia.

§ 32.

Teatramanto ofte vizitas la teatron kaj ricevas baldaŭ teatrajn manierojn. — Kiu okupas sin je meĥaniko, estas meĥanikisto, kaj kiu okupas sin je ĥemio, estas ĥemiisto. — Diplomatiiston oni povas ankaŭ nomi diplomato, sed fizikiston oni ne povas nomi fiziko, ĉar fiziko estas la nomo de la scienco mem. — La fotografisto fotografis min, kaj mi sendis mian fotografaĵon al mia patro. — Glaso de vino estas glaso, en kiu antaŭe sin trovis vino, aŭ kiun oni uzas por vino; glaso da vino estas glaso plena je vino. — Alportu al mi metron da nigra drapo (Metro de drapo signifus metron, kiu kuŝis sur drapo, aŭ kiu estas uzata por drapo). — Mi aĉetis dekon da ovoĵ. — Tiu ĉi rivero havas ducent kilometrojn da longo. — Sur la bordo de la maro staris amaso da homoj. — Multaj birdoj flugas en la aŭtuno en pli varmajn landojn. — Sur la arbo sin trovis multe (aŭ multo) da birdoj. — Kelkaj homoj sentas sin la plej feliĉaj, kiam ili vidas la suferojn de siaj najbaroj. — En la ĉambro sidis nur kelke da homoj. — « Da » post ia vorto montras, ke tiu ĉi vorto havas signifon de mezuro.

teatro, teatro.
 maniero, maniera.
 okupi, occupare.
 meĥaniko, meccanica.
 ĥemio, chimica.
 diplomatio, diplomazia.
 fiziko, fisica.
 scienco, scienza,
 glaso, bicchiere.
 nigra, nero, a.
 drapo, panno.

signifi, significare.
 ovo, uovo.
 bordo, bordo.
 maro, mare.
 amaso, mucchio.
 aŭtuno, autunno.
 lando, paese.
 suferi, soffrire.
 najbaro, vicino.
 mezuri, misurare.

§ 33.

Mia frato ne estas granda, sed li ne estas ankaŭ malgranda : li estas de meza kresko. — Li estas tiel dika, ke li ne povas trairi tra nia mallargâ pordo. — Haro estas tre maldika. — La nokto estis tiel malluma, ke ni nenion povis vidi eĉ antaŭ nia nazo. — Tiu ĉi malfreŝa pano estas malmola, kiel ŝtono. — Malbonaj infanoj amas turmenti bestojn. — Li sentis sin tiel malfeliĉa, ke li malbenis la tagon, en kiu li estis naskita. — Mi forte malestimas tiun ĉi malnoblan homon. — La fenestro longe estis nefermita; mi ĝin fermis, sed mia frato tuj ĝin denove malfermis. — Rekta vojo estas pli mallonga, ol kurba. — La tablo staras malrekte kaj kredeble baldaŭ renversiĝos. — Li staras supre sur la monto kaj rigardas malsupren sur la kampon. — Malamiko venis en nian landon. — Oni tiel malhelpis al mi, ke mi malbonigis mian tutan laboron. — La edzino de mia patro estas mia patrino kaj la avino de miaj infanoj. — Sur la korto staras koko kun tri kokinoj. — Mia fratino estas tre bela knabino. — Mia onklino estas bona virino. — Mi vidis vian avinon kun ŝiaj kvar nepinoj kaj kun mia nevino. — Lia duonpatrino estas mia bofratino. — Mi havas bovon kaj bovinon. — La juna vidvino fariĝis denove fianĉino.

mezo, mezzo.
kreski, crescere.
dika, grosso, a.
largâ, largo, a.
lumi, lucere.
mola, molle.
turmenti, tormentare.
senti, risentire.
beni, benedire.

nobla, nobile.
rekta, retto, a.
kurba, curvo, a.
kredi, credere.
renversi, rovesciare.
monto, monte.
kampo, campo.
koko, gallo.
nepo, nipotino.

nevo, nipote.

bo, significa la parentela rezultante del matrimonio, p. es. : patro, padre —

bopatro, suocero.

duonpatro, patrigno.

bovo, bue.

§ 34.

La tranĉilo estis tiel malakra, ke mi ne povis tranĉi per ĝi la viandon kaj mi devis uzi mian poŝan tranĉilon. — Ĉu vi havas korktirilon, por malŝtopi la botelon? — Mi volis ŝlosi la pordon, sed mi perdis la ŝlosilon. — Ŝi kombas al si la harojn per arĝenta kombilo. — En somero ni veturas per diversaj veturiloj, kaj en vintro ni veturas per glitveturilo. — Hodiaŭ estas bela frosta vetero, tial mi prenos miajn glitilojn kaj iros gliti. — Per hakilo ni hakas, per segilo ni segas, per fosilo ni fosas, per kudrilo ni kudras, per tondilo ni tondas, per sonorilo ni sonoras, per fajfilo ni fajfas. — Mia skribilaro konsistas el inkujo, sablujo, kelke da plumoj, krajono kaj inksorbilo. — Oni metis antaŭ mi manĝilaron, kiu konsistis el telero, kulero, tranĉilo, forko, glaseto por brando, glaso por vino kaj telertuketo. — En varmega tago mi amas promeni en arbaro. — Nia lando venkos, ĉar nia militistaro estas granda kaj brava. — Sur kruta ŝtuparo li levis sin al la tegmento de la domo. — Mi ne scias la lingvon hispanan, sed per helpo de vortaro hispanagermana mi tamen komprenis iom vian leteron. — Sur tiuj ĉi vastaj kaj herboriĉaj kampoj paŝtas sin grandaj brutaroj, precipe aroj da bellanaj ŝafoj.

viando, carne.

poŝo, tasca.

korko, turacciolo.

tiri, tirare.

ŝtopi, turare.

botelo, bottiglia.

ŝlosi, chiudere a chiave.

kombi, pettinare.

somero, estate.

gliti, pattinare.

frosto, gelo.	militi, combattere.
vetero, tempo (bello, cattivo).	brava, bravo, a.
haki, spaccare (legna).	kruta, ripido, a.
segi, segare.	ŝtupo, scalino.
fosi, zappare.	Germano, Tedesco.
kudri, cucire.	tamen, pure, tutto lo stesso,
tondi, tagliare colle forbici.	tuttavia.
sonori, tintinnare.	vasta, vasto, a.
fajfi, fischiare.	herbo, erba.
inko, inchiostro.	paŝti, pascolare.
sablo, sabbia.	bruto, bruto (animale).
sorbi, assorbire.	precipe, specialmente.
brando, acquavite.	lano, lana.
tuko, fazzoletto.	ŝafo, montone.

§ 35.

Vi parolas sensencaĵon, mia amiko. — Mi trinkis teon kun kuko kaj konfitaĵo. — Akvo estas fluidaĵo. — Mi ne volis trinki la vinon, ĉar ĝi enhavis en si ian suspektan malklaraĵon. — Sur la tablo staris diversaj sukeraĵoj. — En tiuj ĉi boteloj sin trovas diversaj acidoj : vinagro, sulfuracido, azotacido kaj aliaj. — Via vino estas nur ia abomena acidaĵo. — La acideco de tiu ĉi vinagro estas tre malforta. — Mi manĝis bongustan ovaĵon. — Tiu ĉi granda altaĵo ne estas natura monto. — La alteco de tiu monto ne estas tre granda. — Kiam mi ien veturas, mi neniam prenas kun mi multon da pakaĵo. — Ĉemizojn, kolumojn, manumojn kaj ceterajn similajn objektojn ni nomas tolaĵo, kvankam, ili ne ĉiam estas faritaj el tolo. — Glaciaĵo estas dolĉa glaciigita frandaĵo. — La riĉeco de tiu ĉi homo estas granda, sed lia malsaĝeco estas ankoraŭ pli granda. — Li amas tiun ĉi knabinon pro ŝia beleco kaj boneco. — Lia heroeco tre plaĉis al mi. — La tula supraĵo de la lago estis kovrita per

naĝantaj folioj kaj diversaj aliaj kreskaĵoj. — Mi vivas kun li en granda amikeco.

kuko , focaccia.	ĉemizo , camicia.
konfiti , fare conserve con zucchero.	kolo , collo.
fluida , liquido, a.	cetera , altro (il rimanente).
suspekti , sospettare.	tolo , tela.
acida , acido, a.	glacio , ghiaccio.
vinagro , aceto.	frandi , scroccare, essere go- loso.
sulfuro , zolfo.	heroo , eroe.
azoto , azoto.	plaĉi , piacere (verbo).
gusto , gusto.	lago , lago.
alta , alto, a.	kovri , coprire.
naturo , natura.	naĝi , nuotare.
paki , imballare.	folio , foglio, foglia.

§ 36.

Patro kaj patrino kune estas nomataj gepatroj. — Petro, Anno kaj Elizabeto estas gefratoj. — Gesinjoroj N. hodiaŭ vespere venos al ni. — Mi gratulis telegrafe la junajn geedzojn. — La gefianĉoj staris apud la altaro. — La patro de mia edzino estas mia bopatro, mi estas lia bofilo, kaj mia patro estas la bopatro de mia edzino. Ĉiuj parencoj de mia edzino estas miaj boparencoj, sekve ŝia frato estas mia bofrato, ŝia fratino estas mia bofratino; mia frato kaj fratino (gefratoj) estas la bogefratoj de mia edzino. — La edzino de mia nevo kaj la nevino de mia edzino estas miaj bonevinoj. — Virino, kiu kuracas, estas kuracistino; edzino de kuracisto estas kuracistedzino. — La doktoredzino A. vizitis hodiaŭ la gedoktorojn P. — Li ne estas lavisto, li estas lavistinedzo. — La filoj, nepoj kaj pranepoj de reĝo estas reĝidoj. — La hebreoj estas Izraelidoj, ĉar ili devenas de Izraelo. — Ĉevalido estas nematura ĉevalo, kokido — ne-

matura koko, bovido — nematura bovo, birdido —
nematura birdo.

ge, due generi, p. es. : *patro*,
padre — *gepatroj*, genitori.
gratuli, congratulare.
altaro, altare.
kuraci, medicare.
doktoro, dottore.
pra, bis, p. es. : *prapatro*,
bisnonno.

id, discendente, p. es. :
bovo, bue — *bovido*, vitello;
Izraelo, Israel — *Izraelido*,
Israelita.
hebreo, ebreo.
ĉevalo, cavallo.

§ 37.

La ŝipanoj devas obei la ŝipestron. — Ĉiuj loĝantoj de regno estas regnantoj. — Urbanoj estas ordinare pli ruzaj, ol vilaĝanoj. — La regnestro de nia lando estas bona kaj saĝa reĝo. — La Parizanoj estas gajaj homoj. — Nia provincestro estas severa, sed justa. — Nia urbo havas bonajn policianojn, sed ne sufiĉe energian policestron. — Luteranoj kaj Calvinanoj estas Kristanoj. — Germanoj kaj Francoj, kiuj loĝas en Rusujo, estas Rusujanoj, kvankam ili ne estas Rusoj. — Li estas nelerta kaj naiva provincano. — La loĝantoj de unu regno estas samregnantoj, la loĝantoj de unu urbo estas samurbanoj, la konfesantoj de unu religio estas samreligianoj. — Nia regimentestro estas por siaj soldatoj kiel bona patro. — La botisto faras botojn kaj ŝuojn. — La lignisto vendas lignon, kaj la lignaĵisto faras tablojn, seĝojn kaj aliajn lignajn objektojn. — Ŝteliston neniu lasas en sian domon. — La kuraĝa maristo dronis en la maro. — Verkisto verkas librojn, kaj skribisto simple transskribas paperojn. — Ni havas diversajn servantojn : kuiriston, ĉambristinon, infanistinon kaj veturigiston. — La riĉulo havas multe da mono. — Malsaĝulon ĉiu batas.

— Timulo timas eĉ sian propran ombron. — Li estas mensogisto kaj malnoblulo. — Preĝu al la Sankta Virgulino.

an, membro, partigiano,
p. es. : *societano*, membro
della società.

regno, regno.

vilaĝano, paesano.

provinco, provincia.

severa, severo, a.

justa, giusto, a.

polico, polizia.

sufiĉe, abbastanza.

Kristo, Cristo.

franco, francese.

konfesi, confessare.

religio, religione.

regimento, reggimento.

boto, stivale.

ŝuo, scarpa.

lasi, lasciare.

droni, annegarsi.

verki, comporre (scrivere
libri).

ulo, chi è caratterizzato per
tale o tale qualità, p. es. :
bela, bello — *belulo*, un
bell'uomo; *avara*, avaro
— *avarulo*, un uomo ava-
ro.

eĉ, persino.

ombro, ombra.

preĝi, pregare Dio.

virga, verginale.

§ 38.

Mi aĉetis por la infanoj tableton kaj kelke da seĝetoj.
— En nia lando sin ne trovas montoj, sed nur mont-
etoj. — Tuj post la hejto la forno estis varmega, post
unu horo ĝi estis jam nur varma, post du horoj ĝi
estis nur iom varmeta, kaj post tri horoj ĝi estis jam
tute malvarma. — En somero ni trovas malvarmeton
en densaj arbaroj. — Li sidas apud la tablo kaj dorm-
etas. — Mallarĝa vojeto kondukas tra tiu ĉi kampo
al nia domo. — Sur lia vizaĝo mi vidis ĝojan rideton.
— Kun bruo oni malfermis la pordegon, kaj la kaleŝo
enveturis en la korton. — Tio ĉi estis jam ne simpla
pluvo, sed pluvego. — Grandega hundo metis sur min
sian antaŭan piedegon, kaj mi de teruro ne sciis, kion
fari. — Antaŭ nia militistaro staris granda serio da
pafalegoj. — Johanon, Nikolaon, Erneston, Vilhelmon,

Marion, Klaron kaj Sofion iliaj gepatroj nomas Johanĉjo (aŭ Joĉjo), Nikolĉjo (aŭ Nikoĉjo aŭ Nikĉjo aŭ Niĉjo), Erneĉjo (aŭ Erĉjo), Vilhelĉjo (aŭ Vilheĉjo aŭ Vilĉjo aŭ Viĉjo), Manjo, (aŭ Marinjo), Klanjo kaj Sonjo (aŭ Sofinjo).

densa, denso, a, fitto.

brui, fare chiasso, schiamaz-zare.

kaleŝo, vettura.

pluvo, pioggia.

pafi, sparare (fucile, cannone).

ĉj, } messo dopo la 4-6 let-
nj, } tera di un nome proprio
(*ĉj* = maschile), forma
accarezzativo vezzeg-
giativo. (*nj* = per nomi
femminili).

§ 39.

En la kota vetero mia vesto forte malpurigis; tial mi prenis broson kaj purigis la veston. — Li paligis de timo kaj poste li ruĝigis de honto. — Li fianĉigis kun fraŭlino Berto; post tri monatoj estos la edziĝo; la edziĝa soleno estos en la nova preĝejo, kaj la edziĝa festo estos en la domo de liaj estontaj borgepatroj. — Tiu ĉi maljunulo tute malsaĝigis kaj infanigis. — Post infekta malsano oni ofte bruligas la vestojn de la malsanulo. — Forigu vian fraton, ĉar li malhelpas al ni. — Ŝi edzinigis kun sia kuzo, kvankam ŝiaj gepatroj volis ŝin edzinigi kun alia persono. — En la printempo la glacio kaj la neĝo fluidiĝas. — Venigu la kuraciston, ĉar mi estas malsana. — Li venigis al si el Berlino multajn librojn. — Mia onklo ne mortis per natura morto, sed li tamen ne mortigis sin mem kaj ankaŭ estis mortigita de neniu; unu tagon, promenante apud la reloj de fervojo, li falis sub la radojn de veturanta vagonaro kaj mortigis. — Mi ne pendigis mian ĉapon sur tiu ĉi arbeto; sed la vento forblovis de mia kapo la ĉapon,

kaj ĝi, flugante, pendiĝis sur la branĉoj de la arbeto.
— Sidigu vin (aŭ sidiĝu), sinjoro! — La junulo aliĝis
al nia militistaro kaj kuraĝe batalis kune kun ni
kontraŭ niaj malamikoj.

koto, fango.
broso, spazzola.
ruĝa, rosso, a.
honti, vergognarsi.
solena, solenne.
infekti, infettare.
printempo, primavera.
relo, rotaia.

rado, ruota.
pendi, pendere.
ĉapo, berretta.
vento, vento.
blovi, soffiare.
kapo, testa, capo.
branĉo, ramo.

§ 40.

En la daŭro de kelke da minutoj mi aŭdis du pafojn.
— La pafado daŭris tre longe. — Mi eksaltis de surprizo. — Mi saltas tre lerte. — Mi saltadis la tutan tagon de loko al loko. — Lia hieraŭa parolo estis tre bela, sed la tro multa parolado lacigas lin. — Kiam vi ekparolis, ni atendis aŭdi ion novan, sed baldaŭ ni vidis, ke ni trompiĝis. — Li kantas tre belan kanton. — La kantado estas agrabla okupo. — La diamanto havas belan brilon. — Du ekbriloj de fulmo trakuris tra la malluma ĉielo. — La domo, en kiu oni lernas, estas lernejo, kaj la domo, en kiu oni preĝas, estas preĝejo. — La kuiristo sidas en la kuirejo. — La kuracisto konsilis al mi iri en ŝvitbanejon. — Magazeno, en kiu oni vendas cigarojn, aŭ ĉambro, en kiu oni tenas cigarojn, estas cigarejo; skatoleto aŭ alia objekto, en kiu oni tenas cigarojn, estas cigarujo; tubeto, en kiun oni metas cigaron, kiam oni ĝin fumus, estas cigaringo. — Skatolo, en kiu oni tenas plumojn, estas plumujo, kaj bastoneto, sur kiu oni tenas plumon por skribado, estas plumingo. — En la

kandelingo sidis brulanta kandelo. — En la poŝo de mia pantalono mi portas monujon, kaj en la poŝo de mia surtuto mi portas paperujon; pli grandan paperujon mi portas sub la brako. — La Rusoj loĝas en Rusujo kaj la Germanoj en Germanujo.

surprizi, sorprendere.

laca, stanco, a.

trompi, ingannare.

fulmo, fulmine.

ŝviti, sudare.

bani, bagnare.

magazeno, magazzino, bottega.

endi, vendere.

cigaro, sigaro.

tubo, tubo.

fumo, fumo.

ingo, indica l' oggetto nel quale si mette qualcosa, p. es. : *kandelo*, candela — *kandelingo*, candeliere.

skatolo, scatola.

pantalono, pantalone.

surtuto, soprabito.

brako, braccio.

§ 41.

Ŝtalo estas fleksebla, sed fero ne estas fleksebla. — Vitro estas rompebla kaj travidebla. — Ne ĉiu kreskaĵo estas manĝebla. — Via parolo estas tute nekomprenebla kaj viaj leteroj estas ĉiam skribitaj tute nelegeble. — Rakontu al mi vian malfeliĉon, ĉar eble mi povos helpi al vi. — Li rakontis al mi historion tute ne kredeblan. — Ĉu vi amas vian patron? Kia demando! kompreneble, ke mi lin amas. — Mi kredeble ne povos veni al vi hodiaŭ, ĉar mi pensas, ke mi mem havos hodiaŭ gastojn. — Li estas homo ne kredinda. — Via ago estas tre laŭdinda. — Tiu ĉi grava tago restos por mi ĉiam memorinda. — Lia edzino estas tre laborema kaj ŝparema, sed ŝi estas ankaŭ tre babilema kaj kriema. — Li estas tre ekkolerema kaj ekscitiĝas ofte ĉe la plej malgranda bagatelo; tamen li estas tre pardonema, li ne portas longe la koleron, kaj li tute ne estas venĝema. — Li estas tre kredema :

eĉ la plej nekredeblajn aferojn, kiujn rakontas al li la plej nekredindaj homoj, li tuj kredas. — Centimo, pfenigo kaj kopeko estas moneroj. — Sablero enfalis en mian okulon. — Li estas tre purema, kaj eĉ unu pulveron vi ne trovos sur lia vesto. — Unu fajrero estas sufiĉa, por eksplodigi pulvon.

ŝtalo, acciaio.
fleksio, piegare.
vitro, vetro.
rompi, rompere.
laŭdi, lodare.
memori, ricordarsi.
ŝpari, economizzare.
bagatelo, bagatella.
venĝi, vendicare.

eksciti, eccitare.
er, indica l' unità, la piccola parte, p. es. : sablo, sabbia — sablero, granello di sabbia.
polvo, polvere (nella strada).
fajro, fuoco.
eksplodi, esplodere.
pulvo, polvere da fucile.

§ 42.

Ni ĉiuj kunvenis, por priparoli tre gravan aferon; sed ni ne povis atingi ian rezulton, kaj ni disiris. — Malfeliĉo ofte kunigas la homojn, kaj feliĉo ofte disigas ilin. — Mi disŝiris la leteron kaj disĵetis ĝiajn pecetojn en ĉiujn angulojn de la ĉambro. — Li donis al mi monon, sed mi ĝin tuj redonis al li. — Mi foriras, sed atendu min, ĉar mi baldaŭ revenos. — La suno rebrilas en la klara akvo de la rivero. — Mi diris al la reĝo : via reĝa moŝto, pardonu min! — El la tri leteroj unu estis adresita : al Lia Episkopa Moŝto, Sinjoro N.; la dua : al Lia Grafa Moŝto, Sinjoro P.; la tria : al Lia Moŝto, Sinjoro D. — La sufikso « um » ne havas difinitan signifon, kaj tial la (tre malmultajn) vortojn kun « um » oni devas lerni, kiel simplajn vortojn. Ekzemple : plenumi, kolumo, manumo. — Mi volonte plenumis lian deziron. — En malbona vetero oni povas facile malvarmumi. — Sano, sana,

sane, sani, sanu, saniga, saneco, sanilo, sanigi, saniĝi, sanejo, sanisto, sanulo, malsano, malsana, malsane, malsani, malsanulo, malsaniga, malsaniĝi, malsaneta, malsanema, malsanulejo, malsanulisto, malsanero, malsaneraro, sanigebla, sanigisto, sanigilo, sanilo, resanigi, resaniĝanto, sanigilejo, sanigejo, malsanemulo, sanilaro, malsanaro, malsanulido, nesana, malsanado, sanilaĵo, malsaneco, malsanemeco, saniginda, sanilujo, sanigilujo, remalsano, remalsaniĝo, malsanulino, sanigista, sanigilista, sanilista, malsanulista k. t. p.

atingi, attingere (lo scopo).

arrivare alla mèta.

rezultato, risultato.

ŝiri, lacerare.

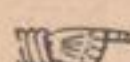
peco, pezzo.

moŝto, (titolo comune).

episkopo, vescovo.

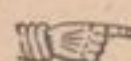
grafo, conte.

difini, definire.

 La plej grava libro por ĉiu, kiu deziras perfektigi en la lingvo Esperanto, estas la verko

FUNDAMENTA KRESTOMATIO

kiu konsistas el 458 paĝoj kaj enhavas tre multe da plej diversa materialo por legado en la plej modela esperanta stilo. Kosto : Fr. 3,50. Ricevebla ĉe HACHETTE kaj K^{io}, en Parizo kaj en ĉiu esperantista librovendejo.

 Il più importante libro per ciascuno chi desidera perfezionarsi nella lingua Esperanto è l'opera

CHRESTOMATIA FONDAMENTALE

la quale consiste di 458 pagine e contiene moltissimo materiale variatissimo per la lettura nello stile modello Esperanta. Prezzo : Lire 3,50. Ottenere da HACHETTE e Cia a Parigi e in ogni libreria Esperantista.

III

UNIVERSALA VORTARO

DE LA

Lingvo internacia “ Esperanto ”

Ĉion, kio estas skribita en la lingvo internacia Esperanto, oni povas kompreni kun helpo de tiu ĉi vortaro. Vortoj, kiuj formas kune unu ideon, estas skribataj kune, sed dividataj unu de la alia per streketo, tiel ekzemple la vorto « **frat'in'o** », prezentante unu ideon, estas kunmetita el tri vortoj, el kiuj ĉiun oni devas serĉi aparte.

Tutto ciò che è scritto nella lingua internazionale Esperanto si può comprendere coll'aiuto di questo dizionario. Le parole, le quali formano insieme una sola idea, si scrivono insieme, ma vengono separate per mezzo di una righetta verticale; così p. es. la parola : « **frat'in'o** » che esprime una sola idea, è composta di tre parole, e ciascuna di esse si cerca separatamente.

A

a, indica l'aggettivo, p. es. :
hom', uomo; *hom'a*, umano.

abat', abate.

abel', ape.

abi', abete.

abomen', abominazione, orrore.

abon', abbonare, abbonarsi.

ablativ', ablativo.

abrikot', albicocca.

absces', accesso (med.).

absint', assenzio.

acer', acero, stucchio (albero).

açet', comprare.

sub'açet', - corrompere (col danaro).

acid', acido.

ad', indica la durata nell'azione, p. es. : *paf'*, colpo di fucile — *paf'ad'*, fucilata, scarica; *danc'*, la danza — *danc'ad'*, il ballare.

adiaũ, addio.

adjektiv', aggettivo.

administr', amministrare.

admir', ammirare.

admon', esortare, ammonire.

ador', adorare.

adult', commettere adulterio.

adverb', avverbio.

aer', aria.

aer' um', arieggiare.

afabl', affabile.

mal'afabl', grugnone, burbero.

afekt', affettato, non naturale, smorfioso, ricercato.

afer', affare.

ag', agire.

ag', età.

agac', diventar ottuso (dei denti).

agl', aquila.

agord', accordare (strumenti musicali).

agrabl', aggradevole.

aj, qualcosa, di una certa qualità, o fatto di qualche cosa, p. es. : *mol'*, molle — *mol' aj'*, la parte molle di una cosa; *frukt'*, frutto — *frukt' aj'*, qualche cosa fatta di frutta.

ajl', alio.

ajn, qualunque, p. es. : *kiu*, chi — *kiu ajn*, chichessia.

akar', acaro (minutissimo vermicello).

akcel', accelerare.

akcent', accento.

akcept', accettare.

akcipitr', sparviero.

akir', acquistare.

akn', pustola, bollicola.

akompan', accompagnare.

- akr'**, acuto, affilato, tagliente.
akrid', cavalletta.
aks', asse; sala (d. vettura).
akuŝ, partorire, arrivare al momento del parto.
akuŝ' ist' in', levatrice.
akuzativ', accusativo.
akv', acqua.
al, a, al, alla, ecc.
alaŭd', allodola.
alcion', alcione.
ali', altro.
alk', alce (animale cervino).
almenaŭ, almeno.
almoz', elemosina.
aln', ontano, alno (albero).
alt', alto.
altar', altare.
alte', altea (pianta, tè med.).
altern', alternare, dar cambio.
alud', alludere, far allusione a qualche cosa.
alumet', fiammifero.
alun', allume.
am', amare.
amas', mucchio.
ambaŭ, ambidue.
ambos', incudine.
amel', amido.
amfibi', amfibio.
amik', amico.
am'ind'um', corteggiare, far la corte.
amoniak', ammoniaca.
ampleks', amplesso, abbracciamento.
amuz', divertire.
an', membro, socio, abitante, p. es. : *regn'*, regno — *regn' an'*, regnicolo.
ananas', ananas.
anas', anitra.
mol'anas', anitra d'Irlanda.
anĝel', angelo.
angil', anguilla.
angul', angolo.
anim', anima.
aniz', anice.
ankaŭ, anche.
ankoraŭ, ancora.
ankr', àncora (mar.).
anonc', annunziare.
anser', oca.
anstataŭ, invece.
anstataŭ'i, far invece sostituire.
ant', indica il participio presente attivo.
antaŭ, prima, avanti.
antaŭ'tuk', grembiale.
antikv', antico.
antimon', antimonio (minerale).
Anunciaci', Annunziazione.
apart', separato.
aparten', appartenere.
apenaŭ, appena.
aper', apparire, comparire.
mal'aper', sparire.
aplaŭd', applaudire.
apog', appoggiare.
apr', cinghiale.
April', Aprile.
aprob', approvare.
apud, vicino, presso.
ar, una riunione di certi oggetti; p. es. : *arb'*, albero — *arb'ar'*, ò foresta; *vort'*, parola — *vort'aro'*, dizionario; *ŝtup'*, scalino — *ŝtup'ar'o*, scala.
arane', ragno.
aranĝ', arancio.
arb', albero.
arb'et'aĵ', cespuglio, arboscello.
arbitr', arbitrario.
arĉ', arco (per il violino).

arde, airone, aghirone (uccello).
 ardez', ardesia.
 aren', arena.
 arest', arrestare.
 argênt', argento.
 argil', argilla.
 argument', argomento.
 arhitektur', architettura.
 ark', arco.
 ark'aj', volta (archit.).
 arleken', arlecchino.
 arm', armare.
 arrogant', arrogante.
 arsenik', arsenico.
 art', arte.
 artifik', finta, furberia, artificio.
 artik', giuntura.
 artikol', articolo.
 artișok', carciofo.
 artrit', artrite.
 as, indica il presente del verbo.
 as', asso (nelle carte).
 asekur', assicurare.
 asign', assegnare.
 asparag', asparagio.

aspid', aspide.
 at, indica il participio presente passivo.
 atak', assalire.
 atenc', attentare (alla vita).
 atend', attendere, aspettare.
 atent', attento.
 atest', attestare, certificare.
 ating', attingere, raggiungere.
 atripl', atrepice (pianta).
 atut', trionfo (alle carte).
 aũ, o, oppure.
 aũd', udire.
 Aũgust', Agosto.
 aũskult', ascoltare.
 aũtun', autunno.
 av', avo, nonno.
 avar', avaro.
 avel', nocciuola, avellano.
 aven', avena.
 aventur', avventura.
 avert', avvertire.
 avid', avido.
 aviz', avviso.
 azen', asino.
 azot', azoto.

B

babil', ciarlare, chiaccherare.
 bagatel', bagattella.
 bajonet', baionetta.
 bak', cuocere nel forno.
 bala', scoppare, spazzare.
 balanc', dondolare.
 balbut', balbuziare, balbettare.
 baldaken', baldachino.
 baldaũ, presto, bentosto.
 balen', balena (pesce).
 balen'ost', balena (per mettere nelle vesti).
 balustrad', balaustrata.

bambu', canna, bambù.
 ban', bagnare.
 band', banda.
 bant', nodo.
 bapt', battezzare.
 bapt'an', compare.
 bapt'o'fil', figlioccio.
 bapt'o'patr', padrino.
 bar', barrare, impedire.
 bar'il', sbarrare, barriera.
 barakt', zampettare.
 barb', barba.
 barbir', barbiere.
 barc', zuppa di barbabietola.

- barel'**, barile.
bark', barca.
bask', falda del vestito.
bast', scorza (fina) dell'albero.
bastion', bastione.
baston', bastone.
bat', battere.
batal', combattere.
 batal'il', arma.
bazar', mercato, fiera.
bed', aiuola (nel giardino).
bedaŭr', rincrescere, aver rammarico.
bek', becco.
bel', bello.
beladon', belladonna.
ben', benedire.
benk', banco, panca.
ber', grano di qualche frutto, coccola.
best', animale.
bet', barbabietola.
betul', betulla (albero).
bezon', aver bisogno, abbisognare.
bien', bene (avere, possesso, campagna).
bier', birra.
bind', legare (libri).
bird', uccello.
biskvit', biscotto.
bismut', bismuto, bismutte.
blank', bianco.
blat', piatolla, rognà (insetto nero).
blek', belare, nitrare ecc. (voci di animali).
blind', cieco.
blond', biondo.
blon', soffiare, tirare (del vento).
blu', azzurro.
bo', indica la parentela (propria o degli altri) acqui-
- stata col matrimonio;
 p. es. : *patr'*, padre — *bo'*
patr', suocero.
boa', boa (serpente).
boat', barca.
boben', rocchetto.
boj', abbaiare.
bol', bollire.
bombon', confetto.
bon', buono.
bor', traforare.
boraks', borace.
bord', riva.
border', orlare, far un orlo.
bors', borsa.
bot', stivale.
hotel', bottiglia.
bov', bue.
brak', braccio.
bram', brama, desiderio ardente.
bran', crusca.
branĉ', ramo.
brand', acquavite.
brank', branchie.
brasik', cavolo.
brav', bravo, prode.
bret', tavola (dello scaffale).
brid', redine.
brik', mattone.
bril', brillare.
briliant', brillante.
brod', ricamare.
brog', immergere nell'acqua bollente; versare sopra d. q. c. dell'acqua bollente.
bronz', bronzo.
bros', spazzola.
brov', sopracciglio.
bru', strepito.
brul', bruciare, ardere.
 brul'um', infiammazione.
brun', bruno.
brust', petto.

brut', bruto (bestia).
 bub', ragazzo, ragazzaccio,
 monello.
 bubal', bufalo.
 buĉ', macellare, uccidere.
 bud', bottega (di legno, di
 tela), baracca.
 buf', rospo.
 bufed', buffet, armadio, cre-
 denza; posto ove si vende
 da mangiare alla svelta (alla
 stazione della ferrovia).
 buk', fibbia.
 buked', mazzo di fiori.
 bukl', ricciolo (capelli).
 bul', knedel (palle di farina
 e di pane, cotte).

bulb', bulbo.
 buljon', brodo (schietto).
 bulk', panetto bianco.
 burd', calabrone (insetto).
 burĝ', cittadino.
 burĝon', bottone (germoglio),
 gemma (di piante).
 buŝ', bocca.
 buŝ'um, museruola.
 buŝel', staio (misura per
 grano).
 buter', burro.
 butik', bottega, magazzino,
 negozio.
 buton', bottone.
 buton'um', imbottonare.

C, Ĉ

ĉagren', far dispiacere a
 uno.
 ĉam', camoscio.
 ĉambelan', ciambellano.
 ĉambr', camera.
 ĉampan', sciampagna (vino).
 ĉan', cane dello schioppo.
 ĉap', berretta.
 ĉapel', cappello.
 ĉapitr', capitolo.
 ĉar, poichè.
 ĉarlatan', ciarlatano.
 ĉarm', vezzoso, bellino.
 ĉarnir', cerniera, ganghero.
 ĉarpent', far il carpentiere,
 lavorare da carpentiere.
 ĉarpent'ist', carpentiere.
 ĉarpi', filaccia (per le ferite).
 ĉas', cacciare, esser a caccia.
 ĉas'aj', selvaggina.
 ĉast', casto.
 ĉe, da, presso, in casa di.
 ced', cedere.
 cedr', cedro.
 ĉef', capo, principale.

cejan', floraliso.
 cel', scopo, mèta.
 ĉel', cella, cameretta.
 cement', cemento.
 ĉemiz', camicia.
 ĉen', catena.
 cent, cento.
 cerb', cervello.
 ĉeriz', ciliegia.
 ĉerk', bara, feretro.
 ĉerp', attingere (alla fonte).
 cert', certo.
 cert'ig', accertare, assi-
 curare.
 cerv', cervo.
 nord'a cerv'o, renna.
 ĉes', cessare.
 ceter', altro, il resto, il ri-
 manente.
 ĉeval', cavallo.
 ci, tu (poco usato).
 ci'a, tuo, tua.
 ĉi, quello che è più vicino;
 p. es : tiu quello — tiu ĉi
 questo.

ĉia, ogni.
ĉiam, sempre.
ĉie, dappertutto.
ĉiel, in ogni maniera.
ĉiel', cielo.
 ĉiel'ark', arcobaleno.
 ĉiel'ir', Ascensione.
ĉif', sciupare, sgualeire.
cifer', cifra.
 cifer'plat', quadrante
 dell'orologio.
ĉifon', straccio.
cigar', sigaro.
cigared', sigaretta.
cign', cigno.
ĉikan', far delle pettegole,
 cavillare.
cikatr', cicatrice.
cikoni', cigogna.
cikori', cicoria.
cim', cimice.
cimbal', cembalo.
cinabr', cinabro.
cinam', cannella, cinnamo-
 no.
cindr', cenere.
ĉio, tutto.
cipres', cipresso.
cir', patina (per le scarpe),
 cera vernice.
ĉirkaŭ, circa.
 ĉirkaŭ'aĵ'o, dintorni
 (paese).

ĉirkaŭ'i, circondare.
ĉirkaŭ'o, circonferenza,
 circuito.
ĉirkaŭ'man', braccera-
 letto.
ĉirkaŭ'pren', abbrac-
 ciare.
ĉirkaŭ'skrib', circoscri-
 vere.
cirkel', circolo (str. geom.),
 cerchio (geom.).
cirkonstanc', circostanza.
cirkuler', circolare (lettera,
 stampato).
cit', citare (nomi, autori).
citr', cetra (strum. mus).
citron', limone.
ĉiu, ciascuno, ognuno, ogni.
 ĉiu'j, tutti, tutte.
civiliz', civilizzare.
ĉiz', intagliare, cesellare.
ĉj', dopo le 4-5 lettere di un
 nome maschile gli dà un
 carattere diminutivo e
 accarezzativo; p. es.:
 Miĥael, *Miĉj'* — *Aleksandr'*,
 Ale'ĉj'.
ĉokolad', cioccolatta.
col', pollice, dito (misura).
ĉu, si comincia la questione
 col: *ĉu*, come in francese
 col: *est-ce que...*?

D

da, di (dopo le parole che
 indicano peso, misura,
 numero; p. es.: *glas'o da*
 te'o, un bicchiere di tè;
 funt'o daviand'o, una libbra
 di carne.
daktil', dattero.
dam'o'j, ginoco (dama).
damask', damasco

danc', ballare.
dand', bellimbusto, dandy.
danĝer', pericolo.
dank', ringraziare.
dat', la data (il giorno del
 mese).
dativ', dativo.
datur', datura (bot.).
daŭr', durare.

daŭr'ig', continuare.
 de, di, de (fa anche vece del genitivo).
 dec', essere dovuto, quello che è dovuto a qualcuno).
 decid', decidere.
 Decembr', Dicembre.
 deĉifr', decifrare.
 dediĉ', dedicare.
 defend', difendere.
 degel', sgelare.
 degener', degenerare.
 degrad', degradare.
 deĵor', aver il turno nel servizio.
 dek, dieci.
 deklinaci', declinazione.
 dekliv', pendio, declivio.
 dekstr', destro.
 mal'dekstr', sinistro.
 delfen', delfino.
 delikat', delicato, debole.
 delir', esser in delirio.
 demand', domandare (questionare).
 demon', demonio.
 denar' (denaro, piccola moneta), 1/2 soldo.
 dens', denso, folto.
 dent', dente.
 denunc', denunciare, denunziare.
 deput', deputare, delegare.
 des, tanto più (ju... des, quanto più tanto più).
 desegn', disegnare.
 detal', dettagliato.
 detru', distruggere.
 dev', dovere, essere obbligati moralmente.
 dev'ig', obbligare, costringere.
 deviz', divisa.
 dezert', deserto.

dezir', desiderare.
 Di', Dio.
 diabl', diavolo.
 diamant', diamante.
 diboĉ', vivere dissolutamente.
 didelf', didelfo.
 difekt', danneggiare offendere, rovinare, guastare.
 diferenc', differire, esser diverso.
 difin', definire, precisare.
 dig', molo, diga.
 digest', digerire.
 dik', grosso, spesso.
 dikt', dettare.
 diligent', diligente.
 dimanĉ', domenica.
 dir', dire.
 direkt', dirigere (dar la direzione).
 direkt'o, direzione (la parte verso la quale si va).
 direkt'il'o, timone del bastimento.
 dis, indica la divisione, p.es.:
 ir', andare — dis'ir', separarsi, andar ciascuno di un'altra parte.
 dis'ig', separare, disunire (att.).
 diskont', scontare (comm.).
 dispon', disporre.
 disput', aver disputa, bisticciarsi.
 distil', distillare.
 disting', distinguere, dar preferenza.
 distr', distrarre.
 distrikt', distretto.
 diven', indovinare.
 divers', diversa.
 divid', dividere.
 do, dunque.

dolĉ', dolce.
 dolor', addolorare, cagionar
 dolore, far male.
 dom', casa.
 domaĝ', peccato! che pec-
 cato!
 domen', domino.
 don', dare.
 al'don', aggiungere.
 donac', regalare, far un re-
 galo.
 dorlot', carezzare, accarez-
 zare (troppo).
 dorm', dormire.
 dorn', spina (delle piante).
 dors', dorso, schiena.
 dot', dotare, dare in dote.
 dot'o, dote.
 drak', drago, draco, dragone.
 drap', panno, drappo, stoffa
 di lana.

drapir', drappeggiare, drap-
 pare.
 draŝ', battere (far uscire il
 grano dalle spighe).
 dres', ammaestrare (ani-
 mali).
 drink', bere troppo, tracan-
 nare.
 drink'ej', osteria.
 drog', droga.
 dron', annegarsi.
 du, due.
 dub', dubbitare.
 duk', duca.
 dum, mentre, durante.
 dum'e, frattanto, in-
 tanto.
 dung', prendere una per-
 sona per un certo ser-
 vizio, pagando.
 du'on'patr', patrigno.

E

e, marca l'avverbio, p. es :
 bon'e, bene.
 eben', piano (non monta-
 gnoso), liscio.
 ebl', possibile, p. es. : kom-
 pren', comprendere — kom-
 pren'eb'l', comprensibile.
 ebl'e, forse, possibilmente.
 ebon', ebano, legno di ebano.
 ec', indica la qualità (as-
 tratta); p. es. : bon', buono
 — bon'ec'o, bontà.
 ec'a, qualitativo.
 eĉ, anche, fino, persino.
 edif', edificare (con una pre-
 dica, con un buon esempio).
 eduk', educare, dar educa-
 zione.
 edz', marito, consorte.
 edz'ig'i, sposarsi, ammo-
 gliarsi.

edz'ec'o, matrimonio
 (stato).
 efektiv', effettivo.
 efik', agire efficacemente.
 eg', mostra aumento, grado
 più elevato. p. es. : pord',
 porta — pord'eg', portone;
 pet', pregare — pet'eg',
 supplicare, scongiurare.
 egal', eguale.
 eĥ', eco (voce).
 ej', indica il luogo per qual-
 cosa; par es. : preĝ', pre-
 gare — preĝ'ej', chiesa;
 kuir', far da mangiare,
 cucinare — kuir'ej', cuci-
 na.
 ek', segna un'azione incò-
 minciata o momentanea,
 p. es. : kant', cantare —
 ek'kant', intonare una can-

- zone; *kri'*, gridare — *ek'kri'*, dar un grido, esclamare.
eks', chi fu, chi è licenziato, congediato.
ekscelenc', Eccellenza.
ekscit', eccitare, suscitare.
ekskurs', escursione.
eksped', spedire, far la spedizione.
eksplod', esplodere.
ekspozici', esposizione.
ekster, fuori, esternamente.
eksterm', sterminare.
ekstr', straordinario.
ekstrem', estremo.
ekzamen', esame.
ekzekut', decapitare, eseguire.
ekzempl', esempio.
ekzempler', esemplare, copia.
ekzerc', esercitare, esercitarsi.
ekzil', esiliare, mandar in esilio.
ekzist', esistere.
el, fuori di.
elast', elastico (gomma, corpo, forza el.)
elefant', elefante.
elekt', eleggere.
elokvent', eloquente.
em', chi ha l'inclinazione, tendenza, abitudine : p. es. : *babel'*, chiacchierare — *babel'em'*, chiaccherona, ciarlata.
emajl', smalto.
embaras' imbarazzo.
embri', embrio (anat.), germe.
embusk', agguato.
eminent', distinto, eminente, elevato.
en, in, entro, dentro.
enigm', enigma, indovino.
entrepren', intraprendere.
entuziasm', entusiasmo.
enu', annoiarsi.
envi', invidiare.
episkop', vescovo.
ĉef'episkop', arcivescovo.
epok', epoca.
epolet', spallino.
er', indica unità, una cosa sola, p. es. : *sabl'*, sabbia — *sabl'er'*, grano di sabbia.
erar', errare, sbagliare.
erinac', riccio (animale).
ermen', ermellino.
ermit', eremita.
erp', erpicare, lavorare coll'erpice.
escept', eccettuare.
esenc', essenza.
eskadr', squadra.
esper', sperare.
mal'esper', disperare.
esplor', esplorare.
esprim', esprimere.
est', essere.
estim', stimare.
esting', estinguere, smorzare.
estr', capo; p. es. : *ŝip'*, nave — *ŝip'estr'*, comandante, capitano; *estr'ar'*, i superiori.
eŝafod', patibolo.
et', indica diminutivo, decrescenza, p. es. : *mur'*, muro — *mur'et'*, muricello; *rid'*, ridere — *rid'et'*, sorridere.
etaĝ', piano (I, II, piano di casa).
etat', stato, condizione.
etend', stendere.

eter', etere.
etern', eterno.

evit', evitare,
ezok', salmone.

F

fab', fava.
fabel', racconto (non vero).
fabl', favola.
fabrik', fabbricare.
facet', faccetta (lato di un
corpo tagliato in molti
angoli, p. es. : cristallo).
facil', facile.
faden', filo.
 metal'faden', fil di ferro,
 di metallo.
fag', faggio.
fajenc', maiolica.
fajf', fischiare.
fajl', limare, lavorare colla
lima.
fajr', fuoco.
fak', compartimento, casset-
to; ramo di occupazione.
faktur', fattura, lettera com-
merciale.
fal', cadere.
 fal'et', sdrucchiolare, in-
 ciampare.
falbal', falbalà, striscia in-
crespata di stoffa, guarni-
zione sulle vesti da signo-
ra.
falc', falciare.
 falĉ'il', falce.
fald', piegare, fare le pieghe,
metter insieme.
falk', falco.
fals', falso.
fam', voce del pubblico, del
popolo, ciò che si racconta.
famili', famiglia.
fand', fondere, gettare
(ferro).
fanfaron', vantarsi, gloriarsi.

fantom', spettro.
far', fare.
 far'ig', diventare, farsi.
faring', faringe.
farm', prender in affitto case,
campagne.
fart', star (bene o male) di
salute.
fart'o, stato di salute.
farun', farina.
fask', fascio, fardello.
fason', fattura (del vestito).
fast', digiunare.
faŭk', fauci, gola, apertura.
fav', tigna (malattia).
favor', favorevole.
fazan', fagiano.
fe'in', fata (nei racconti delle
fate).
febr', febbre.
Februar', Febbraio.
feĉ', feccia.
fel', pelle (col pelo).
feliĉ', felice.
felt', feltro.
femur', coscia, femuro.
fend', spaccare.
fenestr', finestra.
fenkol', finocchio.
fer', ferro.
 fer'voj', ferrovia.
ferdek', ponte (della nave).
ferm', chiudere.
 mal'ferm', aprire.
ferment', fermentare.
fervor', fervore, zelo.
fest', festeggiare.
festen', banchettare, festeg-
giare col banchetto.
fianĉ', fidanzato.

fibr', fibra.
 fid', fidarsi.
 fidel', fedele.
 fier', fiero, orgoglioso, altero.
 fig', fico.
 figur', figurare.
 fil', figlio.
 filik', felce.
 filtr', filtrare.
 fin', finire.
 fingr', dito.
 firm', fermo.
 firm'o, casa (di commercio).
 fiš', pesce.
 fiš'ole', olio di pesce.
 fistul', fistola, fistula.
 flag', bandiera.
 flam', fiamma.
 flan', frittata.
 flanel', flanella.
 flank', fianco, parte.
 flar', odorare, tener sotto il naso, prender tabacco.
 flat', adulare.
 flav', giallo.
 fleg', curare, assistere, accudire.
 flegm', flemma.
 fleks', piegare.
 flik', rattoppare, rappezzare.
 flirt', svolazzare (civettare).
 flok', fiocco (di lana, seta, neve ecc.).
 flor', fiorire.
 flor'o, fiore.
 flos', zatta, zattera, traino (legna).
 flu', scorrere, colare.
 de'flu'il', grondaia, rigagnolo.
 flug', volare (colle ali).
 flug'il', ala.
 fluid', liquido.
 flut', flauto.

foir', fiera, mercato.
 foj', volta (una volta, due volte).
 fojn', fieno.
 fok', foca (vitello marino).
 fokus', fuoco (fisica).
 foli', foglia, foglio.
 fond' fondare.
 font', fonte (sorgente).
 fontan', fontana.
 for, via, lontano.
 forĝ', battere il ferro, lavorare al fuoco (col ferro).
 forges', dimenticare.
 fork', forchetta.
 form', forma.
 formik', formica.
 forn', forno.
 for'permes', dar vacanza, congedo, licenza.
 fort', forte.
 fortepian', pianoforte.
 fortik', robusto.
 fortik'aĵ', fortezza.
 fos', scavare, zappare.
 fos'il', vanga.
 fosfor', fosforo.
 fost', palo, piolo.
 frag', fragola.
 fragment', fragmento, pezzo.
 fraj', uova di pesci, fregola.
 frak', frak, marsina.
 frakas', schiacciare, pestare, fracassare.
 fraksen', frassino.
 framason', framassone, libero pensatore.
 framb', lampone.
 frand', assaggiare per golosità, scroccare, esser goloso.
 franĝ', frangia.
 frangol', ontano (albero).
 frap', bussare, picchiare.
 frat', fratello.
 fraül', uomo celibe.

fraŭl'in', Signorina.
 fremd', straniero, estraneo.
 frenez', pazzo, folle.
 fres', fresco.
 fring', fringuello.
 fringel', canarino.
 fripon', briccone, birbante.
 friz', pettinare, far una bella
 pettinatura.
 fromaĝ', formaggio.
 front', di fronte (milit.); fac-
 ciata (archit.);
 frost', gelo.
 frot', fregare, stropicciare.
 fru', di buon ora, presto,
 (in tempo).
 frugileg', cornacchiafrugilega,
 (devastatrice dei seminati).
 frukt', frutto.
 frunt', fronte (anat.)

ftiz', tischezza, tisica, tisi.
 fulg', fuliggine.
 fulm', fulmine.
 fum', fumo.
 fum'i', fumare.
 fund', fondo.
 fundament', fondamento,
 base.
 funebr', lutto.
 funebr'a, funebre.
 funel', imbuto.
 fung', fungo.
 funt', libbra.
 furaĝ', foraggio.
 furioz', furioso.
 furunk', furuncolo.
 fuŝ', lavorar male, guastar
 mestiere.
 fusten', fustagno.
 fut', piede (misura).

G, Ĝ

gad', merluzzo.
 gaj', gaio, allegro.
 gajl', galla (noce).
 gajn', guadagnare, vincere
 nel giuoco.
 gal', bile, fiele.
 galanteri', mercerie, piccoli
 oggetti di toeletta.
 galeri', galleria.
 galon', gallone, guarnizione,
 nastro d'argento, d'oro.
 galoŝ', soprascarpa, scarpa
 di gomma.
 gam', gamma, scala (mus.).
 gamaŝ', uosa.
 gant', guanto.
 garanti', garantire.
 garanti'aĵ', garanzia.
 garanti'ul', ostaggio.
 garb', covone (di grano, fru-
 mento).

gard', guardare, (far guar-
 dia), aver cura.
 ĝarden', giardino.
 gargar', gargarizzare, risci-
 aquare.
 gas', gas.
 gast', ospite, invitato, con-
 vitato.
 gazel', gazzella.
 gazet', gazzetta, giornale.
 ge', ambo i sessi: patr'o,
 padre — ge'patr'oĵ', geni-
 tori.
 gelaten', gelatina.
 ĝem', gemere.
 ĝen', dar noia, incomodare.
 generaci', generazione.
 genitiv', genitivo.
 genot', una specie di tasso.
 gent', razza, tribù.
 ĝentil', gentile.

genu', ginocchio.
 ĝerm', germe.
 gest', gesto, movimento.
 ĝi, esso, essa (impersonale).
 ĝib', gobba.
 gips', gesso.
 ĝiraf', giraffa.
 ĝis, fino a.
 gitar', chitarra.
 glaci', ghiaccio.
 glaci'aĵ', gelati.
 glad', ripassare (biancheria),
 stirare.
 glan', ghianda.
 gland', glándula.
 glas', bicchiere.
 glat', liscio.
 glav', spada.
 glim', mica, pietra.
 glit', passar leggermente,
 sdrucchiolare.
 glit'il', pattino (ferro
 per pattinare).
 glit'vetur'il', slitta.
 glob', globo.
 glor', glorificare.
 glu', incollare.
 glut', inghiottire.
 gobi', chiozzo, jozzo (pesce).
 ĝoj', rallegrarsi.
 golf', golfo, baia.
 gorĝ', gola.
 graci', snello.
 grad', grado.
 graf', conte.
 grajn', grano, granello.
 gramatik', grammatica.
 granat', melagrana.
 grand', grande.

grand'anim', magnani-
 mo, generoso.
 granit', granito.
 gras', erba.
 grat', grattare, graffiare.
 gratul', congratulare, felici-
 tare.
 grav', grave, importante.
 graved', gravida.
 gravur', incidere nel metallo,
 nella pietra.
 gren', grano.
 gren'ej', granaio.
 grenad', granata (milit.).
 gri', tritello.
 grifel', matita di lavagna.
 gril', grillo (insetto).
 grimac', boccaccia, smorfia.
 grinc', stridere (coi denti).
 griz', grigio.
 gros', uva spina.
 groŝ' (antica moneta).
 grot', grotta.
 gru', gru, grue (uccello).
 grup', gruppo.
 ĝu', godere.
 gudr', catrame.
 guf', gufo, barbagianni.
 gum', gomma.
 gurd', organetto.
 gust', gusto.
 gust'um', assaggiare.
 ĝust', giusto (la cosa giusta,
 vera).
 gut', gocciolare.
 gut'o, goccia.
 guvern', dirigere, educar.
 gvardi', guardia.
 gvid', guidare.

H, Ĥ

ha! ah!
 hajl', grandine.
 hak', spaccare (legna).

hak'il', scure.
 hal', grande sala, atrio,
 (mercato coperto).

haladz' , esalazione, cattivo odore.	hidrogen' , idrogeno.
halt' , fermarsi.	hierau , ieri.
hamstr' , ericeto, hamster.	himer' , chimera.
haos' , caos.	hipokrit' , ipocrita.
har' , capelli, pello.	hirud' , sanguisuga.
har'ar' , parrucca.	hirund' , rondine.
har'eg' , setola (pello di maiale, di cavallo).	hiskiam' , giusquiamo (bot.).
har'lig' , treccia (di capelli).	histori' , storia.
hard' , indurire.	histrik' , istrice, porco spino.
haring' , aringa.	ho! oh!
harp' , arpa.	hodiau , oggi.
haüt' , pelle.	hok' , gancio.
hav' , avere (verbo).	fiŝ'hok' , amo da pesca.
haven' , porto (mar.).	pord'hok' , cardine.
heder' , edera.	holer' , cólera (malattia).
hejm , casa propria, focolare domestico.	hom' , uomo.
hejt' , scaldare, accendere, far fuoco.	honest' , onesto.
hel' , chiaro.	honor' , onorare.
help' , aiutare.	honor'o , onore.
mal'help' , disturbare.	hont' , vergognarsi.
hemi' , chimica.	hor' , ora.
hepat' , fegato.	hor' , coro.
herb' , erba.	horde' , orzo.
herb'ej' , prato.	horizontal' , orizzontale.
hered' , erede.	horloĝ' , orologio.
herez' , eresia.	hortulan' , ortolano.
herni' , ernia.	hosti' , ostia.
hero' , eroe.	hotel' , albergo.
hidrarg' , mercurio, argento vivo.	huf' , zoccolo (del cavallo).
	humil' , umile.
	humor' , umore.
	hund' , cane.
	husar' , ussaro.
	huz' , storione (pesce).

I

i , indica l'infinito del verbo; p. es. : <i>laŭd'i</i> lodare.	ibis' , ibide (uccello).
ia , uno qualunque, di qualunque qualità.	id' , fanciullo, discendente, p. es. : <i>bov'</i> , bue — <i>bov'id'</i> , vitello; <i>Izrael'</i> , Israele — <i>Izrael'id'</i> , Israelita.
ial , per una ragione qualunque.	idili' , idillio.
iam , una volta (in quel tempo) indefinito.	idol' , ídolo.
	ie , in qualche luogo.

iel, in qualche modo.

ies, di qualcheduno.

ig', rendere, far fare, p. es. :
pur', puro, pulito — *pur'ig'*,
 pulire; *mort'*, morire —
mort'ig', uccidere, far mo-
 rire.

iĝ', diventare, p. es. : *pal'*,
 pallido — *pal'iĝ'*, impalli-
 dire; *sid'*, sedere — *sid'iĝ'*,
 sedersi.

iĥtiokol', colla di pesce.

il, strumento, utensile, p.
 es. : *tond'*, tosare — *tond'il'*,
 forbici; *paf'*, sparare (un
 arma a fuoco) — *paf'il'*,
 fucile.

ili, essi, esse.

ilumin', illuminar.

imag', immaginare.

imit', imitare.

imperi', impero.

impres', impressione.

implik', implicare, intrigare
 (guastare).

in', mostra il genere femmi-
 nile, p. es. : *patr'*, padre
 — *patr'in'*, madre, *fianĉ'*
 promesso sposo, fidanzato
 — *fianĉ'in'*, promessa sposa,
 fidanzata.

incit', provocare, spingere a
 qualcosa.

ind', degno, meritevole di...
laŭd'ind', degno di lode,
 lodevole.

indiferent', indifferente, apa-
 tico.

indign', essere indignato
 (fuori di se).

indulg', aver riguardo, esser
 indulgente.

industri', industria.

infan', fanciullo, bambino.

infekt', infettare, comunicar

una malattia contagiosa).

infer', inferno.

influ', influire, aver influen-
 za, forza morale.

infuz', fare un' infusione
 (metter acqua bollente su
 qualche cosa.)

ing', indica un oggetto, nel
 quale si introduce (si
 mette) qualcosa; p. es. :
kandel', candela — *kan-
 del'ing'*, candeliere.

ingven', inguine, la parte
 molle vicino al fianco.

inĝenier', ingegnere.

iniciat', iniziare, dar l'ini-
 ziativa.

ink', inchiostro.

inklin', disposto.

inokul', inoculare (med.).

insekt', insetto.

insid', insidiare.

insign', stemma.

inspir', ispirare.

instig', istigare.

institut', istituto.

instru', istruire.

instrukci', istruzione.

insul', isola.

insult', insultare.

int', indica il participio pas-
 sato del verbo attivo; p. es. :
far', fare — *far'int'*, avendo
 fatto.

intenc', proporre, aver inten-
 zione.

inter, tra, fra.

interes', interessare.

interjekci', interiezione.

intern', interno.

interpunkci', punteggiatura,
 interpunzione.

intest', intestino.

intim', intimo.

intrig', intrigare.

invit', invitare.

intermit', interrompere; omettere, tralasciare.

io, qualche cosa.

iom, un poco, qualche poco.

ir', andare.

ir'il', trampolo.

is, indica il passato; p. es. :

far', fare — *mi far'is*, io feci.

ist', mostra la professione :

p. es. : *bot'*, stivale, — *bot'ist*, calzolaio; *mar'*, mare, — *mar'ist'*, marinaio.

it', indica il participio passivo; p. es. : *far'*, fare, *far'it'*, fatto (che è stato fatto); *am'* amare, — *am'it'*, stato amato.

iu', qualcheduno.

izol', isolare.

J, Ĵ

j, indica il plurale; p. es. : *patr'o* padre — *patr'o'j* padri.

ja, infatti già.

jak', giacca.

ĵaluz', geloso.

jam, già, diggà.

Januar', Gennaio.

jar', anno.

jasmen', gelsomino.

ĵaŭd', giovedì.

je, si traduce per diverse preposizioni; il suo significato è sempre facilmente suggerito del senso della frase.

jen, ecco, qui.

jen—jen, ora—ora; ecco—ecco.

jes, sì.

jes'ig', affermare.

ĵet', gettare.

ĵongl', far dei giuochi (da saltimbanco) da giuocatore di palle.

ju—des, quanto più, tanto più.

jug', giogo.

ĵuĝ', giudicare.

jugland', noce.

juk', far prurito, aver prurito.

Juli', Luglio.

jun', giovane.

jung', attaccare (cavalli alla vettura).

Juni', Giugno.

juniper', ginepro.

jup', gonna, sottana (da signora).

ĵur', giurare.

ĵus, or'ora, in questo momento.

just', giusto, retto, veritiero.

juvel', gioiello, pietra preziosa.

K

kaĉ', pappa, polenta.

kadr', cornice (del quadro).

kaduk', caduco.

kaf', caffè.

kaĝ', gabbia.

kahel', quadrato di terracotta per costruire stufe,

per farmuri in cucina, ecc.

kaj, e (congiunzione).

kajer', quaderno.

kajut', cabina.

kal', callo (pelle dura sul piede, sulla mano).

kaldron', caldaia.

- kaleŝ'**, vettura, carrozza (fina).
kalfatr', calafatare, ristoppare i navigli.
kalik', calice.
kalk', calce.
kalikot', calico (tessuto).
kalkan', calcagno.
kalkul', calcolare, contare (far i conti).
kalson', mutande.
kalumni', calunniare.
kambi', cambiale.
kamel', cammello.
kamen', stufa.
kamen'tub', camino, tubo del camino.
kamer', cameretta, stanza.
kamfor', canfora.
kamizol', camiciuola, giacca senza maniche.
kamlot', cammellotto, cambellotto.
kamomil', camomilla.
kamp', campo.
kan', canna.
kanab', canapa.
kanajl', canaglia.
kanap', sofà.
kanari', canarino.
kancelari', studio, cancelleria, ufficio.
kancelier', cancelliere.
kand', candito (zucchero).
kandel', candela.
kankr', gambero.
kant', cantare.
kantarid', cantaride (mosca).
kantor', cantoro.
kanvas', canevazzo.
kap', capo (testa).
kapabl', capace, abile.
kapel', cappella.
kapitan', capitano.
kapitel', capitello (sulla colonna).
kapitulac', capitulare (arrendersi).
kapon', cappone.
kapor', capperò.
kapot', cappotto (mantello).
kapr', caprone.
kapreol', capriolo.
kapric', capriccio.
kapsul', capsula.
kapt', prendere coll'amo, colla rete, colla trappola.
kapt'il', trappola.
kapucen', cappuccino.
kar', caro, cara.
karaben', carabina.
karaf', caraffa.
karakter', carattere.
karas', coracino (pesce).
karb', carbone.
kard', cardo.
kardel', cardelino.
kares', accarezzare.
kariofil', cariofillo, garofano.
karmin', carminio.
karnaval', carnovale.
karo', quadri (nelle carte).
karob', carruba.
karot', carota.
karp', carpione (pesce).
karpen', carpino (pianta).
kart', carta.
kartav', pronunciar male, pronuncia gutturale.
kartilag', cartilagine.
kartoĉ', cartuccia (per arma da fuoco).
karton', cartone.
karusel', giostra.
kas', cassa (forte).
kaŝ', nascondere.
kaserol', casseruola.
kask', caschetto.
kaŝtan', castagna.

- kastel'**, castello.
kastor', castore.
kastr', castrare.
kat', gatto.
kataplastm', cataplasma.
katar', catarro.
katarakt', cataratta (malattia degli occhi).
katen', catena (catene del prigioniero).
katun', cotonina, tela di cotone.
kaŭteriz', cauterizzare.
kaŭz', cagionare.
kaŭzo, cagione, ragione di una cosa.
kav', fossa, incavatura.
kavalir', cavaliere.
kavern', caverna.
kaviar', caviale.
kaz', caso (a caso).
kaze', formaggio dolce (ricotta).
ke, che.
kegl', birillo (giuoco di birilli).
kel', cantina.
kelk', alcuni, alcune.
kelner', cameriere (del caffè, dell'albergo).
ken', legno resinoso.
ker', cuore (nelle carte).
kern', grano, pietra, nocciuola (delle frutta).
kerub', cherubino.
kest', cassa.
tir'kest', tiretto, cassetto.
kia, quale, di che genere?
kial, perchè?
kiam, quando.
kie, dove.
kiel, come.
kies, di chi.
kil', chiglia del bastimento, (del battello).
kio, che cosa.
kiom, quanto.
kiras', corazza.
kis', baciare.
kitel', camiciotto.
kiu, chi, il quale.
klaft', tesa (misura per legna).
klap', valvola.
klar', chiaro.
klarnet', clarinetto.
klas', classe.
klav', tasto (del pianoforte, ecc.).
kler', istruito, dotto, colto.
klimat', clima.
klin', chinare.
klister', clistere.
klopod', durar fatica, faticare.
kloŝ', campana (di vetro, per coprire oggetti).
klub', club, circolo, società.
kluz', chiusa (per acqua).
knab', ragazzo.
kned', impastare, rimescolare la pasta.
koaks', cok (coaks) (per bruciare).
kobalt', cobalto (semimetallo).
kobold', folletto.
koĉenil', cocciniglia.
kojn', conio (strumento).
kok', gallo.
kokcinel', coccinella.
koket', civetta (donna che ama la civetteria).
kokluŝ', tosse pagana, tosse asinina.
kokos', cocco.
koks', anca.
kol', collo.
kol'um', colletto.
kol'har'o'j, chioma.

kolbas', salsiccia.
koleg', collega.
kolekt', collezionare.
koler', andar in collera.
kolibr', uccello mosca.
kolimb', smergo (uccello).
kolofon', colofonia.
kolomb', Colombo.
kolon', colonna.
kolor', colore.
kolport', girovagare (per vendere qualcosa).
kolubr', biscia.
kom', virgola.
komand', comandare, aver il comando.
komb', pettinare.
kombin', combinare.
komenc', cominciare.
komentari', commentare.
komerc', far il commerciante, aver un commercio.
komerc'aj', merce, mercanzie.
komfort', comodità (della vita).
komisi', commissionare, dar commissione.
komitat', comitato.
komiz', commesso di (negozio).
komod', scrigno con cassetti, cassettone.
kompar', paragonare.
kompat', compatire, aver compassione.
komplez', compiacenza, favore.
kompost', comporre (tipografia).
kompren', comprendere.
kompres', compressa (med.).
komun', comune (ciò che è di molti),

komun'um', il comune (sost.), parrocchia.
komuni', comunicare (dare la comunione).
komunik', comunicare (dar notizia, far parte).
kon', conoscere.
koncern', concernare, riguardare.
kondamn', condannare.
kondiĉ', condizione.
kondolenc', esprimere condoglianza.
konduk', condurre, guidare.
konduk'il', redine.
kondut', comportarsi (condotta buona, cattiva).
konfes', confessare.
konfid', fidarsi, aver fiducia.
konfirm', confermare, assicurare, accertare.
konfit', far dolci, confetti.
konform', conforme.
konfuz', confondere, far confusione.
konjekt', congetturare, supporre.
konjugaci', coniugare.
konjunkci', congiunzione.
konk', conchiglia.
konklud', concludere.
konkur', concorrere.
konkurs', concorso.
konsci', esser consapevole, conscio.
konscienc', coscienza.
konsekvenc', conseguenza.
konsent', acconsentire.
konserv', conservare.
konsider', considerare.
konsil', consigliare.
konsist', consistere.
konsol', consolare.
konsonant', consonante.
konspir', cospirare.

konstant', costante.
 konstat', constatare.
 konstern', costernare.
 konstru', costruire.
 konsum', consumare.
 kontant', a contanti (pagato subito).
 kontent', contento.
 kontor', ufficio, studio.
 kontrakt', contrattare, far un contratto.
 kontraŭ, contro.
 kontraŭ'e, in faccia, dirimpetto.
 kontur', contura.
 kontuz', contusionare.
 konval', mughetto.
 konven', esser convenevole, convenire.
 konvert', convertire.
 konvink', convincere.
 konus', cono.
 konvulsi', convulsione.
 kopi', copiare.
 kor', cuore.
 koran', Corano.
 korb', cesto, paniero.
 kord', corda (mus.).
 korekt', correggere.
 korespond', corrispondere.
 kork', tappo, sughero, turacciolo.
 korn', corno.
 kornic', cornice (archit.).
 korp', corpo.
 korporaci', corporazione.
 korpus', corpo (di armata).
 kort', cortile.
 kort'eg', corte (di un sovrano).
 korv', corvo.
 kost', costare (aver il prezzo).
 kost'o, prezzo.
 kostum', costume (vestito).
 kot', fango.

koton', cotone.
 koturn', quaglia (uccello).
 kov', covare.
 kovert', busta (da lettera).
 kovr', coprire.
 kovr'il' (de libr'o), copertina (del libro).
 kovr'il' (de fenestro), imposte (della finestra).
 mal'kovr', scoprire.
 kraĉ', sputare.
 krad', inferriata.
 krajon', matita.
 krak', scricchiolare.
 kraken', ciambelletta intrecciata.
 kramp', crampo.
 kran', robinetto.
 krani', cranio.
 kratag', biancospino.
 krater', cratere.
 kravat', cravatta.
 kre', creare.
 kred', credere.
 kred'eb'l', credibile, probabile.
 krem', crema, panna, fior di latte.
 kren', barbaforte, ramolaccio, rafano.
 krep', cresco (stoffa leggera).
 krepusk', crepuscolo.
 kresk', crescere.
 kresk'aĵ', pianta.
 kret', creta, gesso.
 krev', crepare, spaccarsi, scoppiare.
 kri', gridare.
 kribr', crivellare (far passare per lo staccio, far passare per lo crivello).
 krim', colpa, delitto.
 kriminal', criminale.
 kring', ciambella.

kripl', mutilato, storpiato.
 krisp', mesenterio, membrana sugli intestini.
 Krist', Cristo.
 krist'an', cristiano.
 krist'nask', Natale.
 kristal', cristallo.
 kritik', critica.
 kriz', crisi.
 kroĉ', appendere (al gancio, sul chiodo).
 krokodil', coccodrillo.
 krom, oltre, eccetto, fuorchè.
 kron', corona.
 kronik', cronaca.
 krop', gozzo.
 kroz', incrociare (incrociatore, bastimento).
 kruc', croce.
 kruc'um', crocifiggere.
 kruĉ', brocca.
 krud', crudo.
 krue', crudele.
 krup', crup (malattia).
 krur', gamba.
 krust', crosta.
 krut', ripido.
 kub', cubo.
 kubut', gomito.
 kudr', cucire.
 kuf', cuffia.
 kugl', palla (fucile).
 kuir', cuocere, far da mangiare.
 kuk', focaccia.
 kukol', cuculo.
 kukum', cucumero, cetriolo.
 kukurb', zucca.
 kul', (pikul') zanzara.
 kuler', cucchiaino.
 kulp', colpevole.

kun, con.
 kun'e, insieme.
 kunikl', coniglio.
 kup', ventosa (med.)?
 kupol', cupola (archit.)
 kupr', rame.
 flav'a kupr'o, ottone.
 kur', correre.
 kurac', curare.
 kurac'il', medicina.
 kuraĝ', coraggioso.
 kurator', curatore.
 kurb', curvo.
 kurier', corriere.
 kurten', coltrina, sipario.
 flank'kurten', tendina.
 rul'kurten', tenda per arrotolare.
 kusen', cuscino.
 kusen'eg', piumino, coperta di piume.
 kuŝ', giacere, essere sdraiato.
 sub'kuŝ', soccombere.
 kutim', accostumarsi, abituarsi.
 kuv', vasca da bagno.
 kuz', cugino.
 kvankam, benchè.
 kvant', quantità.
 kvar, quattro.
 kvaranten', quarantena.
 kvarc', quarzo.
 kvart', quart.
 kvartal', quartale, trimestre.
 kvazaŭ, quasi.
 kverk', quercia.
 kviet', quieto.
 kvin, cinque.
 kvit', pagato, soddisfatto.
 kvitanc', quietanza.

L

- l', la, articolo definito il, la,
 lo, i, gli, le.
 labor', lavorare.
 per'labor', guadagnare,
 col suo lavoro.
 pri'labor', lavorare in-
 torno a..., coltivare.
 lac', stanco.
 lacert', lucertola.
 lac', cordone, laccio.
 lad', latta (ferro bianco).
 laf', lava del vulcano.
 lag', lago.
 lag'et', stagno.
 lak', vernice, lacca.
 lake', servitore fino, lacchè.
 laks', diarrea.
 lakt', latte.
 lakt'um', latte dei pesci.
 lam', zoppo.
 lam'baston', stampella.
 lamp', lampada.
 lampir', lucciola.
 lan', lana.
 land', paese.
 lang', lingua (organo).
 lantern', fanale, lanterna,
 lucerna.
 lanug', lanugine.
 lard', lardo.
 larg', largo,
 laŭ'larg', attraverso, a
 sbieco.
 laring', laringe.
 larm', lagrima.
 larv', larva.
 las', lasciare.
 last', ultimo.
 laŭ, secondo le cose, con-
 forme.
 laŭb', pergola, lubbia.
 laŭd', lodare.
- laŭr', alloro (pianta, foglie,
 corona).
 laŭt', forte, ad alta voce.
 lav', lavare.
 lavang', valanga.
 lecion', lezione.
 led', cuoio.
 leg', leggere.
 legend', leggenda.
 legi', legione.
 legom', legume.
 leg', legge.
 lek', leccare.
 lekant', margheritina.
 leksikon', lessico (dizionario).
 lent', lenti.
 lentug', rossore, macchie
 (sulla pelle).
 leon', leone.
 leontod', dente di leone
 (pianta).
 leopard', leopardo.
 lepor', lepre (animale).
 lepr', lebbra (malattia).
 lern', imparare.
 lern'ej', scuola.
 lert', abile.
 lesiv', lisciva.
 leter', lettera.
 leŭtenant', tenente.
 lev', alzare.
 lev'il', leva (strumento,
 macchina).
 levkoj', viola a ciocca.
 li, egli, lui.
 li'a, suo (di lui).
 lian', liana.
 libel', libellula.
 liber', libero.
 libr', libro.
 libr'o'ten'ant'o, tenitore
 di libri (contabile).

lien', milza.
 lig', legare.
 lign', legno.
 liken', erpete.
 likvid, liquidare.
 likvor', liquore.
 lili', giglio.
 lim', limite.
 lim'ig', limitare.
 limak', lumaca.
 limonad', limonata.
 lin', lino.
 lingv', lingua (linguaggio).
 lini', linea.
 link', lince.
 lip', labbro.
 lip'har'o'j, mustacchi.
 lir', lira.
 lit', letto.
 litani', litanie.
 liter', lettera dell' alfabeto.
 liut', liuto.
 liver', fornire, provvedere
 di...
 livre', livrea.
 lod', mezz'oncia (peso antico).
 log', attirare, richiamare,
 allettare.
 de'log', sedurre.
 loĝ', abitare, dimorare.
 logi', palco, loggia, cabina.

lojt', lotte (pesce).
 lok', luogo.
 lokomotiv', locomotiva.
 lol', zizzania.
 long', lungo.
 laŭ'long', in lunghezza.
 lonicer', caprifoglio.
 lorn', cannocchiale.
 lot, tirar a sorte.
 lot'um', metter in lotto,
 far tirar a sorte.
 lu', affittare.
 lud', giocare.
 luks', lusso.
 lul', cullare.
 lul'il', culla, cunna.
 lum', mandar luce, far luce,
 schiarire.
 mal'lum'a, oscuro.
 lum'tur', faro, lanterna
 (per bastimenti).
 lumb', lombo.
 lun', luna.
 lunatik', lunatico.
 lund', lunedì.
 lup', lupo.
 lupol', luppolo.
 lustr', lustro.
 lut', stagnare (saldare).
 lutr', lontra.

M

mac', azimo (pane senza lie-
 vito).
 maĉ', masticare.
 magazen', magazzino.
 magi', magia.
 magnet', magneto.
 maiz', fromentone, grano
 d'India, grano turco.
 Maj', Maggio.
 majest', maestoso.

majstr', maestro (capo mes-
 tiere).
 sub'majstr', sotto capo.
 makler', sensale.
 makul', macchia.
 makzel', mascella.
 mal, indica il contrario, es. :
 bon', buono — mal'bon',
 cattivo; estim', stimare —
 mal'estim', disprezzare;

- alt'*, alto — *mal'alt'*, basso.
maleol', malleolo (anat.).
malgraŭ, malgrado.
malic', malizioso.
mam', mammella.
man', mano.
man'plat', palma della mano.
man'um', polsino.
mana', manna.
mangan', manganese.
manĝ', mangiare.
maten'manĝ', far colazione.
tag'manĝ', pranzare.
vesper'manĝ', cenare.
manier', maniera, modo.
manik', manica.
mank', mancare.
manovr', manovrare.
mantel', mantello.
mar', mare.
marĉ', palude, maremma.
marĉand', negoziare (per ottenere prezzo più basso).
marcipan', pane di miele, marzapane.
mard', martedì.
mark', marca, segno, francobollo.
markot', margotto (pezzo tagliato dalla pianta).
marmot', marmotta.
marmor', marmo.
maroken', marroccino.
marŝ', marciare, camminare (mil.).
marŝal', maresciallo.
Mart', Marzo.
martel', martello.
mas', massa, una gran quantità.
maŝ', nodo scorrevole, maglia.
maŝin', macchina.
masiv', massiccio.
mask', maschera.
mason', murare, lavorar da muratore.
mast', albero di nave.
mastik', mastice.
mastr', padrone (di casa).
mastr'um'i, diriger la casa.
mat', stuoia.
maten', mattina.
matrac', materasso.
matur', maturo.
mebl', mobiglio.
meĉ', lucignolo, lumignolo.
meĉ'aj', esca (spugna per accendere).
medal', medaglia.
medalion', medaglione.
medit', meditare.
meĥanik', meccanica.
mejl', miglio (misura di spazio).
mel', tasso.
meleagr, gallo d'India, dindo.
melk', mugnere.
melon', melone.
akv'o'melon'o, anguria.
mem, stesso (io stesso = *mi mem*).
membr', membro.
membran', membrana.
memor', ricordarsi, tener a mente.
mem'star', indipendente.
mend', ordinare, commissionare, far venire.
mensog', mentire, dir delle menzogne.
ment', menta (bot.).
menton', mento.
merit', meritare.
meriz', ciliegia amarasca.
merkred', mercoledì.

merl', merlo (uccello).
mes', messa.
Mesi', Messia.
met', mettere (ha diversi significati come in italiano).
el' met', esporre.
meti', mestiere.
mev', gabbiano (uccello mar.).
mez', mezzo, centro.
tag'mez', mezzogiorno.
mez'o'nombr'o, la media.
mezur', misurare.
al'mezur', provare (vestito) per far la misura giusta.
mi, io.
mi'a, mio, mia.
miel', miele.
mien', cera (buona, cattiva), aspetto.
migdal', mandorla.
migr', viaggiare molto, migrare.
miks', mescolare.
mil', mille (numero).
mili', miglio (cereale).
milit', far guerra.
al'milit', conquistare.
min', miniera.
minac', minacciare.
minut', minuto.
miogal', topo muscato.
miop', miope.
miozot', miosotis, non ti scordar di me.
mir', meravigliarsi.
mirh', mirra.
mirt', mirto.
mirtel', mirtello (fragola nera del bosco), mora del rovo.
misi', missione.
mister', mistero.
mister'a, misterioso.
mizer', miseria.

mod', moda.
model', modello.
moder', moderato.
modest', modesto.
mok', deridere, burlarsi di.
mol', molle, tenero.
mol'anas', anitra d'Irlanda.
moment', momento.
mon', denaro, danaro.
monah', monaco.
monarh', monarca.
monat', mese.
mond', mondo.
moned', cornacchia (domestica).
monstr', mostro.
mont', monte, montagna.
montr', mostrare.
monument', monumento.
mops', cane mastino.
mor', costumi, usanza.
morbil', morbilli (malattia).
mord', mordere.
mord'et', rosicare.
morgau', domani.
mort', morire.
morter', calcina (mescolanza di calce e sabbia).
morus', mora (frutto del gelso).
most', mosto, vino dolce, non fermentato.
mošt', titolo comune. p. es.:
vi'a reŝ'a mošt'o, maestà;
vi'a general'a mošt'o, Signor Generale;
vi'a episkop'a mošt'o, Eccellenza, Eminenza.
mov', muovere.
muel', macinare.
muf', manicotto.
muĝ', muggire.
muk', melma; muccosità.
mul', mulo (animale da soma).

mult', molto.
 mur', muro.
 murmur', inormorare.
 mus', sorcio, topo.
 muŝ', mosca.
 musk', muschio.

muskat', moscato (noce).
 muskol', muscolo.
 muslin', mussolina.
 mustard', senape.
 mustel', martora.
 mut', muto.

N

n, indica l'accusativo (oggetto), pure la direzione ove si va.

naci', nazione.
 naĝ', nuotare.
 najbar', vicino.
 najl', chiodo.
 najtingal', usignolo.
 nanken', manchino.
 nap', cavol rapa (legume).
 narciz', narciso.
 nask', far nascere, produrre.
 nask'ig', nascere, venir al mondo.
 du'naskit', gemelli.
 natur', natura.
 naŭ, nove.
 naŭz', nauseare, far schifo, far venir nausea.
 naz', naso.
 naz'um', occhialeto (che si tiene sul naso).
 ne, no, non.
 nebul', nebbia.
 neces', necesario.
 neces'ej', cesso, luogo di decenza.
 neces'uj', necesario (scatola con diversi oggetti).
 neĝ', neve.
 negliĝ', veste da camera, vestaglia.
 negoc', negozio.
 nek — nek, nè — nè.
 nenia, nessuno, di nessun genere.

neniam, non mai, giammai.
 nenie, in nessun luogo.
 neniel, in nessuna maniera.
 nenies, di nessuno.
 nenio, niente.
 neniu, nessuno.
 nep', nipotino (del nonno).
 nepr', senza fallo, certamente, senza dubbio.
 nest', nido.
 net', bella copia, pulito.
 mal'net', brutta copia.
 nev', nipote (dello zio).
 ni, noi.
 ni'a, nostrò, nostra.
 niĉ', nicchia.
 nigr', nero.
 nivel', livello.
 nj', dopo le 1-3 prime lettere di un pronome femminile gli dà un carattere diminutivo e accarezzativo; es.: *Mari'* — *Ma'nj'*; *Emili'* — *Emi'nj'*.
 nobel', nobiluomo, aristocratico.
 nobl', nobile (di cuore, di condotta).
 nokt', notte.
 nom', nome.
 nom'i, nominare.
 nom'e, cioè.
 nombr', numero (somma).
 unu'nombr', singolare (numero).
 nominativ', nominativo.

nord', nord, settentrione.
 not', notare, marcare.
 not'o (muzik'a), nota
 (nella musica).
 notari', notaio.
 nov', nuovo.
 Novembr', Novembre.
 novic', novizio.
 nu! ebbene!
 nuanc', gradazione.

nub', nube, nuvola.
 nud', nudo.
 nuk', nuca.
 nuks', noce.
 nul', zero, nulla.
 numer', numero (di casa, di
 giornale, ecc.).
 nun, adesso.
 nur, soltanto, solamente.
 nutr', nutrire.

O

o, indica il sostantivo (ter-
 minazione grammaticale).
 obe', obbedire.
 objekt', oggetto.
 obl', indica l'aggettivo nu-
 merale moltiplicativo; p.
 es. : du, due — du'obl',
 doppio.
 oblat', ostia.
 observ', osservare.
 obstin', ostinato.
 obstrukc', ostruzionismo,
 ostruzione.
 odor', esalare un buon odo-
 re.
 ofend', offendere.
 ofer', sacrificare.
 ofic', impiego, ufficio (posto
 elevato).
 ofic'ist', impiegato.
 ofic'ej', ufficio (luogo),
 studio.
 oficir', ufficiale (milit.).
 oft', sovente, spesso.
 ok, otto.
 okaz', accadere, aver luogo.
 okaz'o, occasione, avve-
 nimento.
 okaz'a, accidentale, a caso.
 okcident', occidente.
 oksigen', ossigeno.
 oksikok', mirto moscato.

Oktoobr', Ottobre.
 okzal', ossalide, sauro
 (pianta).
 okul', occhio.
 okul'har', ciglio.
 okul'vitr', occhiali.
 okup', occupare, prender
 posto, occupar posto.
 ol, che, di (in un para-
 gone).
 ole', olio.
 oliv', uliva, oliva.
 omar', aligusta.
 ombr', ombra (oscurità).
 ombrel', ombrello.
 on', indica le frazioni dei
 numeri; p. es. : kvar,
 quattro — kvar'on'o, un
 quarto.
 ond', onda (nell'acqua).
 oni, si, qualcheduno, la
 gente (pron. indef.).
 onkl', zio.
 ont', mostra il participio
 futuro di un verbo attivo.
 op', indica l'aggettivo nume-
 rale collettivo; p. es. : du,
 due — du'op', due a due.
 opal', opale.
 opini', opiniare, esser del
 l'opinione, pensare, cre-
 dere.

oportun', comodo, opportuno, benvenuto, giusto in tempo.
or', oro.
orakol', oracolo, predizione, profezia,
orang', arancio.
ord', ordine (buono stato di cose).
orden', ordine (decorazione del merito, valore).
ordinar', ordinario.
ordon', comandare (dar ordine).
orel', orecchio.
orf', orfano.

orgen', organo (strumento).
orient', oriente.
ornam', adornare, decorare, guarnire.
os, indica il futuro del verbo.
osced', sbadigliare.
ost', osso.
ostr', ostrica.
ot', indica il participio futuro d'un verbo passivo.
ov', uovo.
ov'uj', ovaio, ovaia.
ov'blank, bianco dell'uovo.
oval', ovale.

P

pac', pace.
pacienc', pazienza.
paf', sparare (fucile).
pafil', fucile.
pafil'eg', cannone.
pag', pagare.
de'pag', dogana (tassa).
pag', pagina.
pagi', paggio.
pajl', paglia.
pak', imballare.
pal', pallido.
palac', palazzo.
palat', palato.
paletr', tavolozza (pittura).
palis', palo.
palm', palma.
palp', palpare.
palpebr', palpebra.
palpebr'um', batter palpebra, batter ciglia.
pan', pane.
pantalon', pantaloni.
panter', pantera.
pantofl', pianella, pantofola.
pap', Papa.

papag', papagallo.
papav', papavero.
paper', carta.
papili', farfalla.
par', paio.
parad', parata.
paradiz', paradiso.
paraliz', paralizzare.
parazit', parassito.
pardon', perdonare.
parenc', parente.
parentez', parentesi.
parfum', profumo.
parget', palchetto.
park', parco.
parker', a memoria.
paroĥ', parrocchia.
parol', parlare.
inter'parol', discorrere,
el'parol', pronunciare.
part', parte.
part'o'pren', prender parte.
parter', platea (teatro); parterre (giard.).
parti', partito.

parti'a, di un partito.
 particip', participio.
 paru', cincia (uccello).
 pas', passare.
 paŝ', camminare, fare dei passi.
 pasament', passamanteria, ornamenti.
 pasament'ist', passama-naio, passamantiere.
 paser', passero.
 pasi', passione.
 Pask', Pasqua.
 pasport', passaporto.
 past', pasta.
 paŝt', pascolare.
 pasteĉ', pasticcio.
 pastel', pastiglia.
 pastinak', pastinaca.
 pastr', prete, pastore.
 pat', padella (a friggere).
 patr', padre.
 patr'uj', patria.
 patrol', pattuglia, guardia.
 paŭz', pausa, riposo.
 pav', pavone.
 pavim', pavimento.
 pec', pezzo.
 peĉ', pece.
 pedik', pidocchio.
 peg', picchio (uccello).
 pejzaĝ', paesaggio.
 pek', peccare, commettere peccato.
 pekl', metter in sale, salare, conservare nel sale.
 pel', scacciare.
 pelikan', pelicano.
 pelt', pelliccia.
 pelv', bacino (recipiente).
 pen', penare, sforzarsi, faticare.
 pend', pendere (esser appeso) v. n.
 de'pend', dipendere.

el' pend' aĵ'o, insegna (di un negozio).
 pendol', pendola.
 penetr', penetrare.
 penik', pennello (pitt.).
 pens', pensare.
 el'pens', inventare.
 pri'pens', riflettere.
 pensi', pensione.
 pent', pentirsi.
 Pentekost', Pentecoste.
 pentr', dipingere.
 pep', pispigliare, pigolare (voci degli uccelli).
 per, per, per mezzo di.
 per'a, mediato, aiutato.
 per'i, mediare.
 perĉ', perca (pesce).
 perd', perdere.
 perdrik', pernice.
 pere', perire.
 pere'ig', far perire, dar alla perdizione.
 perfekt', perfetto.
 perfid'i, tradire.
 perfid'a, perfido, traditore.
 pergamen', pergamena.
 peritone', peritoneo.
 perk', persico (pesce).
 perl', perla.
 perlamot', madreperla.
 permes', permesso.
 for'permes', congediare, licenziare.
 peron', piattaforma (ferrovia).
 persekut', perseguire.
 persik', pesca (frutto).
 persist', perseverare.
 person', persona (qualunque).
 person'a, personale (agg.)
 pes', pesare, v. att. (prendere il peso).
 pes'il', bilancia.

- pest', peste.
 pet', pregare (qualcheduno).
 petol', far delle sciocchezze.
 petrol', petrolio.
 petromiz', lampreda.
 petrosel', prezzemolo.
 pez', pesare, (essere pesante di).
 pez'il', peso (per mettere sulla bilancia).
 pi', pio.
 pice', picea (albero).
 pied', piede.
 pied'ing', staffa.
 pedestal', piedestallo.
 pig', gazza (uccello).
 pik', pungere.
 pik'il', punta, pungiglione.
 piked', picchetto.
 pilk', pallone (per giocare).
 pilol', pillola.
 pilot', pilota.
 pin', pino.
 pinĉ', pizzicare, dar un pizzicotto.
 pingl', spillo.
 pini', pinia.
 pint', punta, cima.
 pionir', pioniere.
 pip', pippa.
 pipr', pepe.
 pips', pipita (malattia di uccelli).
 pir', pera.
 pirit', ghiaia.
 pirol', fringuello marino.
 piroz', bruciore di stomaco.
 pist', pestare (nel mortaio), tritolare.
 piŝt', stantuffo (mecc.); la parte grossa del fucile.
 pistak', pistacchio.
 pistol', pistola.
 piz', piso, pisello.
 plac', piazza (pubblica).
 plaĉ', piacere (verbo); far piacere (sost.).
 plad', piatto (grande).
 plafon', soffitto.
 plan', piano, progetto.
 pland', pianta del piede.
 planed', pianeta.
 plank', suolo di legno.
 plant', piantare.
 plastr', impiastro (med.).
 plat', piatto (agg.) (non profondo).
 platen', platino.
 plaŭd', far strepito nell'acqua (battere colle mani nel liquido);
 plej, il più (superl.).
 plekt', intrecciare.
 plen', pieno.
 plen'aĝ', maggiorenne.
 plen'um', adempire.
 plend', lagnarsi; far querella.
 plet', vassoio.
 plezur', piacere (sost.).
 pli, più.
 plik', plico.
 plor', piangere.
 plot', ghiozzo.
 plu, più, più avanti, di più.
 plug', lavorare coll'aratro, arare.
 plum', penna.
 plumb', piombo.
 pluŝ', felpa (specie di velluto).
 pluv', pioggia.
 po, a ragione di, a testa, (nei numeri).
 poent', punto (nel giuoco).
 pokal', coppa, calice.
 polic', polizia.
 poligon', grano nero di Tartaria, Saraceno.
 polur', lucido.
 polus', polo.

polv', polvere (per terra).
 pom', pommo, mela.
 ter'pom', patata.
 ponard', pugnale.
 ponard'eg', lancia, picca.
 pont', ponte.
 popl', pioppo.
 popol', popolo.
 popol'amas', popolaccio.
 por, per, in favore di.
 porcelan', porcellana.
 porci', porzione.
 pord', porta.
 pord'eg', portone.
 porfir', porfido.
 pork', porco, maiale.
 port', portare.
 al'port', apportare.
 el'port', sopportare.
 porter', Porter (birra inglese).
 portret', ritratto.
 poŝ', tasca.
 posed', posedere, avere.
 post, dopo.
 poŝt', posta.
 sign'o de poŝt'o, francobollo.
 posten', posto (assegnato a un soldato).
 postul', pretendere, esigere.
 pot', vaso.
 potas', potassa.
 potenc', potere (sost.), potenza.
 pov', potere (verbo), esser capace, esser in condizione.
 pra (prefisso che mostra origine).
 praktik', pratica.
 pram', chiatta.
 prav', chi ha ragione, chi è nel diritto.
 precip', specialmente.

preciz', preciso, giusto, esatto.
 predik', predicare.
 predikat', predicato (sost.) nella grammatica.
 prefer', preferire.
 preĝ', pregare, dir delle preghiere.
 prem', premere, opprimere.
 premi', premio.
 pren', prendere.
 pren'o, presa (nelle carte).
 pren'il', tenaglia.
 prepar', preparare.
 prepozici', preposizione.
 pres', stampare (tipog.).
 preskaŭ, pressochè.
 pret', pronto.
 pretekst', pretesto.
 pretend', pretendere, aver pretensioni.
 preter, oltre, inoltre.
 prez', prezzo.
 prezent', presentare.
 re'prezent', rappresentare, far invece di qualcheduno.
 prezid', presiedere, esser presidente (in un'assemblea).
 pri, intorno a, di, su un soggetto.
 primol', primola.
 princ', principe (sovrano).
 printemp', primavera.
 privat', privato.
 privilegi', privilegio.
 pro', a cagione di, per amor di.
 pro'cent', per cento, interessi.
 pro'cent'eg', usura.
 proces', processo.
 produkt', produrre, fare, fabbricare.

profesⁱ', professione.
 profetⁱ', profeta.
 profitⁱ', profittare, aver profitto (utile).
 profundⁱ', profondo.
 progresⁱ', progredire, far progressi.
 proklamⁱ', proclamare.
 prokrastⁱ', ritardare, rimandare, procrastinare.
 proksimⁱ', prossimo.
 promenⁱ', passeggiare.
 promesⁱ', promettere.
 promontorⁱ', promontorio.
 pronomⁱ', pronome.
 proponⁱ', proporre.
 proprⁱ', proprio, suo proprio.
 prosperⁱ', riuscire, aver successo.
 provⁱ', provare, far la prova, tentare.
 proverbⁱ', proverbio.
 provincⁱ', provincia.
 provizⁱ', provvedere di (fornire).
 prudentⁱ', prudente, ragionevole.
 prujnⁱ', brina, gelo leggero.
 prunⁱ', prugna, susina.
 prunelⁱ', prunella (frutto).
 pruntⁱ', prestare, farsi prestare.
 pruvⁱ', provare, dare prova.

publikⁱ', pubblico (sostantivo).
 publik'a, pubblico (aggettivo).
 pudelⁱ', cane barbone.
 pudrⁱ', polvere (cipria) diriso, ecc.
 pugnⁱ', pugno.
 pulⁱ', pulce.
 pulmⁱ', polmone.
 pulvⁱ', polvere da fucile.
 pulvorⁱ', polvere (medicamento).
 pumikⁱ', pomice.
 pumpⁱ', pompa.
 punⁱ', punire.
 puncⁱ', cremisi.
 punĉⁱ', punch (bibita).
 punktⁱ', punto.
 punkt'o'komⁱ', punto e virgola.
 du'punktⁱ', due punti, punto doppio.
 puntⁱ', pizzo.
 pupⁱ', bambola.
 pupilⁱ', pupilla (nell'occhio).
 purⁱ', pulito.
 purpurⁱ', porpora.
 pusⁱ', pus, materia.
 puŝⁱ', spingere.
 putⁱ', pozzo.
 putorⁱ', puzzola (animale).
 putrⁱ', putrefarsi.

R

rabⁱ', rubare, scassinare, saccheggiare.
 rabatⁱ', ribasso.
 rabenⁱ', rabbino.
 rabotⁱ', piallare, lavorar colla pialla.
 radⁱ', ruota.

radiⁱ', raggio (di luce, di ruota).
 radikⁱ', radice.
 rafanⁱ', rafano.
 rafinⁱ', raffinare.
 rajdⁱ', cavalcare.
 rajtⁱ', diritto.

- rajt'ig', dar diritto, per-
mettere.
 rakont', raccontare.
 ramp', strisciare.
 ramp'aj', rettile.
 ran', rana.
 ranc', ranzido.
 rand', bordo.
 rang', rango, condizione so-
ciale.
 ranunkol', ranuncolo.
 rap', rave.
 rapid', rapido.
 rapir', fioretto (arma).
 raport', far rapporto, rife-
rire.
 rasp', raspare.
 rast', rastrellare, lavorare
col rastrello.
 rat', ratto (topo).
 raŭk', rauco.
 raŭp', bruco.
 rav', rapire, incantare, por-
tar in estasi.
 raz', rasare.
 re, di nuovo, ancora una
volta, indietro.
 reciprok', reciproco.
 redakci', redazione, dire-
zione.
 redaktor', redattore, diret-
tore.
 reg', regnare.
 reg'at', suddito.
 reĝ', Re.
 regal', ospitare (servir con
cibi e bevande).
 regiment', reggimento.
 region', regione.
 registr', registro.
 regn', regno, Stato.
 regol', reattino (uccelletto
dorato).
 regul', regola.
 rekomend', raccomandare.
 rekompenc', ricompensare.
 rekrut', coscritto, nuovo sol-
dato.
 rekt', diritto (agg.), non cur-
vo, non storto.
 mal'rekt', storto.
 rel', rotaie, binario.
 religi', religione.
 rem', remare.
 rembur', imbottire.
 rempar', muro alto, baluar-
do.
 ren', rene.
 renkont', incontrare.
 rent', rendita.
 renvers', rovesciare.
 respekt', rispetto.
 respond', rispondere.
 respond'ec', responsa-
bilità.
 rest', restare.
 restoraci', ristorante.
 ret', rete.
 rev', sognare, esser nelle
nuvole.
 dis'rev'iĝ', delusione,
disinganno.
 rezerv', riservare.
 rezin', resina.
 rib', ribes.
 ribel', ribellarsi.
 riĉ', ricco.
 ricev', ricevere.
 rid', ridere.
 rif', scoglio.
 rifuĝ', rifugiarsi, cercar rifu-
gio.
 rifuz', rifiutare.
 rifuz'iĝ', rinunciare.
 rigard', guardare, fissar gli
sguardi.
 rigid', rigido.
 rigl', chiudere a chiavi-
stello.
 rigl'il', chiavistello.

rikolt', raccogliere, mietere
(sui campi).

rikolt'il', mezza luna
(falciola).

rilat', concernare, esser in
relazione (rapporto).

rim', rima (poesia).

rimark', osservare, rimar-
care.

rimed', rimedio.

rimen', cinghia (di cuoio).

ring', anello.

ring'eg', cerchio (sul
barile).

rinocer', rinoceronte.

rip', costola.

ripet', ripetere.

ripoz', riposare.

riproĉ', rimproverare.

risk', rischiare.

risort', molla.

river', fiume.

riverenc', reverenza.

riz', riso (cereale).

rod', rada, posto ove anco-
rano le navi.

romp', rompere.

rond', circolo, rondo.

ronk', ronfiare, russare.

ros', rugiada.

rosmar', vacca marina.

rosmaren', rosmarino (pian-
ta).

rost', arrostito.

rostr', proboscide, rostro.

rot', banda, compagnia di.

roz', rosa.

rozari', rosario (corona).

rub', macerie.

ruband', nastro.

ruben', rubino.

rubrik', rubrica.

ruĝ', rosso.

ruin', rovina, rudero.

ruin'ig', rovinare, far
andar in rovina.

rukt', rutto (indisposizione
dello stomaco).

rul', far rotolare; passar col
cilindro.

rul'o, cilindro.

rum', rhum (liquore).

rust', rugginoso.

ruz', scaltro, furbo.

S,Ŝ

sabat', sabato.

sabl', sabbia.

sabl'aĵ', banco di sabbia.

ŝaf', pecora, montone.

safir', zaffiro.

safran', zafferano.

sag', freccia.

sag', saggio, savio, ragione-
vole.

sagac', sagace, arguto, fino
di spirito.

ŝajn', sembrare, parere.

sak', sacco.

ŝak', scacchi (ginoco).

ŝakal', sciacallo.

sakr', osso della schiena
bassa, osso sacro.

sal', sale.

ŝal', sciallo.

salajr', salario.

salamandr', salamandra.

sal'amoniak', sale ammo-
niaca.

salat', insalata.

salik', salice.

salm', salmone.

ŝalm', zampogna (str. mus.
dei pastori).

salon', salone.

salpetr', nitro.

salt', saltare.
 salut', salutare.
 salvi', salvia.
 sam', stesso, lo stesso.
 ŝam', pelle di camoscio.
 sambuk', sambuco.
 san', sano.
 ŝancel', far muovere, far oscillare.
 sang', sangue.
 ŝanĝ', cambiare.
 sankt', santo.
 sankt'ej', santuario.
 sap', sapone.
 sardel', acciuga, sardella.
 ŝarg', caricare un' arma.
 ŝarg', caricare, mettere un carico, un peso.
 sark', sarchiare.
 ŝark', pesce cane.
 sat', sazio.
 ŝat', stimare, apprezzare, tenerci.
 mal'ŝat', neglegere, non apprezzare.
 satur', dar da mangiare, da bere, saturare.
 saŭc', salsa, sugo (della carne).
 ŝaŭm', schiuma.
 salv', salvare.
 sceptr', scettro.
 sci', sapere.
 sci'ig', far sapere, partecipare.
 sci'ig', arrivar a sapere, apprendere qualche notizia.
 scienc', scienza.
 sciur', scoiattolo.
 se, se (congiunzione).
 sed, ma.
 seg', segare.
 seĝ', seggiola, sedia.
 sek', secco.

sekal', segale (grano).
 sekc', sezionare, far autopsia.
 sekret', segreto (sost.).
 sekretari', segretario.
 seks', sesso (maschile, femminile).
 sekund', minuto secondo.
 sekv', seguire.
 sel', sella.
 sel'i, mettere la sella.
 ŝel', scorza, guscio.
 sen'ŝel'ig', spellare, levar la scorza.
 selakt', siero (latte).
 ŝelk', bretella, cigna.
 sem', seminare.
 sem'o, seme.
 semajn', settimana.
 sen, senza.
 senc', senso (di un discorso, di una lettera).
 send', mandare.
 sent', sentire, aver impressione.
 sentenc', sentenza, verdetto.
 sep, sette.
 sepi', seppia.
 Septembr', Settembre.
 serĉ', cercare.
 ŝerc', scherzare.
 serĝent', sergente.
 seri', serie, fila, un certo numero di.
 serioz', serio (agg.), serio-
 so.
 serpent', serpente.
 serur', serratura.
 serv', servire.
 servic', servizio.
 servut', servitù (bassa).
 ses, sei.
 sever', severo.
 sezon', stagione.
 si, se.

- si'a, suo proprio.
 ŝi, essa.
 ŝi'a, di lei (suo, di lei).
 sibl', sibilare.
 sid', sedere, esser seduti.
 kun'sid', seduta.
 sieĝ', assediare.
 sigel', sigillare.
 sigel'vaks', ceralacca.
 sign', segno.
 post'sign', traccia.
 signal, segnale.
 signif', significare.
 silab', sillaba.
 silab'i, compitare.
 ŝild', scudo (da guerra).
 silent', tacere, esser silenzioso.
 silik', silico, ciottolo.
 silk', seta.
 silur', siluro (pesce).
 silvi', capinera.
 ŝim', prender muffa, ammuffire.
 simi', scimmia.
 simil', simile, rassomigliante.
 simpl', semplice.
 sincer', sincero.
 ŝind', piccola asse (per teti).
 singult', singhiozzo.
 sinjor', signore.
 ŝink', prosciutto.
 ŝip', nave.
 ŝir', stracciare.
 siring', sambuco, lillà.
 ŝirm', proteggere, riparare, coprire, difendere.
 sirop', sciroppo.
 sitel', secchio.
 situaci', situazione.
 skabi', scabbia.
 skadr', squadra.
 skal', scala (misura).
 skapol', omoplata (osso della spalla).
 skarab', scarafaggio.
 skarlat', scarlattina.
 skarp', sciarpa.
 skatol', scatola.
 skerm', far scherma.
 skiz', far uno schizzo (pittura).
 sklav', schiavo.
 skolop', beccaccia.
 skorbut', scorbutto.
 skorpi', scorpione.
 skrap', raschiare.
 skrib', scrivere.
 skrofol', scrofola.
 sku', scuotere.
 skulpt', scolpire.
 skulpt'il', scarpello.
 skurĝ', sferza.
 skvam', squama.
 ŝlim', fango melmoso.
 ŝlos', chiudere a chiave.
 ŝlos'il', chiave.
 ŝmac', baciare (facendo strepito, fragorosamente).
 smerald', smeraldo.
 ŝmir', ungere.
 ŝnur', corda.
 sobr', sobrio.
 mal'sobr', intemperante.
 societ', società.
 sof', sofà.
 soif', aver sete.
 sojl', soglia.
 sol', solo, solitario.
 soldat', soldato.
 solen', solenne.
 solv', solve, risolvere.
 somer', estate.
 son', suonare (far udire qualche suono).
 song', sognare, aver un sogno (dormendo).

- sonor'**, sonare, suonare, dar un suono (mus.).
son'serpent', serpente a sonagli.
sopir', sospirare (qualche cosa), desiderare, languire.
sopran', soprano.
sorb', sorbire, assorbire.
sorc', stregare, occuparsi della magia.
sorik', musoragno (topo).
sorp', sorba.
sort', sorte.
sov', spinger avanti (senza alzare).
sovaĝ', selvaggio.
sovel', lavorare colla pala.
spac', spazio.
spalir', spalliera, fila (nel giardino).
ĥpar', fare dei risparmi, economizzare.
spat', spato (min).
spec', specie, genere.
spegul', specchio.
spert', esperto.
spez', commercio, movimento del danaro.
 el'spez', spendere (dar via).
 en'spez', aver delle rendite, delle entrate.
spic', droga (pepe, ecc.).
spik', spiga (grano, frumento).
spin', spina dorsale.
ĥpin', filare.
spinac', spinaci.
spion', spia.
spir', respirare.
spirit', spirito.
spit', a dispetto.
spong', spugna.
sprit', chi ha dello spirito, chi è arguto.
spron', sperone.
ĥpruc', spruzzare.
sput', sputare.
ĥrank', armadio, scrigno.
ĥraŭb', vite (chiodo che entra girando).
stab', stato maggiore.
stabl', cavalletto (per pittura, sotto una lavagna).
staci', stazione (far una stazione, fermarsi, ecc.).
 staci'dom', stazione, (casa e luogo per partenze e arrivi dei treni).
stal', stalla.
ĥtal', acciaio.
stamp', timbro.
stan', stagno (metallo).
 stan'i, stagnare.
standard', standardo, bandiera.
stang', stanga.
star', stare (in piedi).
stat', stato (buono, cattivo), condizione.
ĥtat', Stato, regno.
steb', cucire sulla macchina.
stel', stella.
ĥstel', rubare.
step', landa, steppa.
sterk', sterco, concime.
sterled', sterleto (pesce).
stern', stendere, metter giù, adagiare.
stertor', rantolare.
stil', stile.
stip', ginestra (erba).
ĥtip', ceppo (legno).
stof', misura (per grano, ecc.).
ĥtof', stoffa.
stomak', stomaco.
ĥton', pietra.
ĥtop', turare.

strab', loscare (guardar
 storto).
 strang', strano, particolare.
 strat', strada.
 streĉ', tirare, tendere, slun-
 gare, slargare (tirando).
 strek', rigare, far righe.
 strek'o, riga, linea.
 stri', striscia.
 strig', civetta, gufo.
 strik', sciopero.
 ŝtrump', calza.
 strut', struzzo.
 student', studente.
 stuk', far stuccatura.
 stup', stoppa.
 ŝtup' scalino.
 ŝtup'ar', scala.
 sturg', storione.
 sturn', storno.
 ŝu', scarpa.
 sub, sotto.
 subit', subitaneo.
 subjekt', soggetto.
 sublimat', sublimato.
 substantiv', sostantivo.
 suĉ', succhiare.
 sud', sud, meriggio.
 sufer', soffrire.
 sufiĉ', sufficiente, abbastanza.
 sufok', soffocare (att.).
 suk', sugo.
 sukcen', ambra.
 sukces', aver successo.
 suker', zucchero.

ŝuld', esser debitore.
 sulfur', zolfo.
 sulk', solco, ruga.
 ŝultr', spalla.
 sum', somma, ammontare.
 re'sum', compendiare,
 far la somma.
 sun', sole.
 sun'flor', girasole.
 sup', zuppa.
 super, al di sopra.
 super'i, superare.
 super'akv', innondare.
 super'flu', superfluo.
 super'jar', anno bisestile.
 superstiĉ', superstizione.
 supoz', suporre.
 supr', sopra.
 supr'o, cima, sommità.
 supr'aj', superficie.
 sur, su.
 surd', sordo.
 surpriz', sorprendere.
 surtut', soprabito.
 suspekt', sospettare, aver
 sospetto.
 ŝut', gettare, versare (sabbia,
 grano, ecc.).
 svat', agente da matrimonio,
 mediatore.
 ŝvel', gonfiare.
 sven', cader in svenimento;
 svenire.
 ŝving', vibrare, agitare.
 ŝvit', sudare.

T

tabak', tabacco.
 taban', tafano (mosca).
 tabel', lista, indice.
 tabl', tavola.
 tabul', lavagna, asse.
 taĉment', distaccamento;
 divisione (soldati).

taft', taffetà (tela fina per met-
 tere sulle piccole ferite).
 tag', giorno.
 tajlor', sarto.
 taks', tassare, dir il valore,
 valutare.
 talent', talento.

tali', vita (vitino) (misura della veste nella cintura).

talp', talpa.

tambur', tamburo (strumento).

tambur'i, batter il tamburo.

tamen, pure, però, tuttavia.

tan', conciare (pelli).

tapet', tappezzeria, carta del muro.

tapiŝ', tappeto.

tas', tazza.

taŭg', esser adatto a; convenire; esser conveniente.

tavol', strato di.

te', tè.

te'kruĉ', teiera.

te'maŝin', macchina per il tè.

ted', diventar noiso, cagionar noia, uggia.

teg', coprire (i mobili, le coperte da letto ecc.).

teg'o, la federa; la stoffa per coprire.

tegment', tetto.

sub'tegment', mansarda, cameretta nella soffitta.

teks', tessere.

teler', piatto.

tem', tema.

temp', tempo (durata, misura del tempo).

tempi', tempia.

ten', tenere.

ten'il', manico.

de'ten', tener via, lontano, astenersi.

sub'ten', sostenere, tener sotto, appoggiare.

tend', tenda (baracca di tela; milit.).

tenden', tendine (anat.).

tent', tentare, mettere alla prova.

ter', terra.

en'ter'ig', seppellire.

ter'kol', istmo.

ter'pom', patata.

teras', terrazza.

terebint', trementina.

termin, termine (epoca di pagamento).

tern', sternutare.

terur', terrore, spavento.

testament', testamento.

testik', testicolo, uovo (anatom.).

testud', tartaruga.

tetan', tetano (mal.).

tetr', tetras, gallo di montagna.

tetra', gallina di montagna (gallina regina).

tez', tesi, asserzione.

tia, tale.

tial, perciò.

tiam, allora, in quel tempo.

tibi', tibia.

tie, là, lì.

tiel, così.

tigr', tigre.

tikl', solleticare.

tili', tiglio.

tim', temere.

timian', timo (bot.).

timon', timone.

tine', tignuola, farfalletta.

tint', tintinnare.

tio, quello, ciò.

tiom, tanto.

tir', tirare.

kun'tir', tirar insieme, restringere.

titol', titolo.

tiu, quello, colui, colei, ecc.

tol', tela.

tol'aĵ', biancheria.

toler', tollerare.

tomb', tomba.
 tombak', similoro.
 ton', tono, nota (musica).
 tond', tosare, tagliare colle
 forbici.

tond'il', forbici.

tondr', tuonare.
 topaz', topazio.
 torĉ', torcia.
 tord', attortigliare.
 torf', torba.
 torn', tornire.
 tornistr', bisaccia.
 tort', torta.
 tra, attraverso, tra.
 trab', trave.
 traduk', tradurre.
 traf', colpire (nel centro, nel
 nero).

traĥe, trachea.

trajt', tratto (tratti del viso,
 ecc.).

trakt', trattare (fare delle
 negoziazioni, trattative).

tranĉ', tagliare.

al'tranĉ', tagliare (dar
 la forma a una veste).

trankvil', tranquillo.

trans, di là.

tre, molto.

tref', trifoglio (carte).

trem', tremare.

tremol', tremula (albero).

trempl', immergere.

tren, trascinare.

trezor', tesoro.

tri, tre (numero).

tribun', tribuna.

tri'foli', trifoglio.

trik', lavorar a calza.

trikot', maglia (giacca, ecc.).

tril', trillo.

trink', bere.

trip', trippa.

tritik', frumento.

trivial', triviale.

tro, troppo.

trog', mangiatoia.

tromb', tromba (vento), trom-
 ba marina, ecc.

tromp', ingannare.

tron', trono.

tropik', tropico.

trot', trottare, andar a trotto.

trotuar', marciapiede.

tro'uz', abusare.

trov', trovare.

tru', buco.

trud', imporre, costringere
 ad accettare.

truf', tartufo.

trul', cazzuola (utensile mu-
 rat.).

trumpet', trombetta, tromba
 (str. mus.).

trunk', tronco.

trunk'et', stelo, gambo
 di un fiore.

trut', trota (pesce).

tualet', toeletta.

tub', tubo.

tuber', bulbo.

tuf', ciuffo.

tuj, subito.

tuk', fazzoletto (per collo,
 da tasca).

tul', tulle.

tulip', tulipano

tumult', tumulto.

tur', torre.

turban', turbante.

turd', tordo.

turkis', turchiso, turchese.

turment', tormentare.

turn', voltare, volgere.

turnir', torneo.

turt', tortora.

tus', tossire.

tuŝ', toccare.

tut', tutto (intiero).

U

u, significa l'imperativo nel verbo.

uj', che porta, contiene, che è popolato di... p. es: *pom'*, mela (frutto) — *pom'uj'*, melo (albero); *Turk'*, Turco — *Turk'uj'o*, Turchia.

ul', chi è caratterizzato di tale o tale qualità di essere; p. es: *jun'*, giovane — *jun'ul'o*, un giovane; *bel'*, bello — *bel'ul'o*, un bell'uomo; *avar'*, avaro — *avar'ul'o*, un avaro.

ulcer', ulcero.

ulm', olmo.

uln', auna (misura, 1/2 metro circa).

um', sufisso poco usato, che riceve senso diverso secondo il contesto ed il significato della radice, alla quale è aggiunto.

umbilik', ombelico.

unc', oncia.

ung', unghia.

ung'eg', artiglio (dell'uccello rapace).

uniform', uniforme.

univers', universo.

universal', universale.

universitat', università.

unu, uno.

ur', uro (bue selvaggio).

urb', città.

antaũ'urb', sobborgo.

urin', orina.

urn', urna.

urogal', gallo selvatico (gallo cedrone).

urs', orso.

urtik', ortica.

us, indica il condizionale, pure il modo congiuntivo del verbo.

uter', utero.

util', utile.

mal'util', nocivo.

uz', far uso, adoperare.

uz'aj', utensile.

tro'uz', abusare, usare troppo.

uzurp', usurpare.

V

vafl', cialda (dolce), ostia doppia, cialdetta.

vag', andar in giro, vagare.

vagon', vagone.

vagon'ar', treno (ferrovia).

vakcini', mirtella rossa (che cresce sul rovetto).

vaks', cera.

vaks'tol', tela incerata.

sigel'vaks', cera lacca.

val', valle.

valiz', valigia.

vals', valzer (danza).

van', invano.

vang', guancia.

vang'har'o'j, basette (favore, barba).

vanil', vaniglia.

vant', vanitoso.

vapor', vapore.

varb', arruolare.

variol', vaiuolo.

varm', caldo.

- mal'varm'um'**, raffreddarsi, prender raffreddore.
vart', aver cura, assistere (bambini).
vasal', vassallo.
vast', vasto, grande, immenso.
mal'vast', stretto (di spazio).
vast'ig' spargere, estendere, propagare, divulgare, far grandire.
vat', ovatta.
vaz', vaso.
ve! guai! povero me!
veget', vegetare.
vejn', vena.
vek', svegliare.
vekt', sbarra trasversale (per portar un peso sulle spalle; per pesare).
vel', vela (della barca).
velen', pergamena fina.
velk', appassire (fiori, bellezza).
velur', velluto.
ven', venire.
de'ven', discendere, aver origine, derivare.
vend', vendere.
vendred', venerdì.
venen', veleno.
venĝ', vendicare.
venk', vincere, aver la vittoria.
vent', vento.
vent'um', agitare un ventaglio; far aria.
ventol', ventilare; lasciar entrar aria.
ventr', ventre.
ver', verità, il vero.
verb', verbo.
verd', verde.
verdigr', verderame.
verg', verga.
verk', comporre, scrivere libri, ecc.
verm', verme.
vermiĉel', vermicelli (pasta).
vers', verso (poesia).
versĥ', versare (liquidi).
verst', versta (misura russa per le distanze).
vert', sincipite.
vertebr', vertebra.
vertikal', verticale.
veruk', verruca (bottone sulla pelle).
vesp', vespa.
vesper', sera.
vespert', pipistrello.
vest', vestire.
vest'o, vestito.
vestibl', vestibolo.
veŝt', gilè, panciotto.
vet', scommettere, far una scommessa.
veter', tempo (temperatura).
vetur', andare in vettura.
vezik', vescica.
vezir', visir.
vi' voi.
vi'a, vostro, vostra.
viand', carne.
viburn', oppio.
vic', fila, turno.
vid', vedere.
vidv', vedovo.
vigl', sveglio, spiritoso, fresco.
vikari', vicario.
vil', villosità.
vilaĝ', villaggio.
vilaĝ'an', contadino.
vin', vino.
vin'ber', uva.
sek'vin'ber', uva secca.
vinagr', aceto.

vind' , fasciare (un bambino); legare, fare una ghirlanda.	vizier' , visiera.
vintr' , inverno.	vizit' , far visita, andar a trovare.
viol' , viola mammola.	voĉ' , voce.
violon' , violino.	voj' , via, strada.
violonĉel' , violoncello.	vojaĝ' , viaggia.
vip' , frusta.	vok' , chiamare.
viper' , vipera.	vokal' , vocale (sost.),
vir' , uomo (sesso maschile).	vol' , volere.
virg' , verginale.	volont' , volentieri.
mal'virg'ig' , violare (una vergine).	volum' , volume.
virt' , virtù.	volupt' , voluttà.
virtuoz' , virtuoso (artista di grande abilità in musica).	volv' , involgere, aggomito- lare.
viŝ' , asciugare, fregare.	vom' , vomitare.
viŝ'il' , asciugamano.	vort' , parola, vocabolo.
vittr' , vetro.	vost' , coda.
okul'vitro' , occhiali.	vual' , velo.
vitriol' , vetriolo.	vulkan' , vulcano.
viv' , vivere.	vulp' , volpe.
vizaĝ' , viso.	vultur' , avvoltoio.
	vund' , ferire.

Z

zebr' , zebra.	zon' , cintura.
zenit' , zenit.	zorg' , aver cura di qualcosa.
zibel' , zibellino.	zorg'ant' , tutore.
zingibr' , zenzero.	zorg'at' , pupillo.
zink' , zinco.	zum' , ronzare, far ronzio (insetti).
zizel' , (topo) spermofilo.	

TABELO DE LA ENHAVO

ANTAŬPAROLO	IV
I. — Fundamenta gramatiko.	1
II. — Ekzercaro	9
III. — Universala vortaro.	49

(Sekvo.)

- ANGLUJO. — REVIEW of REVIEWS, *Norfolk street, LONDON, W. C*
First lessons in Esperanto, by Th. Cart and J. Rhodes 6^d
Esperanto : The Student's complete Text-Book, with two vocabularies by
J. C. O'Connor Ph. Dr. M. A. 4^s »
Esperanto-English dictionary, by A. Motteau 4^s 6^d
English-Esperanto dictionary, by J. C. O'Connor Ph. Dr. M. A. 4^s 6^d
Grammar and exercises of the International Language Esperanto, by
Richard H. Geoghegan 4^s 6^d
Dickens, Kristnaska sonorado (A Christmas Carol), tradukita de M. Vest-
cott 4^s »
-

BELGUJO — HOLANDUJO. — A.-J. WITTERYCK-DEPLACE
4, *Nouvelle Promenade, BRUGES*

- Het Esperanto in tien lessen, door A.-J. Witteryck naar Cart et
Pagnier » 50
Paĝoj el la Flandra Literaturo, tradukitaj de Dr^o Seynaeve et Dr^o van
Melckebeke 4 50
-

BOHEMUJO. — TH. ČEJKA, *BYSTRICE-HOSTYN* (Moravio)
Uplná Mluvnice a Cvicebnice napsali Th. Čejka a Jos. Krumpholtz. Kr. 1 40

BULGARUJO. — KLUBO « STELO », *PLOVDIV*

- Esperanto en 10 lecionoj, de Cart kaj Pagnier 1 »
Unuaj lecionoj, de Cart kaj Atanasov » 40
Propaganda folio » 10
-

DANUJO. — ANDR.-FRED. HÖST & SÖN, *Bredgade, 35, KJÖBENHAVN*
Fuldstændig Lærebog i Esperanto, af F. Skeel-Giörling Kr. 3 »
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. Skeel-Giörling Kr. 3 50
Dansk-Esperanto Ordbog » »

GERMANUJO. — MÖLLER & BOREL, *Prinzenstrasse, 95, BERLIN*

- Anfangsgründe der Esperanto-Sprache, von Th. Cart und Hermann
Jürgensen M » 35
Vollständiges Lehrbuch der Esperanto-Sprache, von J. Borel M 4 20
Wörterbuch Deutsch-Esperanto, von Dr Zamenhof M 2 »
Wörterbuch Esperanto-Deutsch, von H. Jürgensen M 2 »
Schlüssel zum Lehrbuch der Esperanto-Sprache, von J. Borel M » 50
Pri unu speco de Kurbaĵ lin'oj, von Profesor A. Dombrovski M » 50
Lernolibro de Esperanta Stenografio (laŭ sistemo Stolze-Schrey) de
F. Schneeberger M » 80
Elektitaj Fabeloj, de Fratoj Grimm, tradukis Dr^o Kabe M 4 50
-

HISPANUJO. — J. ESPASA, 579, *Calle de las Cortes, BARCELONA*

- Primeras lecciones de Esperanto de Th. Cart y L. Villanueva P » 40
Manual y Ejercicios de la lengua internacional Esperanto, por V. Inglada
Ors y A. L. Villanueva P 3 »
Vocabulario Esperanto-Español y Español-Esperanto, por Inglada Ors y
Villanueva P 6 »
-

(Turnu.)

(Sekvo.)

ITALUJO. — RAFFAELLO GIUSTI

53, Via Vittorio Emanuele, LIVORNO

Prime lezioni d'Esperanto de Th. Cart e Alb. Gallois	» 40
Grammatica della lingua internazionale Esperanto di L. de Beaufront, tradotta da G. Puccinelli	1 50
L'Esperanto in dieci lezioni. di Cart e Gallois	» 75
Dizionario Esperanto-Italiano, de J. Puccinelli	1 50
Dizionario Italiano-Esperanto, de J. Meazzini (in preparazione).	

POLUJO. — M. ARCT, 53, Nowy Swiat, WARSZAWA

Esperanto : Czecs I. Gramatyka i cwiczenia, Dr ^o L. Zamenhof	R. » 25
— Czecs II. Słownik	R. » 15
Internacia Krestomatio, elektis kaj tradukis Dr ^o Kabe	Fr. 1 50

PORTUGALUJO. — BRAZILUJO

Primeiras lições de Esperanto, do professor Th. Cart, trad. portugueza de A.-C. Coutinho, Paris, Hachette	» 40
---	------

SVEDUJO. — Esperantoförening, STOCKHOLM

Esperanto-Svensk ordbok, de P. Ahlberg	Kr. 1 75
--	----------

MUZIKO

Himno al Zamenhof, paroloj kaj muziko de R. Deshays	1 »
La Kanto de l'Cigno, (melodio) poemo de Sviridov, muziko de F. de Mènil	1 »
La Vojo. (kanto kaj fortepiano), paroloj de Dr ^o Zamenhof, muziko de R. Deshays	» 35
Esperanto, (valso por fortepiano), muziko de A. F. de Mènil	» 50

DIVERSAJ VERKOJ

L'Esperanto, Conférence aux officiers de l'École supérieure de Marine, par M. Carlo Bourlet	» 50
Essence et avenir de l'idée d'une langue internationale, par Unuel, trad. par L. de Beaufront et le Dr Vallienne	» 30
Tutmonda jarlibro esperantista por 1906	3 50
Couturat (L.) et Leau (L.). — Histoire de la langue universelle	10 »
— Extraits de l'Histoire de la langue universelle	1 »
Lafargue (G.). — Nécessité de l'adoption d'une langue internationale auxiliaire	1 »
Mènil (F. de). — L'héritage Klodarec, comédie en un acte, pour la propagation de l'Esperanto	» 75
Sacré (E.). — L'Esperanto	1 »
Thiaucourt (C.). — Dernière conférence sur la Langue Internationale Esperanto	1 »

